

Պ ղորմնացիքն մարդասէրն Առուած
և թողութիւն շնորհեացէ ամենասպայակցա
նաց քոյ, խոստովանացելոցն և մոռ ացելոցն

ԱՊԱՇԽԱՐՈՂՆԵՐԻ
ԱՐՁԱԿՄԱՆ ԿԱՐԳ

ԱՅԱՍՏԱՆՅԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ
ԵԿԵՂԵՑԻ
ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԹԵՍ

ԱՊԱՇԽԱՐՈՂՆԵՐԻ ԱՐՁԱԿՄԱՆ ԿԱՐԳ

Երրորդ հրատարակչություն

Հեղինակային հրատարակություն
ԵՐԵՎԱՆ ~ 2007

ՀՏԴ 23/28

ԳՄԴ 86.37

Ա. 671

Կազմ.՝ Է. Մ. Մինասյան
խմբ.՝ Մ. Արաբյան

Ա. 671 Ապաշխարողների արձակման կարգ
կազմ.՝ Է. Մ. Մինասյան. ~ Յ-րդ հրատ.-
Եր.: Հեղինակային հրատարակություն,
2007.-175 էջ

Գիրքը նախատասված է որպես աղոթագիրք
հավատացյալների և ընթերցող լայն շրջանակների
համար:

ԳՄԴ 86.37

ISBN 978-99930-4-851-0

© Է. Մ. Մինասյան 2007թ.

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆԻ ԵՐԿՐՈՂԻ
ՍՐԲԱՁՆԱԳՈՅՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ԱՄԵՆԱՅՅՆ ՀԱՅՈՑ

ՕՐՅՆՈՒԹՅԱՆՔ
Տ. ՆԱՎԱՍԱՐԴ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
ԿԲՈՅԵԱՆԻ
ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՈՐԴԻ
ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ
ԹԵՄԻ

**ի Քրիստոս ննջած եղբորս՝
Մելո-Մեսրոպ Մինասյանի հիշատակին**

ԱՌԱՋԱԲԱՆ

«Քազում տանջանք են մեղատրաց, բայց ոյք յուսան
ի Տիր՝ ողորմութիւն Տեսոն շուրջ եղիցի զնոքօք»:

/Սղմ. ԼԱ.13/

Տեր Հիսուս Քրիստոսի տնօրինական խորհուրդների իմաս-
տային լրտարար հանդիսացող Հնորհավիյուն և հուսաբեր Հարութ-
յան իրողությունն է, որ պանծացվում է Զատկի տոնին:

Այս տոնին նախորդող ապաշխարության օրերի կարևո-
րության մասին է խոսում սույն գրքույկը՝ առանձնակի ուշադ-
րություն գրավելով:

Մեծ պահքը մեր կյանքում հերթական մի առիթ է՝ ժամա-
նակի այս հանգրվանում մի պահ մեր ներքին ծայնին անսա-
լու և ինքնարննումի ճանապարհով վերջապես գտնելու մեր
տեղն ու դերը մեզ բաժին ընկած առաքելության դժվարին ու-
ղու վրա:

Սեղի և սայթաքումի շտկումը տեղի է ունենում ինքնաճա-
նաշումով՝ ապաշխարությամբ, այսինքն՝ գործով, խոսքով
կամ նտածումով հասուցմամբ:

Ապաշխարությունը մեր Եկեղեցու սրբազն յոք խոր-
հուրդներից մեկն է, որ հաստատվել է մեր Տիրոց՝ Հիսուս
Քրիստոսի կողմից՝ իրու մեզ փրկության առաջնորդելու նա-
խապայման:

Մարդ արարածը, աստվածանման հոգու անմահություն
ունենալով հանդերձ, մեղսագործ քնություն ունի: Զնայած
մկրտության ժամանակ ներվում են նրա՝ մինչ այդ գործած բո-
լոր մեղքերը (ներառյալ աղամականը), սակայն մարդը շարու-
նակարար սայթաքում է, սիսալվում, որի համար պետք է մտո-
վին քննի, զիտակցի իր մեղքերը, զոջա դրանք գործած լինելու

համար, խոստովանի, ներում ստանա քահանայից և կատարի հոգևորականի խորհուրդները սահմանված կարգով:

Քրիստոսի լույսապայծառ Հարության տոնից առաջ ընկած պահեցողության շրջանը ապաշխարության կոչով մեզ հրավիրում է՝ անդրադառնալու մեր անձին և շտկելու առկա բոլոր բացասական երևույթները, որոնք մեզ տանում են դեպի անկում, դեպի մեղք:

Եկեղեցու հայրեն առանձնացրել են այսպիսի մի շրջան, որպեսզի մենք խոկումով, աղործով և, ինչու չե, սահմանված ապաշխարողական բազում կերպերով և միջոցներով շտկենք մեր անձը:

Մեծ պահոց ընթացքում Հայաստանյայց մեր բոլոր եկեղեցիների վարագույրները փակվում են՝ խորհրդանշելով մեր մարդկային տկարությունների պատճառով Քրիստոսի հետ Ս. Հաղորդության մեջ չինելը. կարծեք այս ամբողջ ընթացքում մեր հայրերը պատրաստում են մեզ Ավագ Հինգարքի օրվա Վերջին ընթրիքին Տիրոջ հետ:

Փաստորեն ապաշխարության այս օրերն իմաստավորվում են տերունահաստատ Ս. Հաղորդության խորհուրդի մեջ, որ ավանդեց մեր Փրկիչը Իր աշակերտների վերջին ընթրիքի ժամանակ:

Այս պրակը ներկայացնում է «Կարգ ապաշխարողացը», որն ապաշխարողներին բողոքյուն տալու մի յուրահատուկ ծիսակարգ է՝ բաղկացած ապաշխարության սաղմոսներից, սուրբգրային ընթերցումներից, մասնավոր շարականներից (ողոգոմյան եղանակով), Հովհանն մարգարեի, Մանասե թագավորի և տիեզերական Եկեղեցու սյունը և. Բարսեղ Կեսարացի և Ս. Հովհանն Ուկերեան հայրապետների՝ զղջման ու արծակման աղորքներից, որոնք տերունի-տնօրինական խորհուրդները և պանց խոր իմաստները հավատացյալն ավելի մատչելի

դարձնելու նպատակով ներկայացվում են թարգմանաբար:

Ապաշխարողները, այս հասուկ կարգին մասնակցելով, արձակում կատանան, որից հետո՝ Ս. Պատարագի ժամանակ, Ս. Հաղորդության կարժանանամ՝ ամուր հավատով ու սիրով կապվելով մեր Տիրոջ և միակ Աստուծո՛ Հիսուս Քրիստոսի հետ:

Այստեղ հարկ ենք համարել գետեղել նաև Դավիթ մարգարեի՝ ապաշխարութեան մի քանի սաղմոսները՝ դրւս բողնելով այն սաղմոսները, որոնք առկա են կարգի մեջ: Գլուխների բվերն են. Ե(5); Զ(6); ԺԲ(12); ԺՉ(16); ԻԱ(21); ԼԴ(34); ԼԵ(35); ԾԳ(53); ԾԶ(56); ԾԸ(58); Կ(60); ԿԲ(62); ԿԳ(63); ԿԸ(68); ԿԹ(69); Հ(70); ՁԵ(85); ՁԷ(87); ՃԱ(101); ՃԸ(108); ՃԺԸ(118); ՃԻԸ(128); ՃԻԹ(129); ՃԼԸ(139); Ճ Բ(142):

Մեջբերել ենք նաև Ս. Գրիգոր Նարեկացու «Մատեան ողբերգութեան» աղոթագրի ապաշխարության գլուխները, որոնք ներկայացնում ենք ստորև. Դ(4); Ե(5); Է(7); Ը(8); ԺԵ(15); Ի(20); ԻԲ(22); ԻԴ(24); ԻԶ(26); ԻԷ(27); ԻԸ(28); Լ(30); ԼԲ(32); ԼԳ(33); ԼԶ(36); ԼԷ(37); (40); Դ(42); Է(47); Թ(49); Ծ(50); ԾԲ(52); ԾԳ(54); ԾԷ(57); ԾԸ(58); ԿԶ(66); ԿԷ(67); ՀԱ(71); ՀԶ(76); ՀԷ(77); ՀԸ(78); Դ(90):

Աստված թող միշտ առաջնորդ լինի ամենքիս, մանավանդ ապաշխարություն համարի այս գրքույկը հրատարակության պատրաստուների աշխատանքը:

Տիրոջ շարչարանքի, խաչելության, թաղման և հրաշափառ Հարության շնորհները մեր ազգի զավակներին թող առաջնորդ լինեն, և Հիսուս Փրկիչ Իր կենաց իմաստության լույսով ողորի ամենքիս հոգիներն այժմ և հավիտյանս. ամեն:

S. Վարդան արեղա Նավասարդյան

(իսկ) ի յերրորդում ժամու ժողովեսցին ի դուռն
եկեղեցւոյն վասն արձակելոյ զապաշխարողսն.
թէ իցէ եւ թէ ոչ, զկարգն կատարել պարտ է:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:

Հա՛յր մեր, որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն
Քո:
Եկեսցէ արքայութիւն Քո:
Եղիցին կամք Քո որպէս յերկինս եւ յերկրի:
Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր:
Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք
թողումք մերոց պարտապանաց:
Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա՛
զմեզ ի չարէն.
Զի Քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք
յաւիտեանս. ամէն:

Օրհնեալ Հոգիդ Սուրբ Աստուած ճշմարիտ. ամէն:

Իսկ երրորդ ժամին (Ժ. 9^{րդ}) թող հավաքվեն եկեղեցու
դուռն մոտ՝ ապաշխարողներին արձակում տալու համար.
այդպիսիք լինեն թե ոչ, կարգը կատարելը պարտադիր է:

Օրհնյալ մեր Տէր Հիսուս Քրիստոս. ամեն:

Հա՛յր մեր, որ երկնքում ես, սուրբ լինի Քո
անունը:
Թող գա Քո արքայությունը:
Թող լինի Քո կամքը երկրի վրա, ինչպես որ
երկնքում է:
Մեր հանապազօրյա հացը տո՛ւր մեզ այսօր:
Եվ թող մեզ մեր պարտքերը, ինչպես և մենք ենք
թողումք մեր պարտապաններին:
Եվ մի՛ տանիր մեզ փորձության, այլ փրկի՛ր մեզ
չարից, որովհետև Քոնն է արքայությունը և
զորությունը և փառքը հավիտյանս. ամեն:

Օրհնյալ Սուրբ Հոգիդ՝ ճշմարիտ Աստված. ամեն:

Սաղմոս Շ

Ողորմեա' ինձ, Աստուա՛ծ, ըստ մեծի ողորմութեան քում, ըստ բազում գթութեան քում քաւեա' զանօրէնութիւնս իմ:

Առաւել լուա՛ զիս յանօրէնութենէ իմմէ եւ ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս:

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, եւ մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Քեզ միայն մեղայ, Տէ՛ր, եւ չար առաջի քո արարի:

Որպէս արդար եղիցիս ի բանս քո եւ յաղթող ի դատել քում:

Անօրէնութեամբ յղացաւ եւ ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու, Տէ՛ր, զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս եւ զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ:

Յօղեա' յիս մշտկաւ, եւ սուրբ եղից, լուա՛, եւ քան զծիւն սպիտակ եղից:

Լսելի՛ արա ինձ, Տէ՛ր, զցնծութիւն եւ զուրախութիւն, եւ ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք:

Դարձո՛ զերեսս քո ի մեղաց իմոց եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա' յինէն:

Միրտ սուրբ հաստատեա յիս, Աստուա՛ծ, եւ հոգի ուղիղ նորոգեա ի փորի իմում:

Սաղմոս 50

Ողորմի՛ր ինձ, Աստվա՛ծ, ըստ Քո մեծ ողորմության, ըստ Քո առատ գթության քավի՛ր իմ անօրէնությունները:

Առավել լվա ինձ իմ անօրէնություններից և մաքրի՛ր ինձ իմ մեղքերից:

Իմ անօրէնությունները ես ինքս գիտեմ, և իմ մեղքերն իմ առջև են ամեն ժամ:

Քո գեմ միայն մեղանչեցի, Տէ՛ր, և Քո առջև չարիք գործեցի:

Այնպես որ արդար կլինես Քո խոսքերում և հաղթող՝ դատելիս:

Անօրէնությամբ հղացավ և մեղքի մեջ ծնեց ինձ իմ մայրը:

Դո՛ւ, Տէ՛ր, ճշմարտությունը սիրեցիր, անհայտներն ու ծածկվածները Քո իմաստությամբ հայտնեցիր ինձ:

Ցողի՛ր ինձ մշտիկով, և մաքուր կլինեմ, լվա՛, և ձյունից էլ սպիտակ կլինեմ:

Լսել տուր ինձ ցնծություն և ուրախություն, և կցնծան ոսկորներն իմ տառապած:

Դարձրո՛ւ երեսդ իմ մեղքերից և քավի՛ր իմ բոլոր անօրէնությունները:

Սուրբ սիրտ հաստատիր իմ մեջ, Աստվա՛ծ, և ուղիղ հոգի նորոգիր իմ ներսում:

Մի՛ ընկենուր զիս, Տէ՛ր, յերեսաց քոց, եւ
զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինչն:

Տո՛ւր ինձ ցնծութիւն փրկութեան եւ հոգւով
պետութեան քոյ հաստատեա զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո, եւ
ամբարիշտք առ քեզ դարձցին:

Փրկեա՛ զիս յարենէ, Աստուա՛ծ, Աստուած
փրկութեան իմոյ, ցնծասցէ լեզու իմ յարդա-
րութեան քում:

Տէ՛ր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ
երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Թէ կամեցեալ էիր պատարագս, մատուցա-
նէաք, բայց դու ընդ ողջակէցս իսկ ոչ հաճեցար:

Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ, զսիրտ
սուրբ եւ զհոգի խոնարհ Աստուած ոչ արհա-
մարհէ:

Բարի արա, Տէ՛ր, կամօք քովք Սիօնի, եւ
շինեսցին պարիսպքն Երուսաղեմի:

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդա-
րութեան, յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն ի
սեղան քո զուարակս:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մի՛ զրկիր ինձ, Տէ՛ր, Քո երեսից, և մի՛ հանիր
ինձանից Քո Սուրբ Հոգին:

Տո՛ւր ինձ Քո փրկության ցնծությունը և Քո
տիրական Հոգով զորացրու ինձ:

Անօրեններին կսովորեցնեմ Քո ձանապարհը,
և ամբարիշտները դեպի Քեզ կդառնան:

Փրկի՛ր ինձ արյունահեղությունից, Աստվա՛ծ,
Աստվա՛ծ իմ փրկության, կցնծա իմ լեզուն Քո
արդարությամբ:

Տէ՛ր, եթե իմ շուրթերը բանաս, իմ բերանը
կերպի Քո օրհնությունները:

Թէ կամենայիր զոհեր, կմատուցեինք, բայց
ողջակեզներն իսկ Քեզ հաճելի չեղան:

Զոհն Աստծուն խոնարհ հոգին է, սուրբ
սիրտն ու խոնարհ հոգին Աստված չի արհամար-
հում:

Բարի արա, Տէ՛ր, Քո կամքով Սիօնին, և թող
շինվեն Երուսաղեմի պարիսպները:

Այնժամ կհավանես արդարության զոհերը,
երբ զվարակները որպես ուխտի պատարագներ
բարձրացնեն Քո սեղանին:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ
և միշտ և հավիտյանս հավիտենից, ամեն:

ԵՐԿ

Օրհնեմք զքեզ, Հա՛յր անսկիզբն, էից էակ ի յանգոյից. բարձեր ձեռօք նիւթ ի հողոյ եւ ստեղծեր զմարդ ի պատկեր քո. գլուխն ոտից խոնարհեցաւ, զի զպատուիրան քո մոռացաւ. դարձեալ ասեմք ըստ անառակին, թէ՝ «Հա՛յր, մեղա՛յ քեզ ի յերկինս»:

Երկնաւորացն անքննելի եղեր մարդկան տեսանելի. զգեցար պատկեր հողեղինի պատկերդ Հօր անփոխելի. ելեր յերրորդ ժամ ի խաչին վասն Աղամայ նախաստեղծին, ընդ աւազակին քում խաչակցին արժանացո՛ զմեզ դրախտին:

Թագաւոր թագաւորաց՝ առատաբուղիս Հոգի՛ շնորհաց. ժողովելոց ի վերնատան՝ առաքելոցն երկոտասան, ի հրոյ լեզուս երեւեցար, հոգիս նոցա վերանստար, լո՛ւր յանուն քո ժողովելոցս, է՛ջ եւ առ մեզ յերրորդ ժամուս:

Մաղթանք

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս են. ի մեղաց իմոց սո՛ւրբ արա զիս, Տէ՛ր, եւ յօտարէն պահեա՛ գծառայս քո, մարդասէ՛ր Տէ՛ր:

ԵՐԿ

Օրհնում ենք Քեզ, Հա՛յր անսկիզբ, անգոյությունից էակներ ստեղծո՛ղ. ձեռքով Հողից նյութ վերցրիր, Քո պատկերով մարդ ստեղծեցիր. գլուխը ոտքին խոնարհվեց, քանի որ պատվիրանդ մոռացավ. անառակի պես դառնալով դեպի Քեզ՝ ասում ենք. «Հա՛յր, մեղանչեցի երկնքի դեմ և Քո առջե»:

Երկնայինների համար անքննելիդ եղար մարդկանց տեսանելի. Հոր պատկերդ անփոխելի հագար պատկեր Հողեղինի. նախաստեղծ Աղամի համար խաչ բարձրացար երրորդ ժամին. Քեզ խաչակց ավազակի հետ արժանացրո՛ւ մեզ դրախտին:

Թագավորների՛ թագավոր՝ առատաբուխ շնորհների՛ Հոգի. վերնատանը հավաքված տասներկու առաքեալներին հրե լեզուներով երեացիր և նրանց հոգիներում բազմեցիր. լսի՛ր Քո անվան համար հավաքվածներիս, իջի՛ր և մեր մեջ այս երրորդ ժամին:

Մաղթանք

Ամենայն ժամ իմ աղաչանքներն այս են.
Տէ՛ր, մաքրի՛ր ինձ իմ մեղքերից, Քո ծառային պահի՛ր թշնամուց, մարդասէ՛ր Տէ՛ր:

Քարոզ

Եւ եւս խաղաղութեան դՏէր աղաչեսցուք.
ընկալ, կեցո եւ ողորմեա՛:

Մաղթանք

Օրհնութի՛ւն եւ փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Եւ ապա ասեն սաղմոս ի թիւ, գուբղայս Զ.

Առաջին գուբղայ

Սաղմոս Ի՞Դ

Առ քեզ, Տէ՛ր, համբարձի զանձն իմ.
Աստուա՛ծ իմ, ի քեզ յուսացայ, մի՛ ամաչեցից, եւ
մի՛ ծիծաղեսցին զինեւ թշնամիք իմ:

Ամենեքեան, որք համբերեն քեզ, մի՛ ամաչես-
ցեն, այլ ամաչեսցեն անօրէնք յունայնութեան
իւրեանց:

Զնանապարհս քո, Տէ՛ր, ցո՛յց ինձ, եւ զշաւիղս
քո ուսո՛ ինձ:

Առաջնորդեա՛ ինձ ի ճշմարտութեան քում եւ
ուսո՛ զիս, զի դու ես Աստուած Փրկիչ իմ, եւ ես
քեզ համբերի զօրհանապազ:

Յիշեա՛, Տէ՛ր, զդթութիւնս քո եւ զողոր-

Քարոզ

Նաև խաղաղության համար աղաչենք Տիրոջը.
ընդունի՛ր, ապրեցըն՛ւ և ողորմի՛ր մեզ:

Մաղթանք

Օրհնությո՛ւն և փա՛ռք Հորը և Որդուն և
Սուրբ Հոգուն. այժմ և միշտ և հավիտյանս
հավիտենից. ամեն:

Ապա ասում են վեց գուբղա սաղմոս.

Առաջին գուբղա

Սաղմոս 24

Դեպի քեզ, Տէ՛ր, բարձրացըրի Հոգիս: Աստվա՛ծ
իմ, քեզ վրա դրի հույսն իմ, թող ամոթով չմնամ,
և թշնամիներս չծիծաղեն ինձ վրա:

Բոլոր նրանք, ովքեր հույսով սպասում են
քեզ, ամոթով չպիտի մնան, այլ ամոթով պիտի
մնան անօրեններն իրենց ունայնության մեջ:

Տէ՛ր, ցու՛յց տուր ինձ քո ճանապարհները և
քո շավիղները սովորեցըն՛ւ ինձ:

Ինձ առաջնորդի՛ր քո ճշմարտության մեջ և
ուսուցանի՛ր ինձ, քանզի դու ես փրկիչ
Աստվածն իմ, ու ես հանապազ քեզ եմ սպասում:

Հիշի՛ր, Տէ՛ր, քո դժություններն ու ողորմու-

մութիւնս քո, որք են յաւիտենից:

Զմեղս մանկութեան իմոյ եւ զանգիտութեան իմոյ մի՝ յիշեր, այլ յիշեա՛ զիս, Տէ՛ր, ըստ ողորմութեան քում վասն քաղցրութեան քոյ, զի քաղցր եւ ուղիղ ես:

Վասն այսորիկ օրէնսգէտ առնես զմեղաւորս ի ճանապարհի, առաջնորդես հեղոց ի դատաստանի եւ ուսուցանես հեղոց զճանապարհս քո:

Ամենայն ճանապարհք Տեառն ողորմութեամբ եւ ճշմարտութեամբ են այնոցիկ, ոյք խնդրեն զուխտ եւ զվկայութիւն նորա:

Վասն անուան քոյ, Տէ՛ր, քաւեա՛ զմեղս իմ, զի բազում եղեն:

Ո՞վ է մարդ, որ երկնչի ի Տեառնէ, օրէնսգէտ առնէ զնա ի ճանապարհի, յոր եւ հաճեցաւ:

Անձն նորա ի բարութեան հանգիցէ, եւ զաւակ նորա ժառանգեսէ գերկիր:

Զօրութիւն է Տէր երկիւղածաց իւրոց եւ զկտակարանս իւր ուսուցանէ նոցա:

Աչք իմ յամենայն ժամ առ Տէր են, եւ նա հանէ յորոգայթէ զոտս իմ:

Նայեա՛ առ իս եւ ողորմեա՛ ինձ, զի միամօր եւ աղքատ եմ ես:

Նեղութիւնք սրտի իմոյ բազում եղեն յոյժ, եւ ի վշտաց իմոց հա՛ն զիս:

Թյունները, որոնք հավիտենական են:

Իմ մանկության և տհասության մեղքերը մի՛ հիշեր, այլ հիշե՛ր ինձ, Տէ՛ր, քո ողորմությամբ՝ ըստ քո բարության, քանզի դու քաղցր և ուղիղ ես, Տէ՛ր:

Դրա համար էլ մեղավորներին դնում ես օրենքի գիտության ճանապարհի վրա: Հեղերին առաջնորդում ես դատաստանի մեջ, հեղերին սովորեցնում քո ճանապարհները:

Տիրոջ բոլոր ուղիները ողորմություն ու ճշմարտություն են նրանց համար, ովքեր պահում են նրա ուխտն ու վկայությունը:

Հանուն քո անվան, Տէ՛ր, քավություն տուր իմ մեղքերին, քանզի շատացան դրանք:

Ո՞վ է այն մարդը, որ վախենում է Տիրոջից, Տէրը նրան սովորեցնելու է իր ընտրած ուղին:

Նա բարության մեջ պիտի հանգչի, և նրա սերունդը երկիրը պիտի ժառանգի:

Տէրը զորացուցիչն է իր երկյուղածների և իր ուխտը նրանց է սովորեցնում:

Աչքերն իմ մշտապես Տիրոջն են ուղղված, և նա՛ պիտի հանի ոտքերս թակարդից:

Նայի՛ր ինձ և ողորմի՛ր ինձ, քանզի միամորիկ եմ ես և աղքատ:

Սրտիս նեղությունները խիստ շատացան, ազատի՛ր ինձ իմ վշտերից:

Տե՛ս զխոնարհութիւն իմ եւ զվաստակ իմ եւ
թողի ինձ զամենայն զմեղս իմ:

Տե՛ս զթշնամիսն իմ, զի բազում եղեն,
ատելութեամբ, որք ի նանիր, ատեցին զիս:

Պահեա՛ զանձն իմ եւ փրկեա՛ զիս, եւ մի՛
յամօթ եղէց, զի յուսացայ ի քեզ:

Ամբիծք եւ ուղիղք կցորդք եղեն ինձ, եւ ես
քեզ համբերի. փրկեա՛, Աստուա՛ծ, զիսրայէլ
յամենայն նեղութեանց նորա:

Սաղմոս ԻԵ

Դա՛տ արա ինձ, Տէ՛ր, զի ես յամբծութեան
իմում գնացի, ի Տէր յուսացայ, զի մի՛ եղէց
հիւանդ:

Փորձեա՛ զիս, Տէ՛ր, եւ քննեա՛ զիս, փորձեա՛
զերիկամունս իմ եւ զսիրտ իմ:

Ողորմութիւն քո, Տէ՛ր, առաջի աչաց իմոց, եւ
հաճոյ եղէց ճշմարտութեան քում:

Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց եւ ընդ
անօրէնս ես ոչ մտից:

Ատեցի ես զժողովս չարաց եւ ընդ ամբարիշտս
ես ոչ նստայց:

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ եւ շուրջ եղէց
զսեղանով քով, Տէր՝, լսել ինձ զձայն օրհնութեան
քո եւ պատմել զամենայն սքանչելիս քո:

Տե՛ս իմ նվաստացումն ու տառապանքը և
թողություն արա իմ բոլոր մեղքերին:

Տե՛ս՝ թշնամիներս որքա՛ն բազմացան և
անիրավ ատելությամբ ինձ ատեցին:

Պահպանի՛ր ինձ ու փրկի՛ր ինձ, և թող
ամոթով չմնամ, որ հույսս դրի քեզ վրա:

Անբիծներն ու արդարներն ինձ կցորդ եղան, և
ես սպասեցի քեզ: Փրկի՛ր, Աստվա՛ծ, հսրայելն իր
բոլոր նեղություններից:

Սաղմոս 25

Դա՛տ արա ինձ, Տէ՛ր, քանզի անբասիր
ընթացա, հույսս դրի Տիրող վրա, որ չլինեմ
տկար:

Փորձի՛ր ինձ, Տէ՛ր, և քննի՛ր ինձ, փորձի՛ր
երիկամներս ու սիրտս:

Ողորմությունդ, Տէ՛ր, աչքիս առջև է, և ճշմար-
տությունդ հաճելի է ինձ:

Ունայնամիտների աթոռին ես չեմ նստի և
անօրենների մոտ ես չեմ գնա:

Զարագործների ամբոխը ես ատեցի, ամբա-
րիշտների կողքին չեմ բազմի:

Սրբությամբ կլվանամ ձեռքերն իմ և սեղանիդ
շուրջը կնստեմ, Տէ՛ր. թող լսեմ քո օրհնության
ձայնը և պատմեմ քո բոլոր հրաշալիքները:

*Տէ՛ր, սիրեցի զվայելչութիւն տան քո եւ զտեղի
յարկի փառաց քոց:*

*Մի՛ կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զանձն իմ,
մի՛ ընդ արս արիւնահեղս՝ զկեանս իմ, որոց ձեռք
իւրեանց յանօրէնութեան են, եւ աջ նոցա լի է
կաշառօք:*

*Ես յամբծութեան իմում գնացի, փրկեա՛ զիս,
Տէ՛ր, եւ ողորմեա՛ ինձ:*

*Ուն իմ կացցէ յուղղութեան. յեկեղեցիս մեծս
օրհնեցից զքեզ:*

Սաղմոս 19

Տէր լոյս իմ եւ կենաք իմ, ես յումմէ՞ երկեայց.

*Տէր ապաւէն կենաց իմոց, ես յումմէ՞ դողա-
ցայց:*

*Ի մերձենալ առ իս չարաց՝ ուտել զմարմին իմ,
նեղիչք իմ եւ թշնամիք իմ նոքա տկարացան եւ
անկան:*

*Թէ պատրաստիցի ի վերայ իմ պատերազմ, ոչ
երկիցէ սիրտ իմ, թէ յարիցէ ի վերայ իմ ճակատա-
մարտ, սակայն եւ այսուիկ ի քեզ, Տէ՛ր, յուսացայ:*

*Զմի խնդրեցի ի Տեառնէ եւ զսոյն աղաչեմ՝
ընակիլ ինձ ի տան Տեառն զամենայն աւուրս
կենաց իմոց՝ տեսանել ինձ զվայելչութիւն Տեառն
եւ հրաման տալ ի տաճարի նորա:*

*Տէ՛ր, սիրեցի քո տան վայելչությունը և քո
փառքի բնակութեան վայրը:*

*Մի՛ կործանիր ինձ ամբարիշտների հետ և ոչ էլ
կյանքս՝ արյունահեղների հետ, որոնց ձեռքերն
անօրենության մեջ են, և աջը նրանց լի է
կաշառքոց:*

*Ես անբասիր ընթացա, փրկի՛ր ինձ, Տէ՛ր, և
ողորմի՛ր ինձ:*

*Ոտքն իմ ուղիղ ճանապարհների վրայ թող
լինի, մեծ հավաքներում քեզ պիտի օրհնեմ:*

Սաղմոս 26

Տերն իմ լույսն է ու կյանքը, ումի՞ց վախենամ.

*Տերն իմ կյանքի ապավենն է, ումի՞ց ես
դողամ:*

*Երբ չարագործ նեղիչներս ու թշնամիներս մո-
տեցան ինձ՝ մարմինս ուտելու, նրանք թուլացան
ու ընկան:*

*Եթե իմ դեմ պատերազմ պատրաստվի, սիրտս
չի սոսկա. Եթե իմ դեմ ճակատամարտի ելնեն,
միւսնույն է, Տէ՛ր, հույսս Քեզ վրա եմ դնելու:*

*Մի բան եմ խնդրել Տիրոջից և նույն եմ աղա-
չում, որ կյանքիս բոլոր օրերին բնակվեմ Տիրոջ
տանը, տեսնեմ Տիրոջ վայելչությունը և վերահս-
կեմ նրա տաճարում:*

Ծածկեաց զիս ի խորանի իւրում յաւուր չարի,
ընդ յարկաւ արար զիս ի ծածկոյթ խորանի
իւրում:

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս. եւ այժմ բա՛րձր
արա զգլուխ իմ ի վերայ թշնամեաց իմոց:

Շուրջ եղէց եւ մատուցից ի խորանի նորա
պատարագ օրհնութեան, օրհնեցից եւ սաղմոս
սացից Տեառն:

Լո՛ւր, Տէ՛ր, ձայնի իմում, զի կարդացի առ
քեզ. ողորմեա՛ ինձ եւ լո՛ւր ինձ, զի քեզ անսաց
սիրտ իմ, եւ խնդրեցին երեսք իմ զերեսս քո, Տէ՛ր,
խնդրեցին:

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինչն եւ մի՛
խոտորիր բարկութեամբ ի ծառայէ քումմէ:

Օգնակա՛ն իմ լեր, Տէ՛ր, մի՛ անարդեր զիս եւ
մի՛ թողուր զիս, Աստուած Փրկի՛չ իմ:

Հայր իմ եւ մայր իմ թողին զիս, եւ Տէ՛ր իմ
ընկալաւ զիս:

Օրէնսգէ՛տ արա զիս, Տէ՛ր, ի ճանապարհի
քում, եւ առաջնորդեա՛ ինձ ի շաւիդս քո ուղիղս:

Վասն թշնամեաց իմոց մի՛ մատներ զիս ի ձեռս
նեղչաց իմոց:

Յարեան ի վերայ իմ վկայք մեղաց եւ ստեցին
ինձ անօրէնութեան իւրեանց:

Հաւատացի տեսանել զբարութիւն Տեառն

Զար օրերին Նա ինձ թաքցրեց իր վրանում,
պատսպարեց ինձ իր վրանի ծածկի տակ:

Ժայռից բարձր պահեցիր ինձ, այժմ էլ գլուխն
իմ բարձրացրո՛ւ թշնամիներիս վրա:

Շրջեմ և օրհնության պատարագ մատուցեմ
Նրա վրանում, օրհներգեմ և սաղմոս երգեմ Տի-
րողը:

Լսի՛ր ձայնն իմ, Տէ՛ր, քանզի քեզ կանչեցի,
ողորմի՛ր ինձ և ակա՛նչ դիր, քանզի սիրտն իմ
քեզ դիմեց, և հայացքն իմ փնտրեց, փնտրեց քո
երեսը, Տէ՛ր:

Մի՛ դարձրու երեսդ ինձնից և բարկությամբ
մի՛ շրջվիր քո ծառայից:

Իմ օգնականը եղիր, Տէ՛ր, և մի՛ անարդիր ինձ
ու մի՛ լքիր, փրկի՛չ Աստված իմ:

Իմ հայրն ու մայրը լքեցին ինձ, բայց Տերն ինձ
ընդունեց:

Սովորեցրո՛ւ ինձ, Տէ՛ր, քո ճանապարհը և
առաջնորդի՛ր ինձ քո ուղիղ շավիդներով:

Իմ թշնամիների պատճառով ինձ նեղողների
ձեռքը մի՛ մատնիր:

Իմ դեմ մեղսագործ վկաներ ելան և չարա-
խոսեցին ինձ իրենց անիրավությամբ:

յերկրին կենդանեաց. համբե՛ր Տեառն եւ
քաջալերեա՛ց, զօրասցի սիրտ քո, եւ համբե՛ր
Տեառն:

Փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ
եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քարոզ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք.
ընկա՛լ, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Մաղթանք

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն Սրբոյ
Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն:

Երկրորդ գուբելայ

Սաղմոս Իէ

Առ քեզ, Տէ՛ր, կարդացի, Աստուա՛ծ իմ, մի՛
լոեր յինէն. մի՛ երբեք լոիցես յինէն, նմանիցիմ
այնոցիկ, ոյք իջանեն ի գուբ:

Հո՛ւր, Տէ՛ր, ձայնի խնդրուածաց իմոց՝
յաղաչել ինձ առ քեզ, ի համբառնալ ձեռաց իմոց
ի տաճար սուրբ քո:

Հավատում եմ, որ կտեսնեմ Տիրո՞յ բարությունը ողջերի երկրում: Սպասի՛ր Տիրո՞յն ու քաջալերվի՛ր, սիրտդ թող ամրապնդվի, Տիրո՞յն սպասիր:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն Այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քարոզ

Նաև խաղաղության համար աղաչենք Տիրո՞յը.
ընդունի՛ր, ապրեցրո՛ւ և ողորմի՛ր.

Մաղթանք

Օրհնություն և փառք Հորը և Որդուն և Սուրբ
Հոգուն
Այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից.
ամէն:

Երկրորդ գուբելայ

Սաղմոս 27

Քեզ կանչեցի, Տէ՛ր, անարձագանք մի՛ թողնիր
ինձ, Աստվա՛ծ իմ. եթե երբեք լուռ մնաս,
կնմանվեմ նրանց, ովքեր գերեզման են իջնում:

Լսի՛ր, Տէ՛ր, պաղատանքիս ձայնը, երբ ես
աղաչեմ քեզ, երբ ձեռքերս դեպի սուրբ տաճարդ
պարզեմ:

Մի՛ համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն իմ եւ
մի՛ ընդ այնոսիկ, ոյք գործեն զանօրէնութիւն,
կորուսաներ զիս, ոյք խօսին զիսաղաղութիւն
ընդ ընկերս իւրեանց, եւ չարութիւն է ի սիրտս
նոցա:

Տո՛ւր նոցա, Տէ՛ր, ըստ գործոց նոցա եւ ըստ
անօրէնութեան գնացից նոցա հատո նոցա: Ըստ
գործոց ձեռաց նոցա հատո նոցա զհատուցումն
նոցա նոցին:

Ոչ իմացան նոքա զգործս Տեառն եւ ոչ ի
գործս ձեռաց նորա հայեցան. կործանեսցես
զնոսա, եւ այլ մի՛ շինեսցին:

Օրհնեալ է Տէ՛ր, զի լուաւ ձայնի աղօթից
իմոց.

Տէ՛ր օգնական իմ եւ պաշտպան իմ:

Ի նա յուսացաւ սիրտ իմ, օգտեցաւ եւ
զուարճացաւ մարմին իմ, եւ ես կամօք իմովք
խոստովան եղէց նմա:

Տէ՛ր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ, ապաւէն
փրկութեան օծելոյ իւրոյ:

Փրկեա՛ զժողովուրդս քո եւ օրհնեա՛
զժառանգութիւնս քո, հովուեա՛ եւ բարձրացո՛
զնոսա մինչեւ յաւիտեան:

Ամբարիշտների շարքում մի՛ դասիր ինձ և մի՛
կործանիր ինձ նրանց հետ, որ անօրենություն են
գործում, որ հաշտության մասին են խոսում իրենց
ընկերների հետ, բայց սրտներում չարություն կա:

Վարձատրի՛ր նրանց, Տէ՛ր, ըստ իրենց
արարքների, իրենց անօրեն վարքի համեմատ հա-
տուցի՛ր նրանց, նրանց ձեռքերի գործին նայելով՝
տո՛ւր իրենց հատուցումն իրենց:

Նրանք ուշ չդարձրին Տիրոջ արածներին, ոչ էլ
նայեցին նրա ձեռքի գործերին:

Դու կկործանես նրանց, և այլևս նրանք ոտքի
չեն կանգնի:

Օրհնյալ է Տէ՛րը, քանզի լսեց ձայնն իմ
աղոթքի:

Տերն իմ օգնականն է ու պաշտպանը, նրա վրա
դրեց իր հույսը սիրտն իմ, և մարմինս գոհացավ
ու զվարճացավ. ես հոժարակամ պիտի փառա-
բանեմ նրան:

Տէ՛րը զորությունն է իմ ժողովրդի, ապավենն
իր օծյալի փրկության:

Փրկի՛ր քո ժողովրդին և օրհնի՛ր քո ժառան-
գորդներին, հովվի՛ր ու հավետ բարձրացրո՛ւ
նրանց:

Սաղմոս Իլ

Մատուցէք Տեառն, որդի՛ք Աստուծոյ, մատուցէք Տեառն զորդիս խոյոց:

Մատուցէք Տեառն զփառս եւ զպատիւ, մատուցէք Տեառն զփառս անուան նորա, երկրպագէք Տեառն ի սրահ սրբութեան նորա:

Զայն Տեառն ի վերայ ջուրց, եւ Աստուած փառաց որոտաց. եւ Տէր ինքն ի վերայ ջուրց բազմաց:

Զայն Տեառն զօրութեանց, եւ ձայն Տեառն մեծվայելչութեանց:

Զայն Տեառն փշրէ զմայրս, եւ մանրէ Տէր զմայրսն Լիբանանու:

Մանրեսցէ զնոսա որպէս զմատաղատունկն Լիբանանու, որ սիրելին է, որպէս զորդի միեղջերուի:

Զայն Տեառն հատանէ զբոց ի հրոյ. ձայն Տեառն շարժէ զանապատն, եւ խոռվեցուցանէ Տէր զանապատն կադէս:

Զայն Տեառն հաստատէ զեղջերուս եւ յայտնի առնէ զանտառս:

Ի տաճարի նորա ամենայն ոք ասէ փառս նորա:

Սաղմոս 28

Աստծո՛ւ որդիներ, մատուցե՛ք Տիրոջը, մատուցե՛ք Տիրոջը խոյերի ձագեր:

Մատուցե՛ք Տիրոջը փառք ու պատիվ, տվե՛ք Տիրոջը փառքն իր անվան և երկրպագէ՛ք Տիրոջն իր սուրբ սրահում:

Տիրոջ ձայնը ջրերի վրա է. փառքի Աստվածը որոտաց, Տերն ինքն է անսպառ ջրերի վրա:

Տիրոջ ձայնը ահարկու է, Տիրոջ ձայնը փառահեղ է:

Տիրոջ ձայնը փշրում է մայրիները, Տերը կոտրատում է մայրիները Լիբանանի:

Տերը կոտրատում է դրանք, ինչպես Լիբանանի մատաղ տունկերը, որոնք սիրասուն են միեղջերուի ձագերի պես:

Տիրոջ ձայնը ճեղքում է կրակի բոցը: Տիրոջ ձայնը ցնցում է անսպատը, Տերը դողացնում է կաղեսի անսպատը:

Տիրոջ ձայնը ոտքի է կանգնեցնում եղնիկներին և մերկացնում անտառները:

Նրա տաճարում բոլորը թող գովեն փառքը նորա:

Սաղմոս Իթ

Բարձր առնեմ զքեզ, Տէ՛ր, զի ընկալար զիս. եւ
ոչ ուրախ արարեր զժշնամին իմ յիս:

Տէ՛ր Աստուած իմ, կարդացի առ քեզ, եւ
բժշկեցեր զիս:

Տէ՛ր, հաներ ի դժոխոց զանձն իմ եւ փրկեցեր
զիս յայնցանէ, որք իջանեն ի գուբ:

Սաղմո՛ս ասացէք Տեառն, սո՛ւրբք նորա. խոս-
տովա՛ն եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա:

Սրտմտութիւն է ի բարկութեան նորա, եւ
կեանք են ի կամաց նորա:

Հնդ երեկոյս հանգիցեն լալիք, առաւօտու
եղիցի ուրախութիւն:

Ես ասացի ի բարեկենդանութեան իմում, թէ
ոչ սասանեցայց յաւիտեան:

Տէ՛ր, ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ զօրութիւն,
դարձուցեր զերեսս քո յինէն, եւ ես եղէ
խոռովեալ:

Առ քեզ, Տէ՛ր, կարդացի, առ Աստուած իմ
աղաղակեցի. զի՞նչ օգուտ է քեզ յարենէ իմմէ,
թէ իջանեմ ես յապականութիւն:

Միթէ հո՞ղ խոստովան առնիցի առ քեզ կամ
պատմեսցէ գճմարտութիւն քո:

Լուաւ ինձ Տէր եւ ողորմեցաւ. եւ Տէր եղեւ ինձ

Սաղմոս 29

Պանծացնում եմ քեզ, Տէ՛ր, քանզի ընդունեցիր
ինձ և չթողեցիր, որ թշնամիներս չարախնդան վրաս:

Տէ՛ր Աստուած իմ, կանչեցի քեզ, և բուժեցիր
ինձ:

Տէ՛ր, հոգիս դժոխիցից հանեցիր և փոսն
իջնողների միջից փրկեցիր ինձ:

Սաղմո՛ս երգեք Տիրոջը, նրա սրբե՛ր, գոհու-
թյո՛ւն մատուցեք նրա սուրբ հիշատակին:

Նրա բարկության մեջ ցասում կա, իսկ նրա
կամեցողության մեջ՝ կյանք:

Երեկոյան լացը կդադարի, իսկ առավոտյան
ուրախություն կլինի:

Իմ բարկության մեջ ես ասացի, թե հավետ չեմ
սասանվի:

Տէ՛ր, քո կամքով ուժ տվեցիր իմ վայել-
չությանը, բայց երբ երեսդ դարձրիր ինձնից, ես
խոռվահույզ եղա:

Քե՞զ կանչեցի, Տէ՛ր, աղաչեցի իմ Աստծուն
ի՞նչ օգուտ ունես իմ արյունից, եթե ապակա-
նության գրի մեջ թաղվեմ:

Մի՞թե հողը գոհությո՛ւն կմատուցի քեզ կամ
կպատմի՞ քո ճշմարտությունը:

Լսեց ինձ Տերն ու ողորմեց, Տերը եղավ իմ

օգնական:

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն, զերծ յինչն
զքուրծ եւ ինձ զգեցոյց զուրախութիւն:

Որպէս սաղմոս ասասցեն քեզ փառք իմ. եւ այլ
մի՛ եւս զղացայց,

Տէ՛ր Աստուած իմ, յաւիտեան խոստովան եղէց
քեզ:

Փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ.

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԵՐՐՈՐԴ ԳՈՒՔՆՅ ՍԱՂՄՈՍ Լ

Ի Քեզ, Տէ՛ր, յուսացայ, մի՛ ամաչեցից
յաւիտեան. յարդարութեան Քում փրկեա՛ եւ
ապրեցո՛ զիս:

Խոնարհեցո՛ առ իս զունկն Քո, վաղվաղեա՛ ի
կեցուցանել զիս:

Լէ՛ր իմ, Աստուա՛ծ, պաշտպան եւ տուն
ապաւինի ապրեցուցանել զիս, զի հզօրիչ իմ եւ
ապաւէն իմ Դու ես:

Վասն անուան Քոյ, Տէ՛ր, առաջնորդեցեր ինձ,
եւ սնուցեր զիս. եւ հանցես զիս յորոգայթէ
յայսմանէ, որ թագուցաւ ինձ:

Դու ես պաշտպան իմ, Տէ՛ր, եւ ի ձեռս Քո
յանձն առնեմ զհոգի իմ:

օգնականը:

Սուզս դարձրեց ուրախություն, հանեց
քուրձն իմ և խնդություն հազցրեց ինձ:

Փառքս սաղմոս պիտի երգի քեզ, որպեսզի
այլևս չզղաց ես:

Տէ՛ր իմ Աստված, հավիտյան գոհություն
պիտի մատուցեմ քեզ:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սրբը Հոգուն
Այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

ԵՐՐՈՐԴ ԳՈՒՔՆՅ ՍԱՂՄՈՍ 30

Հույսս դրի Քեզ վրա, Տէ՛ր, թող հավետ
ամոթով չմնամ. Քո արդարությամբ փրկի՛ր և
ազատի՛ր ինձ:

Դեպի ինձ խոնարհիր ականջը Քո, փութա՛
ինձ պաշտպանելու:

Եղի՛ր իմ պահապանը, Աստվա՛ծ, և իմ
փրկության ապաստարանը, քանզի իմ ուժն ու
ապավենն ես Դու:

Քո անվան համար ինձ առաջնորդ եղար և
սնուցեցիր ինձ. ինձ կհանես այն որոգայթից, որ
լարեցին իմ զեմ:

Դու ես պաշտպանն իմ, Տէ՛ր, և Քո ձեռքն եմ
հանձնում իմ հոգին:

Փրկեցեր զիս, Տէ՛ր Աստուած, ճշմարտութեամբ Քով. ատեցեր զայնոսիկ, ոյք պահեն զերկիւղ ի սնոտիս:

Ես ի Տէ՛ր յուսացայ, ցնծացայց եւ ուրախ եղէց ի փրկութեան Քում:

Հայեցար ի խոնարհութիւն իմ եւ փրկեցեր ի վշտաց զանձն իմ, եւ ոչ մատնեցեր զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց, եւ կացուցեր յանդորրու զոտս իմ:

Ողորմեա՛ ինձ, Տէ՛ր, զի նեղեալ եմ ես. խոռվեցաւ ի սրտմտութենէ ակն իմ, անձն իմ եւ փոր իմ:

Պակասեցան ի ցաւոց կեանք իմ, եւ ամք իմ յոգւոց ելանելոյ:

Ազբատացաւ ի տկարութենէ զօրութիւն իմ, եւ ոսկերք իմ խոռվեցան:

Քան զամենայն թշնամիս իմ եղէ ես նախատ դրացեաց իմոց, յոյժ ահ եւ երկիւղ ծանօթից իմոց:

Ամենեքեան, ոյք տեսանէին զիս, արտաքս փախչէին յինէն:

Մոռացեալ եղէ ես որպէս մեռեալ ի սրտէ, եւ եղէ ես որպէս զանօթ կորուսեալ, զի լուայ ես զբամբասանս բազմաց, որք շուրջ էին զինեւ:

Ի ժողովիլ նոցա ի միասին առնուլ զանձն իմ խորհեցան, այլ ես ի Քեզ, Տէ՛ր, յուսացայ:

Ասացի՝ Դու ես Աստուած իմ, եւ ի ձեռս Քո է ժառանգութիւն իմ:

Փրկեա՛ զիս ի ձեռաց թշնամեաց իմոց եւ ի

Տէ՛ր Աստված, փրկեցիր ինձ Քո ճշմարտությամբ: Ատեցիր նրանց, ովքեր երկյուղ են կրում սնոտիաբար:

Ես հույսս դրի Տիրոջ վրա, պիտի ցնծամ և ուրախանամ Քո տված փրկությամբ:

Տեսար իմ նվաստացումն ու ինձ փրկեցիր վշտերից. ինձ չմատնեցիր նեղիչներիս ձեռքը և ոտքերս լայնարձակ վայրում հաստատեցիր:

Ողորմի՛ր ինձ, Տէ՛ր, քանզի ճնշված եմ ես. Կյանքս սպառվեց վիշտ ու ցավերով, և տարիներս՝ հոգոց հանելով:

Թշվառությունից տկարացավ ուժն իմ, և ոսկորներս մաշվեցին:

Իմ բոլոր թշնամիներից ավելի ես դրացիներիս համար նախատինք եղա և ծանոթներիս համար՝ սոսկալի ահ ու սարսափ:

Բոլոր նրանք, ովքեր տեսնում էին ինձ, հեռու էին փախչում ինձանից:

Սրտերից մոռացվեցի ես ինչպես մեռյալ և նմանվեցի անպետք անոթի, քանզի բամբասանք լաեցի շատերից, որոնք իմ շուրջն էին:

Հավաքուած իրար գլխի՝ նրանք ուզում էին առնել իմ հոգին:

Բայց ես, Տէ՛ր, հույսս դրի Քե՛զ վրա՝ ասելով. «Դու ես Աստուածն իմ, և Քո ձեռքում է իմ ժառանգությունը:

Փրկի՛ր ինձ թշնամիներիս ձեռքից և իմ

Հալածչաց իմոց:

Երեւեցո՛ զերեսս Քո ի ծառայս Քո, ապրեցո՛
զիս, Տէ՛ր, ըստ ողորմութեան Քում:

Տէ՛ր, մի՛ յամօթ եղէց, զի կարդացի առ Քեզ:

Ամաչեսցեն ամբարիշտք եւ իջցեն ի դժոխս, եւ
համր եղիցին շրթունք նենդաւորք՝ ոյք խօսէին
զարդարոյ զանիրաւութիւն յամբարտաւանիլ եւ
յանդոսնելն իւրեանց:

Որպէս զի՛ բազում է ողորմութիւն քաղցրու-
թեան Քո, Տէ՛ր, զոր պահեցեր երկիւղածաց Քոց:

Արարեր Դու այնոցիկ, ոյք յուսացեալ են ի
Քեզ, առաջի որդւոց մարդկան:

Ամրացուցեր զնոսա ի ծածկոյթ երեսաց Քոց ի
խոռովութենէ մարդկան:

Ծածկեցեր զնոսա ի խորանի Քում ի հակա-
ռակութենէ լեզուաց:

Օրհնեալ է Տէր, զի սքանչելիս արար
զողորմութիւն իւր ի քաղաք ամուր:

Ես ասացի ի զարմանալ իմում, թէ ընկեցայ
ուրեմն յերեսաց աչաց Քոց:

Վասն այսորիկ՝ լուար ձայնի աղօթից իմոց,
յաղաղակել իմում առ Քեզ:

Սիրեցէ՛ք զՏէր, ամենայն սուրբք նորա, զի
ստուգութիւն խնդրէ Տէր եւ հատուցանէ այնոցիկ,
որք առաւել առնեն զամբարտաւանութիւն:

Քաջալերեցարո՛ւք, եւ զօրասցին սիրաք ձեր,
ամենեքեան ոյք յուսացեալ էք ի Տէր:

Հալածիչներից:

Ցո՛ւյց տուր երեսդ Քո այս ծառային,
պահպանի՛ր ինձ, Տէ՛ր, Քո ողորմությամբ»:

Տէ՛ր, ամոթով թող չմնամ, որ Քեզ դիմեցի:

Թող ամբարիշտներն ամաչեն ու դժոխք իջնեն,
և թող պապանձվեն նենդ շրթունքները, որոնք
ամբարտավանությամբ և արհամարհանքով
չարախոսում են արդարի մասին:

Որքա՞ն շատ է Քո ողորմության քաղցրությու-
նը, Տէ՛ր, որ պահեցիր երկյուղածներիդ համար:

Դու այն չնորհեցիր նրանց, որոնք իրենց հույ-
սը դրել են Քեզ վրա մարդկանց որդիների առջև:

Մարդկանց խոռովությունից պաշտպանեցիր
նրանց Քո երեսի ծածկույթով, լեզուների հակա-
ռակությունից թաքցրիր նրանց Քո վրանում:

Օրհնյալ է Տէրը, քանզի ողորմությունն իր
հրաշագործեց ամուր քաղաքում:

Շփոթության մեջ ես ասացի, թե այլևս հեռու
մնացի աչքերիդ առջելից:

Սակայն Դու լսեցիր ձայնն իմ աղոթքի, երբ
աղաղակեցի Քեզ:

Սիրեցէ՛ք Տիրոջը, բոլոր սուրբերդ նրա,
քանզի Տէրը ճշմարտություն է փնտրում և
խստությամբ հատուցում նրանց, ովքեր շատ են
ամբարտավանանում:

Քաջալերվեցէ՛ք ամենքդ, որ հույս եք դրել
Տիրոջ վրա, և ձեր սրտերը թող զորանան:

Սաղմոս ԼԱ

Երանի՛, ում թողութիւն եղեւ մեղաց, եւ
ծածկեցան ամենայն յանցանք նորա:

Երանի՛ առն, որում ոչ համարեսցի Տէր զմեղս
նորա, եւ ոչ գոյ նենդութիւն ի բերան նորա:

Լոեցի ես, եւ մաշեցան ամենայն ոսկերք իմ՝
առ աղաղակել ինձ առ Տէր զօրհանապազ՝ ի տուէ
եւ ի գիշերի:

Ծանրացաւ ձեռն Քո ի վերայ իմ, դարձայ ի
թշուառութիւն՝ զի հարան յիս փուշք:

Զմեղս իմ ցուցից Քեզ եւ զանօրէնութիւնս իմ
ո՛չ ծածկեցից ի Քէն:

Ասացի թէ՝ պատմեցից ինձէն զմեղս իմ, եւ
Դու թողցես զամենայն ամբարշտութիւնս մեղաց
իմոց:

Վասն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ Քեզ
ամենայն սուրբք ի ժամ ընդունելի:

Բայց միայն ի ջուրցն հեղեղաց բազմաց, որք
առ նոսա ինչ ո՛չ մերձեսցին:

Դու ես ապաւէն իմ ի նեղութենէ յայսմանէ, որ
շուրջ եղեն զինեւ:

Ցնծութիւն իմ, փրկեա՛ զիս յայնցանէ,
ոյքպաշարեցին զիս:

Իմաստուն արարից զքեզ եւ խելամուտ ի
ճանապարհի, յոր եւ գնացես. եւ հաստատեցից
ի վերայ քո զաչս իմ:

Սաղմոս 31

Երանի՛ նրան, ում մեղքերին թողություն տր-
վեց, և ում բոլոր հանցանքները ծածկվեցին:

Երանի՛ այն մարդուն, որին Տերն այլևս մեղավոր
չի համարում, և որի բերանում նենդություն չկա:

Ես լոեցի, և իմ բոլոր ոսկորները մաշվեցին՝
ամեն օր գիշեր-ցերեկ Տիրոջը կանչելուց:

Քո ձեռքը ծանրացավ ինձ վրա. ես կրկին
ընկա թշվառության մեջ, քանզի փշերն ինձ
ծակեցին:

Մեղքերս Քեզ ցույց կտամ, և անօրենու-
թյունս չեմ ծածկի Քեզնից:

Ասացի, թե կխոստովանեմ մեղքերն իմ, և Դու
թողություն կտաս իմ մեղքերի ամբողջ ամբարշ-
տությանը:

Դրա համար բոլոր սուրբերն հարմար ժամին
աղոթքի կկանգնեն Քո առջեւ, և սաստիկ
ջրհեղեղների ժամանակ նրանց ոչինչ չի
պատահի:

Դու ես իմ հենարանն այն նեղության մեջ, որը
շուրջս պատեց:

Ո՛վ ցնծություն իմ, փրկի՛ր ինձ նրանցից,
ովքեր պաշարեցին ինձ:

«Քեզ կիմաստնացնեմ ու խելամիտ կդարձ-
նեմ քո ընթացած ճանապարհին և աչքերս վրադ
կպահեմ», ասում է Տերը:

Մի՛ լինիք որպէս զձիս եւ զջորիս, զի ոչ գոյ ի նոսա իմաստութիւն. ի սանձս եւ ի դանդանաւանդս ճմլեսցես զկզակս նոցա, որք առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին:

Բազում տանջանք են մեղաւորաց, բայց ոյք յուսան ի Տէր՝ ողորմութիւն Տեառն շուրջ եղիցի զնոքօք:

Ուրա՛խ եղերուք եւ ցնծացէ՛ք, արդա՛րք, ի Տէր, պարծեցարո՛ք ամենեքեան, ոյք ուղիղ էք սրտիւք:

Փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Արբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քարոզ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկա՛լ, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Մաղթանք

Օրհնութի՛ւն եւ փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Արբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մի՛ եղեք ձիերի և ջորիների պես, որոնք գիտակցություն չունեն. սանձով ու պախուցցով պետք է նրանց կզակը ճմլել, որ քեզ չմոտենան:

Շատ են մեղավորների տանջանքները, բայց ովքեր իրենց հույսը դրել են Տիրոջ վրա, Տիրոջ ողորմությունը կզարուրի նրանց:

Ուրա՛խ եղեք և ցնծացէ՛ք Տիրոջով, ո՛վ արդարներ. պարծեցէ՛ք բոլորդ, որ ուղիղ էք սրտով:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

Քարոզ

Նաև խաղաղության համար աղաչենք Տիրոջը. ընդունի՛ր, ապրեցրո՛ւ և ողորմի՛ր:

Մաղթանք

Օրհնութի՛ւն և փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

Սաղմոս 19

Մի՛ նախանձիր ընդ չարս, եւ մի՛ ընդ այնոսիկ,
ոյք գործեն զանօրէնութիւն:

Զի որպէս խոտ վաղվաղակի ցամաքեսցին,
որպէս զգալարի խոտոյ վաղվաղակի անցցեն:

Յուսա՛ ի Տէր եւ արա՛ զքաղցրութիւն,
ընակեա՛ յերկրի եւ հովուեսցիս ի մեծութեան
Նորա:

Ժտեա՛ ի Տեառնէ, եւ նա տացէ քեզ զինդրու-
ածս սրտի քո. յայտնեա՛ առաջի Տեառն զճանա-
պարհս քո եւ յուսա՛ ի նա:

Նա արասցէ եւ հանցէ որպէս զլոյս զարդարու-
թիւնս քո, եւ զիրաւունս քո որպէս զօրհասարակ:

Հնազա՞նդ լեր Տեառն եւ ծառայեա՛ նմա, եւ
մի՛ նախանձիր ընդ այնոսիկ, որոց առակեալ իցեն
ճանապարհք իւրեանց, ընդ մարդոյ՝ որ գործէ
զանօրէնութիւն:

Լուեա՛ ի բարկութենէ եւ հանգի՛ր ի սրտմտու-
թենէ եւ մի՛ նախանձիր ընդ չարս:

Զի չարք վաղվաղակի սատակեսցին, բայց ոյք
համբերեն Տեառն՝ նոքա ժառանգեսցեն զերկիր:

Փոքր մի՛ եւ այլ ո՛չ եւս իցէ ամբարիշտն, խնդ-
րեսցես զտեղի նորա եւ ոչ գտցես:

Այլ որ հեղքն են, նոքա ժառանգեսցեն զերկիր եւ
փափկասցին ի բազում խաղաղութեան իւրեանց:

Սաղմոս 36

Մի՛ նախանձիր չարամիտներին և ո՛չ էլ
նրանց, ովքեր անօրենություն են գործում,
քանզի նրանք խոտի պես իսկույն կչորանան,
դալար խոտի պես արագ կանցնեն:

Հույսդ դի՛ր Տիրոջ վրա ու բարությո՛ւն
գործիր, բնակվի՛ր երկրում և արածի՛ր նրա
ընդարձակության մեջ:

Պաղատի՛ր Տիրոջը, և նա քեզ կտա սրտիդ
ուզածները. հայտնի՛ դարձրու քո ճանապարհնե-
րը Տիրոջը և դիր հույսդ նրա վրա:

Նա այնպես կանի, որ արդարությունդ երեա
ինչպես լույս, և իրավունքդ ինչպես ցերեկ:

Հնազա՞նդ եղիր Տիրոջն ու ծառայի՛ր նրան.
մի՛ նախանձիր նրանց, որոնց ճանապարհը
նշավակելի է, ոչ էլ այն մարդուն, որ անօրե-
նություն է գործում:

Դադարի՛ր բարկանալուց, հանգարտվի՛ր
սրտմտությունից և մի՛ նախանձիր չարամիտ-
ներին:

Չարագդուները շուտով կվերանան, իսկ
Տիրոջն սպասողները կժառանգեն երկիրը:

Եվս մի փոքր ժամանակ, և այլես ամբարիշտ չի
մնա, կփնտրես նրա տեղն ու չես գտնի:

Իսկ ովքեր հեզ են, նրանք կժառանգեն երկիրը

Սպասէ մեղաւորն արդարոյ եւ կրծտէ ի վերայ
նորա զատամունս իւր, այլ Տէր ծիծաղեսցի զնո-
վաւ. քանզի յառաջագոյն տեսանէ, զի հասեալ է
օր նորա:

Սուր հանին մեղաւորք եւ լարեցին զաղե-
ղունս իւրեանց՝ հարկանել զաղքատն եւ
գտնանկն, սպանանել զայն, որ խոնարհն է սրտիւ:

Սուրք նոցա մտցեն ի սիրտս նոցա, եւ
աղեղունք նոցա փշրեսցին:

Լաւ է սակաւիկ ինչ արդարոյ, քան զբազում
մեծութիւն մեղաւորաց, եւ բազուկք ամբարշտաց
խորտակեսցին:

Հաստատէ Տէր զարդարս եւ ճանաչէ զաւուրս
ամբծից. ժառանգութիւն նոցա յաւիտեան եղիցի:

Մի՛ ամաչեսցեն նոքա ի ժամանակս չարու-
թեան, այլ յաւուրս սովու յագեսցին:

Ազա՛ մեղաւորք կորիցեն. եւ թշնամիք Տեառն
ի փառաւորել եւ ի բարձրանալ իւրեանց պակա-
սեսցին որպէս ծուխ, զի պակասէ:

Փոխս առնու մեղաւորն եւ ոչ հատուցանէ. իսկ
այլ որ արդարն է, ողորմի եւ տայ:

Ոյք օրհնեն զՏէր, ժառանգեսցեն զերկիր, եւ
ոյք անիծանեն, սատակեսցին ի նմանէ:

Ի Տեառնէ ուղղին գնացք առն. զճանապարհս
նորա նա կամի յոյժ:

Թէպէտ եւ գայթակղեսցի, նա մի՛ կործա-
նեսցի, զի Տէր ձեռնկալու է նորա:

և կզկարճանան մեծ խաղաղության մեջ:

Մեղավորը հետապնդում է արդարին և իր
ատամներն է կրծտացնում նրա վրա:

Բայց Տերը կծիծաղի նրա վրա, քանզի
նախապես գիտի, որ հասել է նրա օրը:

Մեղավորները սուր քաշեցին և լարեցին իրենց
աղեղները՝ աղքատին ու տնանկին հարվածելու,
սրտով խոնարհներին սպանելու համար:

Նրանց սրերը կմխվեն իրենց սրտերը, և նրանց
աղեղները կփշրվեն:

Արդարի քիչն ավելի լավ է, քան մեղա-
վորների մեծ հարստությունը:

Ամբարիշտների բազուկները կխորտակվեն, և
Տերն արդարներին հաստատ կպահի:

Նա գիտի անմեղների օրերը, նրանց ժառան-
գությունը հավիտյան կլինի:

Փորձանքի ժամանակ նրանք ամոթով չեն մնա,
իսկ սովի օրերին կհագենան:

Արդ, մեղավորները կորստյան կմատնվեն, և
Տիրոջ թշնամիներն իրենց փառքի ու վերելքի
ժամին կսպառվեն, ինչպես ծուխն է սպառվում:

Մեղավորը փոխ է առնում ու չի վճարում, իսկ
արդարը ողորմում է ու տալիս:

Ովքեր օրհնում են Տիրոջը, կժառանգեն երկիրը,
իսկ ովքեր անիծում են, կջնջվեն Տիրոջ ձեռքով:

Տերն ուղղում է այն մարդու ընթացքը, ով շատ
է սիրում իր ճանապարհը:

Մանուկ էի ես եւ ծերացայ, եւ ո՛չ տեսի
զարդարն արհամարհեալ, եւ ո՛չ զզաւակ նորա,
թէ մուրանայ հաց:

Զօրհնապազ ողորմի եւ տայ փոխ, զաւակ
նորա օրհնեալ եղիցի յաւիտեան:

Խոտորեա՛ ի չարէ եւ արա՛ զբարի եւ
բնակեսցիս յաւիտեանս յաւիտենից ի նմա:

Տէր սիրէ զիրաւունս եւ ոչ ընդ վայր հարկանէ
զսուրբս իւր, այլ յաւիտեան պահէ զնոսա:

Անօրէնք հալածեսցին ի միասին, եւ զաւակք
ամբարշտաց սատակեսցին:

Այլ արդարք ժառանգեսցեն զերկիր եւ
բնակեսցեն յաւիտեանս յաւիտենից ի նմա:

Բերան արդարոյ պատմէ զիմաստութիւն, եւ
լեզու նորա խօսեսցի զիրաւունս:

Օրէնք Աստուծոյ իւրոյ են ի սրտի իւրում, եւ
մի՛ գայթակղեսցին գնացք նորա:

Հայի մեղաւորն ընդ արդար եւ խնդրէ
սպանանել զնա, այլ Տէր ոչ թողու զնա ի ձեռս
նորա, եւ ոչ դատապարտէ զնա՝ յորժամ դատէ
զնա:

Համբէ՛ր Տեառն եւ պահեա՛ զճանապարհս
նորա, եւ բարձր արասցէ զքեզ ի ժառանգել
զերկիր, եւ զսատակումն մեղաւորաց տեսցես:

Տեսի զամբարիշտն վերացեալ եւ բարձրացեալ
որպէս զմայրս Լիբանանու:

Անցի՛ եւ ահա ո՛չ էր, խնդրեցի՛ եւ ո՛չ դտաւ

Եթե անգամ նա սայթաքի, չի կործանվի,
քանզի Տերը բռնել է նրա ձեռքը:

Մանուկ էի ես և ծերացա, բայց արդարին
արհամարհված չտեսա կամ նրա զավակին՝ հաց
մուրալիս: Ամեն օր նա ողորմում ու փոխ է
տալիս, նրա սերունդը հավիտյան օրհնյալ կլինի:

Խուսափի՛ր չարից ու բարությո՛ւն արա և
հավիտյան կապրես երկրի վրա:

Տերը սիրում է իրավունքը և իր սրբերին երեսի վրա
չի թողնում, այլ հավիտյան պահպանում է նրանց:

Անօրենները կրշվեն կգնան միասին, և
ամբարիշտների սերունդը կոչնչանա:

Իսկ արդարները կժառանգեն երկիրը և
հավիտյանս հավիտենից կրնակվեն նրա մեջ:

Արդարի բերանն իմաստություն է բար-
բառում, իսկ լեզուն արդարություն է խոսում:

Նրա սրտում իր Աստծու օրենքն է, ուստի նրա
երթն անսայթաք կլինի:

Մեղավորը նայում է արդարին և ձգտում սպանել
նրան, սակայն Տերը նրա ձեռքում չի թողնի նրան և
դատաստանի ժամանակ նրան չի դատապարտի:

Սպասի՛ր Տիրոջն ու պահի՛ր նրա ճանապարհ-
ները, նա քեզ կբարձրացնի՝ երկիրը ժառանգե-
լու, և դու կտեսնես մեղավորների կործանումը:

Տեսա ամբարշտին մեծացած ու բարձրացած,
ինչպես Լիբանանի մայրիները:

Ես մոտով անցա, և ահա նա չկար, փնտրեցի,

տեղի նորա:

Պահեա՝ զամբծութիւն եւ տե՛ս զուղղութիւն,
զի գոն մնացուածք առն խաղաղարարի:
Անօրէնք հալածեսցին ի միասին, եւ զաւակք
ամբարշտաց կորիցեն:

Փրկութիւն արդարոց ի Տեառնէ է. վերա-
կացու է նոցա ի ժամանակս նեղութեան:

Օգնեսցէ նոցա Տէր եւ փրկեսցէ զնոսա.
ապրեցուացէ ի մեղաւորաց եւ կեցուացէ զնոսա,
զի յուսացան ի նա:

Փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քարոզ

Եւ եւս խաղաղութեան գՏէր աղաչեսցուք.
ընկա՛լ, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Մաղթանք

Օրհնութի՛ւն եւ փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

ու նրա տեղը չերևաց:

Անարա՛տ ապրիր և նայի՛ր արդարությանը,
քանզի խաղաղասեր մարդը ժառանգություն կու-
նենա:

Անօրենները կքշվեն կդնան գլխովին, և ամ-
բարիշտների սերունդը կորստյան կմատնվի:

Արդարների փրկությունը Տիրոջից է, նե-
ղության ժամանկ նա է նրանց օգնականը:

Տերը կօգնի ու կփրկի նրանց, կազատի մեղա-
վորներից ու կպահպանի նրանց, քանզի նրանք
իրենց հույսը դրել են նրա վրա:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ
և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամէն:

Քարոզ

Նաև խաղաղության համար աղաչենք Տիրոջը.
ընդունի՛ր, ապրեցը՛ և ողորմի՛ր:

Մաղթանք

Օրհնությո՛ւն և փա՛ռք Հորը և Որդուն և
Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս
հավիտենից. ամէն:

Սաղմոս Լէ

Տէ՛ր, մի՛ սրտմտութեամբ Քով յանդիմաներ զիս եւ մի՛ բարկութեամբ Քով խրատեր զիս:

Զի նետք Քո հարան յիս, եւ յիս հաստատեցաւ ձեռն Քո:

Ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ յերեսաց բարկութեան Քո. ոչ է խաղաղութիւն ոսկերաց իմոց, յերեսաց մեղաց իմոց:

Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ իմ, որպէս բեռն ծանր ծանրացան ի վերայ իմ:

Նեխեցան եւ փտեցան վէրք իմ յերեսաց անդգամութեան իմոյ:

Տառապեցայ եւ խոնարհ եղէ յոյժ, զօրհանապազ տրտում գնայի, զի անձն իմ լի եղեւ չարչարանօք, եւ ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ:

Զարչարեցայ եւ խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ, մոնչի առ հեծութեան սրտի իմոյ:

Տէ՛ր, առաջի Քո է ամենայն ցանկութիւն իմ, եւ հեծութիւն իմ ի Քէն ոչ ծածկեցաւ:

Միրտ իմ խռովեցաւ յիս եւ եթող զիս զօրութիւն իմ, լոյս աչաց իմոց՝ եւ այս ոչ եղեւ ընդ իս:

Բարեկամք իմ եւ մերձաւորք իմ առաջի իմ մերձեցան եւ կացին, եւ մերձաւորք իմ հեռի եղեն յինէն:

Բոնադատէին զիս եւ խնդրէին զանձն իմ, ոյք

Սաղմոս 37

Տէ՛ր, Քո զայրույթով մի՛ հանդիմանիր ինձ և Քո բարկությամբ ինձ մի՛ խրատիր:

Քանզի Քո նետերն ինձ հարվածեցին, և Քո ձեռքն ինձ վրա ծանրացավ:

Մարմնիս համար բուժում չկա Քո բարկության դեմ, ոսկորներս հանգստություն չունեն իմ մեղքերի պատճառով:

Անօրենություններս գլխիցս վեր բարձրացան, սաստիկ բեռան պես ծանրացան վրաս:

Վերքերն իմ նեխեցին ու փտեցին անդգամությանս հետեանքով:

Տառապեցի և խիստ նվաստացա, գիշեր-ցերեկ շրջեցի վշտացած, քանզի հոգիս լցվեց տանջանքներով, և մարմնիս համար բուժում չկա:

Զարչարվեցի և սաստիկ կորացա, մռնչացի սրտիս հեծությունից:

Տէ՛ր, ամբողջ ցանկությունս առջեղ է, և հառաչանքս չծածկվեց Քեզնից:

Միրտս պղտորվեց իմ մեջ, և ուժս լքեց ինձ, աչքերիս մեջ լույսի նշույլ իսկ չմնաց:

Բարեկամներս և ընկերներս մոտեցան ու կանգնեցին իմ առջե, և մերձավորներս ինձնից հեռու մնացին:

Ինձ հետապնդողները բռնադատեցին ինձ, իմ

խորհէին չար ի վերայ իմ, խոսեցան զանօրէնութիւն եւ զնենգութիւն զօրհանապազ խորհեցան:

Այլ ես որպէս խուլ՝ զի ոչ լսէ, որպէս համր՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր:

Եղէ ես որպէս մարդ՝ որ ոչ լսէ, եւ ոչ գոն խօսք ի բերան նորա:

Ես ի Քեզ, Տէ՛ր, յուսացայ, եւ Դու լուիցես ինձ, Տէ՛ր Աստուած իմ:

Ասացի թէ՝ մի՛ ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ, ի սասանել ոտից իմոց՝ ի վերայ իմ մեծամեծս խօսեցան:

Ես ի տանջանս պատրաստ եմ, եւ ցաւք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Զանօրէնութիւնս իմ պատմեցից եւ հոգացայց վասն մեղաց իմոց:

Իսկ արդ թշնամիք իմ կենդանի են եւ զօրացեալ են քան զիս, եւ բազումք էին, ոյք ատէին զիս ի տարապարտուց:

Ոյք հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարոյ, չարախօսէին զինէն, զի ես երթայի զհետ արդարութեան:

Մի՛ թողուր զիս, Տէ՛ր Աստուած իմ, եւ մի՛ ի բացեայ առնիր յինէն. հայեաց յօգնել ինձ, Տէ՛ր փրկութեան իմոյ:

Դեմ չարիք նյութողները անօրենություն խոսեցին և գիշեր-ցերեկ նենգություն մտածեցին:

Իսկ ես դարձա ինչպես խուլ, որ չի լսում, ինչպես համր, որ բերանն իր չի բացում:

Ես դարձա ինչպես մարդ, որ չի լսում, և որի բերանում խոսք չկա:

Ես հույս Քեզ վրա դրի, ո՛վ Տէ՛ր, ու Դու կլսես ինձ, Տէ՛ր իմ Աստված:

Ասացի. «Թող թշնամիներս չծիծաղեն վրաս». Երբ ոտքս սայթաքեց, նրանք հոխորտացին իմ դեմ:

Ես պատրաստ եմ տանջանքների, և իմ ցավերը միշտ առջևս են:

Կպատմեմ իմ անօրենությունները և կհոգամ իմ մեղքերի մասին:

Բայց թշնամիներն իմ ողջ են ու ավելի հզոր, քան ես, և բազմացել են նրանք, ովքեր հանիրավի ատում են ինձ, ովքեր ինձ չարությամբ հատուցեցին բարու փոխարեն և չարախօսեցին իմ մասին, քանզի ես արդարությամբ էի ընթանում:

Մի՛ լքիր ինձ, Տէ՛ր իմ Աստված, և մի՛ հեռացիր ինձնից. ո՛ւշ դարձրու, որ ինձ օգնես, ո՛վ իմ փրկիչ Տէ՛ր:

Սաղմոս Լ.Ը

Ասացի թէ՝ պահեցից զճանապարհս իմ, զի մի՛
մեղայց լեզուաւ իմով:

Եղի պահապան բերանոյ իմոյ՝ ի հակառակել
մեղաւորին առաջի իմ:

Խուլ եղէ եւ խոնարհեցայ, լոեցի ի բարութենէ
եւ ցաւք իմ նորոգեցան յիս:

Ճեռաւ սիրտ իմ ի փորի իմում, եւ ի
խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր:

Խօսեցայ լեզուաւ իմով եւ ասացի՝ ցոյց ինձ,
Տէ՛ր, զկատարած իմ եւ զթիւ աւուրց իմոց
քանի՞օն է, զի գիտացից թէ ո՛րչափ ինչ
պակասեալ է յինչն:

Ահա չափով եղիր զաւուրս իմ, եւ կար
զօրութեան իմոյ որպէս ոչ ինչ է առաջի իմ.
սակայն ամենեւին ընդունայն է ամենայն մարդ
մսեղի:

Ապաքն որպէս ի պատկերի շրջի մարդ,
սակայն ի զուր խոռվի, գանձէ եւ ո՛չ գիտէ ում
ժողովէ:

Իսկ արդ՝ ո՞վ է համբերութիւն իմ, թէ ո՛չ Դու,
Տէ՛ր, կամ կար զօրութեան իմոյ, թէ ո՛չ ի Քէն:

Յամենայն անօրէնութենէ իմմէ փրկեցեր զիս
եւ նախատինս անզգամաց արարեր զիս:

Հուռ եղէ եւ ոչ բացի զբերան իմ, զի Դու
արարեր:

Սաղմոս 38

Ասացի. «Զգուշանամ իմ ճանապարհին, որ
լեզվովս չմեղանչեմ»:

Բերանիս պահապանակ դրի, երբ մեղավորը
հակառակվեց ինձ:

ուլ եղա և խոնարհ դարձա, բարիքս լուության
մատնեցի, և ցավերս նորոգվեցին իմ մեջ:

Սիրտս կրակ կտրեց իմ ներսում, և մտքիս մեջ
հուր բորբոքվեց:

ուեցի լեզվովս և ասացի. «Տէ՛ր, ցո՛ւյց տուր
ինձ, թե ե՞րբ է իմ վախճանը, և որքան է կյանքիս
օրերի թիվը, որպեսզի իմանամ, թե ինչքան
կորուստ եմ ունեցել»:

Ահա սահման դրիր իմ օրերին, և կարու-
ղությունս ոչինչ է իմ աչքում, բոլորովին
ոչնչություն է ամեն մարդ, որ մարմին ունի:

Արդարես, մարդ շրջում է, ինչպէս մի
ուրվական. բայց իզուր է նա տագնապում, գանձ
կուտակում՝ չիմանալով, թէ ում համար:

Իսկ արդ, ո՞վ է իմ համբերությունը, եթե ոչ
Դու, Տէ՛ր, կամ իմ ուժն ու կարողությունը
Քեզնից չէ՞ միթե:

Բոլոր հանցանքներիցս փրկեցիր և անզգամ-
ների համար նախատինք դարձրիր ինձ:

Ես խուլ եղա և չբացեցի բերանն իմ, քանզի
Դու էրը գործում:

Ի բա՛ց արա յինէն գտանջանս իմ, զի ի
զօրութենէ ձեռին Քո ես պակասեցայ:

Կշտամբութեամբ վասն մեղաց խրատեցեր
զմարդ, մաշեցեր որպէս սարդիոստայն զանձն
նորա. սակայն ընդունայն է ամենայն մարդ:

Լո՛ւր, Տէ՛ր, աղօթից իմոց, ո՛ւնկն դիր
խնդրուածաց իմոց. արտասուաց իմոց մի՛ լոեր:

Պանդուխտ եմ ես առաջի Քո, նժղեհ եւ
անցաւոր, որպէս ամենայն հարք իմ:

Թո՛յլ արա ինձ. զի հանգեայց, մինչչեւ երթեալ
իցեմ, ուստի ոչ եւս գտանիցիմ:

Սաղմոս 18

Համբերելով համբերի Տեառն, եւ նայեցաւ առ
իս եւ լուաւ աղօթից իմոց:

Եհան զիս ի գբոյ տառապանաց, ի կաւոյ եւ ի
տղմոյ:

Հաստատեաց ի վերայ վիմի զոտս իմ եւ
ուղղեաց զգնացս իմ:

Արկ ի բերան իմ օրհնութիւն նոր, զօրհնու-
թիւն Տեառն Աստուծոյ մերոյ:

Տեսցեն բազումք եւ երկիցեն եւ յուսասցին ի
Տէր. երանեալ է այր՝ որոյ անուն Տեառն յոյս է
նորա:

Ոչ հայեցաւ նա ի նանրութիւն եւ ոչ ի
մոլութիւն սուտ:

Հեռացրո՛ւ ինձնից իմ տանջանքները, որով-
հետև Քո ձեռքի զորությունից հյուծվեցի ես:

Մեղքերի համար կշտամբելով՝ խրատեցիր Դու
մարդուն, սարդոստայնի պես մաշեցիր նրան,
բայց սուտ է ամեն մարդ:

Տե՛ր, լսի՛ր իմ աղօթքը, ական՛ջ դիր խնդրանք-
ներիս և արտասուքս լոռության մի՛ մատնիր:

Պանդուխտ եմ ես Քո առաջ, օտարական և
անցորդ, ինչպես իմ բոլոր նախնիները:

Թո՛յլ տուր ինձ, որ հանգստանամ, մինչև
գնալն իմ այնտեղից, որտեղ այլևս չեմ լինելու:

Սաղմոս 39

Համբերությամբ սպասեցի Տիրոջը, և Նա
նայեց ինձ ու լսեց իմ աղօթքը:

Նա ինձ հանեց տառապանքի փոսից, ցեխից ու
տիղմից. ոտքերս ժայռի վրա հաստատեց և
ուղղեց իմ քայլերը:

Բերանս դրեց մի նոր օրհներգ՝ օրհներգը մեր
Տէր Աստծու:

Շատերը պիտի տեսնեն ու վախենան և իրենց
հույսը դնեն Տիրոջ վրա:

Երանի այն մարդուն, որի հույսը Տիրոջ
անունն է, և որը ունայնությանն ու սուտ
մոլորությանն ուշ չի դարձրել:

Բազում են Քո սքանչելիքները, Տե՛ր իմ

Բազում արարեր Դու, Տէ՛ր Աստուա՛ծ իմ,
զսքանչելիս Քո, եւ խորհրդոց Քոց ոչ ոք է որ
նմանի Քեզ. պատմեցի եւ խօսեցայ՝ եւ բազում
եղեն քան զթիւ:

Ընդ զոհս եւ ընդ պատարագս ոչ հաճեցար,
լսելիս հաստատեցեր ինձ. զողջակէցս եւ զվասն
մեղացն ոչ խնդրեցեր:

Յայնժամ ասացի, թէ՝ Ահաւասիկ գամ ես, ի
գլուխս գրոց գրեալ է վասն իմ:

Առնել զկամս Քո, Աստուա՛ծ իմ, կամեցայ, եւ
զօրէնս Քո ի մէջ որովայնի իմոյ:

Աւետարանեցից զարդարութիւնս Քո յեկեղեցիս
մեծս. ահա զշրթունս իմ ոչ արգելից ի Քէն:

Տէ՛ր, Դու գիտացեր, զի զարդարութիւնս Քո
ոչ ծածկեցի ի սրտի իմում, զծմարտութիւնս Քո
եւ զփրկութիւնս Քո:

Ասացի եւ ոչ թագուցի զողորմութիւնս Քո, եւ
զծմարտութիւնս Քո ի ժողովրդենէ մեծէ:

Այլ Դու, Տէ՛ր, մի՛ հեռի առներ զփութիւնս
Քո յինէն, զի ողորմութիւն Քո եւ ծշմարտութիւն
Քո յամենայն ժամ ընկալցի զիս:

Շուրջ եղեն զինեւ չարք որոց ոչ էր նոցա թիւ,
հասին ինձ անօրէնութիւնք իմ, եւ ես ոչ կարացի
տեսանել. բազում եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ, եւ
սիրտ իմ եթող զիս:

Կամեաց, Տէ՛ր, փրկել զիս, եւ, Տէ՛ր, յօգնել ինձ
նայեաց:

Աստված, Քո խորհուրդներում ոչ ոք նման չէ
Քեզ. պատմեցի ու խոսեցի դրանց մասին, բայց
դրանք անթիվ են:

Զոհերն ու ընծաները հաճելի չեղան Քեզ, ինձ
լսողություն տվիր և ողջակեզ ու մեղայագին
չպահանջեցիր:

Այն ժամանակ ասացի, թե. «Ահա գալիս եմ ես,
գրքի գլուխներում գրված է իմ մասին:

Ուզեցի կամքդ կատարել, Աստվա՛ծ իմ, և
օրենքդ, որ իմ ներսում է»:

Մեծ հավաքներում ես Քո արդարությունն
ավետեցի, և արդ շրթունքներս չեմ կտրում
Քեզնից:

Տէ՛ր, Դու գիտես, որ Քո արդարությունը, Քո
ճշմարտությունն ու փրկությունը ծածուկ չեմ
պահել իմ սրտում, պատմել եմ և մեծ հվաքներից
չեմ թաքցրել Քո ողորմությունն ու ճշմարտու-
թյունը:

Իսկ Դու, Տէ՛ր, գթությունդ հեռու մի՛ պահիր
ինձնից, Քո ողորմությունն ու ճշմարտությունը
միշտ պահապան լինեն ինձ:

Ինձ պաշարեցին չարիքներ, որոնք անթիվ էին.
անօրենություններս ինձ վրա հասան, և ես
չկարողացա նկատել. գլխիս մազերից ավելի շատ
եղան դրանք, և սիրտս ինձ լքեց:

Կամեցի՛ր փրկել ինձ, Տէ՛ր, նայի՛ր, որ օգնես
ինձ, Տէ՛ր:

Ամաչեսցեն եւ յամօթ լիցին ոյք խնդրէին
զանձն իմ բառնալ զսա. դարձցին յետս եւ
ամաչեսցեն, ոյք խորհէին ինձ չար:

Կրեսցեն զամօթ առ ժամայն վաղվաղակի, ոյք
ասէին ինձ վա՛շ վա՛շ:

Ցնծասցեն եւ ուրախ լիցին ի Քեզ ամենե-
քեան, ոյք խնդրեն զՔեզ, Տէ՛ր:

Ասասցեն յամենայն ժամ՝ Մեծ է Աստուած,
ոյք սիրեն զփրկութիւնս Քո:

Ես աղքատ եւ տնանկ եմ, Աստուած, խորհեա՛
զիս. օգնակա՛ն եւ պաշտպա՛ն իմ ես Դու,
Աստուած իմ, մի՛ յամենար:

Փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քարոզ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք.
ընկա՛լ, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Մալթանք

Օրհնութի՛ւն եւ փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Թող խայտառակվեն ու ամոթահար լինեն
նրանք, որ ուզում էին կործանել ինձ. թող ետ
դառնան ու ամոթով մնան ինձ չար կամեցողները:

Թող շուտափույթ անարդանք կրեն նրանք, որ
չարախնդում էին իմ գեմ:

Թող Քեզանով ցնծան ու ուրախանան բոլոր
նրանք, որ փնտրում են Քեզ, Տէ՛ր:

Քո տված փրկությունը սիրողներն ամեն ժամ
թող ասեն. «Մեծ է Աստված»:

Ես աղքատ եմ և տնանկ, Աստված, հո՛գ տար
իմ մասին. իմ օգնականն ու պաշտպանը Դո՛ւ ես.
Աստված իմ, մի՛ ուշացիր:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քարոզ

Նաև խաղաղության համար աղաչենք Տիրոջը.
ընդունի՛ր, ապրեցրո՛ւ և ողորմի՛ր:

Մալթանք

Օրհնությո՛ւն և փա՛ռք Հորը և Որդուն և
Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս
հավիտենից. ամեն:

Սաղմոս Խ

Երանի՛ որ խորհի զաղքատն եւ զտնանկն,
յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր:

Տէր փրկէ զնա եւ կեցուցանէ, երանելի առնէ
զնա ի վերայ երկրի եւ ոչ մատնէ զնա ի ձեռս
թշնամեաց իւրոց:

Տէր օգնական է նմա ի մահիճս ցաւոց իւրոց,
զամենայն անկողինս նորա դարձուցանէ ի
հիւանդութենէ նորա:

Ես ասացի՝ Տէ՛ր, ողորմեա՛ ինձ, բժշկեա՛ զանձն
իմ, ես մեղայ Քեզ:

Թշնամիք իմ ասացին ինձ չար՝ Ե՞րբ իցէ զի
մեոցի եւ կորիցէ անուն նորա:

Մտանէր տեսանել զնանըութիւն, խոսէր ի
սրտի իւրում եւ ծողովէր զանօրէնութիւնս յանձն
իւր. արտաքս ելանէր եւ զնոյն խօսէր:

Զինէն շշնջէին ամենայն թշնամիք իմ.
խորհեցան չար ի վերայ իմ:

Բան անօրէնութեան եղին ի վերայ իմ. միթէ որ
ննջից՝ այլ ո՞չ եւս յաւելուցու յառնել:

Քանզի եւ այրն խաղաղութեան իմոյ, յոր եւ
եսն յուսացայ, որ ուտէր զհաց իմ՝ յաճախեաց
առնել ինձ խաբէութիւն:

Այլ Դու, Տէ՛ր, ողորմեա՛ ինձ, կանգնեա՛ զիս,
եւ ես հատուցից նոցա:

Սաղմոս 40

Երանի՛ նրան, ով մտածում է աղքատի ու
տնանկի մասին. փորձանքի օրը Տերը կփրկի նրան:

Տերը կփրկի ու կպահպանի նրան, երանելի
կղարձնի երկրի երեսին և չի մատնի նրան իր
թշնամիների ձեռքը:

Տերը նրան կօգնի տառապանքի մահճում և
նրա անկողինն ամբողջովին կմաքրի իր հիվան-
դութիւնից:

Ես ասացի. «Տէ՛ր, ողորմի՛ր ինձ և բժշկի՛ր
անձն իմ, ես մեղանչեցի Քո դեմ»:

Թշնամիներս չարությամբ ասացին իմ մասին.
«Ե՞րբ պիտի մեռնի նա, և նրա անունը ջնջվի»:

Ինձ այցելության եկողը դատարկ բաներ էր
խոսում իր սրտում, անօրենություն կուտակում իր
մէջ, դուրս էր գալիս և նույն բանն էր պատմում:

Բոլոր թշնամիներս քըթմնջեցին իմ մասին և
չարիք նյութեցին իմ դեմ:

Նրանք անօրեն խոսքեր բարդեցին ինձ վրա.
«Ով ննջում է, մի՞թէ այլևս հարություն չի՞ առնի»:

Անդամ իմ բարեկամ մարդը, որին ես վստա-
հում էի, և որն ուտում էր հացն իմ, հաճախակի
իմ դեմ խաբեություն գործեց:

Բայց Դու, Տէ՛ր, ողորմի՛ր և ոտքի՛ կանգ-
նեցրու ինձ, որ հատուցեմ նրանց:

Յայսմ ծանեայց թէ հաճեցար ընդ իս, զի մի՛
ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ:

Այլ զիս յանբծութեան իմում ընկալար,
հաստատեցեր զիս առաջի Քո յաւիտեան:

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի յաւիտեանս
յաւիտենից. եղիցի, եղիցի:

Սաղմոս ԽԱ

Որպէս փափագի եղջերու յաղբերս ջուրց,
այնպէս փափագի անձն իմ առ Քեզ, Աստուա՛ծ:

Ծարաւի է անձն իմ առ Քեզ, Աստուա՛ծ հզօր
եւ կենդանի. ե՞րբ եկից երեւեցայց երեսացդ
Աստուծոյ:

Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր ի տուէ եւ
ի գիշերի, եւ այն զի ասէին ցիս զօրհանապազ՝
թէ՝ Ո՞ւր է Աստուած քո:

Զայս որպէս յիշէի՝ տառապէր յիս անձն իմ.
քաջալերէի, զի մտից ընդ յարկաւ սքանչելեաց
տանն Աստուծոյ. ի ձայն ցնծութեան խոստովա-
նութեան, եւ ի ձայն բարեկենդանութեան:

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես, ա՛նձն իմ, կամ
ընդէ՞ր խոռվես զիս. յուսա՛ առ Աստուած,
խոստովանեա՛ Նմա, փրկիչ երեսաց իմոց
Աստուած է:

Անձն իմ յոյժ խոռվեցաւ, վասն այսորիկ
յիշեցի զՔեզ յերկրէն Յորդանանու, ի Հերմոնէ ի

Եթե թշնամիներս չչարախնդան վրաս, դրանից
ես կիմանամ, որ բարեհած ես իմ հանդեպ:

Դու իմ անմեղության համար ընդունեցիր ինձ
և հավիտյան հաստատեցիր Քո առջև:

Օրհնյալ լինի Տէր Աստվածն Իսրայէլի
հավիտյանս հավիտենից. ամեն, ամեն:

Սաղմոս 41

Ինչպես եղջերուն ջրի ակունքներին է
փափագում, այնպես էլ ես Քեզ եմ փափագում,
Ո՞վ Աստված:

Հոգիս ծարավ է Քեզ, Աստվա՛ծ հզոր և կեն-
դանի. ե՞րբ պիտի գամ ու երևամ Աստծու առաջ:

Գիշեր-ցերեկ իմ արցունքներով սնվեցի,
քանզի ամեն օր ինձ ասում էին. «Քո Աստվածն
ո՞ւր է»:

Դա հիշելիս՝ հոգիս տառապում էր իմ ներսում,
բայց քաջալերվում էի, որ պիտի մտնեմ Աստծու
տան սքանչելի հարկի տակ, ցնծության ու օրհ-
նության ձայնով և ձայնով բարեբանության:

Արդ, ինչո՞ւ ես տրտմում, հոգի՝ իմ, կամ
ինչո՞ւ ես ինձ խոռվեցնում. հույսդ դի՛ր Աստծու
վրա, օրհներգի՛ր Նրան, իմ անձը փրկողն
Աստված է:

Հոգին իմ խիստ խոռվեց, դրա համար Քեզ
հիշեցի Հորդանանի երկրից ու Հերմոնի փոքր

Լեռնէ փոքուէ:

Խորք ի խորոց կարդացին առ Քեզ ի ձայն
սահանաց Քոց:

Ամենայն զբոսանք Քո եւ ալիք Քո անցին ի
վերայ իմ:

Ի տուէ պատուիրեաց Տէր զողորմութիւն իւր,
ի գիշերի օրհնութիւն նոր. եւ աղօթք իմ առ
Աստուած վասն կենաց իմոց:

Ասացի Աստուծոյ՝ Ընդունելի իմ ես. ընդէ՞ր
մերժեցեր զիս, ընդէ՞ր տրտում գնամ ես ի նեղել
թշնամոյ իմոյ:

Ի փշրել ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս
թշնամիք իմ, յասել ցիս օրհանապազ թէ՝ Ո՞ւր է
Աստուած քո:

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես, ա'նձն իմ, կամ
ընդէ՞ր խոռվես զիս. յուսա՛ առ Աստուած,
խոստովանեա՛ նմա, փրկիչ երեսաց իմոց
Աստուած է:

Սաղմոս ԽԲ

Դա՛տ արա ինձ, Աստուա՛ծ, եւ իրա՛ւ արա ինձ
ի դատաստանի իմում:

Ճազգէ, որ ոչ է սուրբ, ի մարդոյ մեղաւորէ
նենդաւորէ փրկեա՛ զիս:

Դու, Աստուա՛ծ, հզօրիչ իմ ես. ընդէ՞ր
մոռացար զիս, ընդէ՞ր տրտում գնամ ես ի նեղել

սարից:

Անդունդից Քեզ կանչեցին Քո հորձանքների
ձայնով:

Քո բոլոր կոհակներն ու ալիքներն անցան իմ
վրայով:

Ցերեկը Տերն իր ողորմությունը հաստատեց,
գիշերը՝ նոր օրհներգություն. ես աղոթում եմ
Աստծուն իմ կյանքի համար:

Աստծուն ասացի. «Ինձ ընդունողը Դու ես,
ինչո՞ւ մերժեցիր ինձ, ինչո՞ւ տխուր լինեմ
թշնամուս հալածանքի ժամանակ»:

Երբ ոսկորներս փշրվեցին, թշնամիներն իմ
նախատեցին ինձ՝ ամեն օր ասելով՝ «Քո
Աստվածն ո՞ւր է»:

Արդ, ինչո՞ւ ես տրտմում, հոգի՛ իմ, կամ
ինչո՞ւ ես ինձ խոռվեցնում. հույսդ դի՛ր Աստծու
վրա, օրհներգի՛ր Նրան, իմ անձը փրկողն
Աստված է:

Սաղմոս 42

Դատի՛ր ինձ, Աստվա՛ծ, և դատաստանիս
ժամին արդարացրու ինձ:

Անսուրբ ազգից, մեղսագործ նենդ մարդուց
փրկի՛ր ինձ:

Դու ինձ ուժ տվողն ես, Աստուա՛ծ, ինչո՞ւ ինձ
մոռացար, ինչո՞ւ տխուր լինեմ, երբ թշնամիս ինձ

Թշնամւոյ իմոյ:

Առաքեա՛, Տէ՛ր, զլոյս Քո եւ զծմարտութիւն
Քո, զի առաջնորդեսցեն ինձ եւ հանցեն զիս ի
լեառն սուրբ եւ ի յարկս Քո:

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ
Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Խոստովան եղէց Քեզ օրհնութեամբ,
Աստուա՛ծ, Աստուա՛ծ իմ:

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես, ա՛նձն իմ, կամ ըն-
դէ՞ր խոռվես զիս. յուսա՛ առ Աստուած, խոստո-
վանեա՛ նմա. փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է:

Փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Քարոզ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք.
ընկա՛լ, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Մաղթանք

Օրհնութիւն եւ փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Հալածի:

Առաքիր, Տէ՛ր, Քո լույսն ու ճշմարտությունը,
որ ինձ առաջնորդեն ու հասցնեն Քո սուրբ լեռն
ու օթևանը:

Ես կմոտենամ Աստծու սեղանին, Աստծուն, որ
երջանկացնում է իմ երիտասարդությունը:

Գոհություն կմատուցեմ Քեզ օրհներգերով,
Աստվա՛ծ, Աստվա՛ծ իմ:

Արդ, ինչո՞ւ ես տրտմում, հոգի՛ իմ, կամ
ինչո՞ւ ես ինձ խոռվեցնում. հույսդ զի՛ր Աստծու
վրա, օրհներգի՛ր նրան, նա իմ փրկիչ Աստվածն է:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ
և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

Քարոզ

Նաև խաղաղության համար աղաչենք Տիրոջը.
ընդունի՛ր, ապրեցը՛ և ողորմի՛ր:

Մաղթանք

Օրհնությո՛ւն և փա՛ռք Հորը և Որդուն և
Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս
հավիտենից. ամեն:

ԱՂՈԹՔ Յովնանու մարդարէին

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի, եւ լու-
աւ Աստուած յանդնդոց դժոխոց աղաղակի իմում:

Լուր, Տէ՛ր, ձայնի իմում, զի ընկեցեր զիս ի
խորս ծովու, եւ շրջանք գետոց պաշարեցին զիս:

Ամենայն զրօսանք Քո եւ ալիք Քո անցին ի
վերայ իմ, եւ ասացի թէ՝ մերժեցայ ուրեմն
յերեսաց աչաց Քոց:

Արդ՝ իցէ՞ թէ յաւելից հայիլ ի տաճար սուրբ
Քո, զի հեղան զինեւ ջուրք մինչեւ յանձն իմ, եւ
անդունդք անհնարինք պաշարեցին զիս:

Եմուտ գլուխ իմ ընդ փապարս լերանց, իջի ես
ի խորս երկրի եւ տեսի զնիգս նորա, զի էին
որպէս աղիսք յաւիտենից. եւ ելցեն յապակա-
նութենէ կեանք իմ:

Առ Քեզ, Տէ՛ր Աստուած իմ, ի նուազիլ անձին
իմոյ կարդացի եւ զՔեզ, Տէ՛ր, յիշեցի. եւ մտցեն
աղօթք իմ ի տաճար սուրբ Քո:

Զի ոյք պահէին զունայնութիւն եւ զստութիւն,
յողորմութենէ իւրեանց մերժեցան:

Այլ ես ի ձայն օրհնութեան խոստովան եղէց
Քեզ, մատուցից պատարագս Տեառն, եւ կատա-
րեցից զուխտ իմ ի փրկութեան:

Փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԱՂՈԹՔ Հովնան մարդարերի

Իմ նեղության մեջ ես աղոթեցի իմ Տեր Աստծուն,
և Նա լսեց իմ աղաչանքը դժոխքի խորքից:

Տէ՛ր, լսի՛ր իմ ձայնը. ինձ գցեցիր ծովի
խորքերը, և ջրի հոսանքները պաշարեցին ինձ:

Քո կոհակներն ու ալիքները թափեցին ինձ
վրա, և ես մտածեցի, թե մերժվել եմ Քո
ներկայությունից. արդյոք նորից պիտի տեսնե՞մ
Քո սուրբ տաճարը:

Ջրերը թափեցին ինձ վրա շունչս կտրելու
աստիճան:

Խորունկ անդունդներ պաշարեցին ինձ:
Գլուխս մտավ լեռների փապարների մեջ, իջա
մի երկիր, որի նիգերը փակ են հավիտյան. ես
կփրկվեմ ապականությունից:

Երբ հոգիս տկարացավ, Քե՛զ դիմեցի, Տէ՛ր իմ
Աստված, մտաբերեցի Տիրոջը. և թող իմ
աղօթքները հասնեն Քո սուրբ տաճարը:

Նրանք, որ ունայն ու սուտ աստվածներ էին
պաշտում, թողեցին իրենց երկյուղածությունը:

Իսկ ես օրհնության և խոստովանանքի ձայնով
Քեզ պիտի մատուցեմ այն պատարագը, որ
ուխտեցի, և կարժանանամ Տիրոջ փրկությանը:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ
և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամէն:

Եւ ի ծունկս անկեալ՝ սկսմանին ողբաձայն

Շարական Դկ. ԱՏ

The musical score consists of six staves of music in common time, treble clef, and key signature of one sharp. The lyrics are written below each staff:

- 1st staff: Զա- թու- թա- լ դո-
- 2nd staff: ղա- զա- լ
- 3rd staff: ա- մե- նա մե-
- 4th staff: ղ անձն ի- մ յա-
- 5th staff: հե- ղ քոց դա- տա- ս- տա- նա- ց յան-
- 6th staff: նե- ի- տա- ն ջա- նա- ց :

Շարական

Զարհուրեալ դողացաւ ամենամեղ անձն իմ՝
յահեղ Քոց դատաստանաց յաններելի տանջանացն:
(Երիցս կրկնեա):

Քարոզ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք.
ընկա՛լ, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Մաղթանք

Օրհնութի՛ւն եւ փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Դարձեալ աղօթք Յովինանու մարգարէին:
Ի նեղութեան իմում ես առ (Էջ 73):

† † †

Ծնկելով սկսում են ողբաձայն

Շարական Դկ. ԱՏ

Զարհուրելով դողաց իմ մեղավոր անձը՝ Քո
ահեղ դատաստանից, աններելի տանջանքներից:
(Կրկնիր երեք անգամ):

Քարոզ

Նաև խաղաղության համար աղաչենք Տիրոջը.
ընդունի՛ր, ապրեցը՛ և ողորմի՛ր:

Մաղթանք

Օրհնությո՛ւն և փա՛ռք Հորը և Որդւն և
Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս հավի-
տենից. ամեն:

Կրկին աղօթք Հովինան մարգարեի:
Իմ նեղության մեջ (Էջ 74):

Ծարական ԴԿ. ԱՏ

3

βαν qh λιώ μω- ι μέ- ρ- δε-

gu- J

h μέ ηρ- u μέ- 3

δω- μέ- δυ αρη

λιώ- J b- ι ύρ-

μω- J h- δα γιαν- μέ- πε-

ih απα την hω μο :

Հարական

Քանզի կամաւ մերձեցայ ի մեղս մեծամեծս,
արդ կայ եւ մնայ ինձ աններելի պատուհասն:
(Երից կրկնեա):

Фарнq

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք.
ընկա՛յ, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Մաղթանք

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ
Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն:

Դարձեալ աղօթք Յովնանու մարդարէին:
Ի նեղութեան իմում ես առ (էջ 73):

Հարական ԴԿ. ԱՏ

Քանի որ կամովին մոտեցա մեծամեծ մեղքերին, ուրեմն կա և սպասում է ինձ աններելի պատուհասը:

8

Քարոզ
Նաև խաղաղության համար աղաչենք Տիրոջը.
ընդունի՛ո, ապօքանո՞ւ և ողողմի՛ո:

ՀՀ

Օրջնություն և փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուլք
Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտոյանս հավիտենից. ամեն:

ԿՐԿԻՆ աղոթքը Հովնան մարգարեի:

Շարական Դկ. ԱՏ

Ա- րդ- ան- կեա- լ ա- հա-

չտ- ս

սիօ- ր կի- չ ե րա- ս

րե- րա- ը ի նա-

յեա- լս եւ ո- դո- մեա

յա- ի մե- նու

բա- զմա- մեղիս ու :

Շարական Դկ. ԱՏ

Արդ, անկեալ աղաչեմ,
Փրկիչ եւ Բարերա՛ր,
Խնայեա՛ յիս՝ ի մեղուցեալս,
Եւ ողորմեա՛ ինձ բազմամեղիս:
(Կրիցս կրկնեա):

† † †

Շարական Դկ. ԱՏ

Այժմ Քո առջև ընկած աղաչում եմ,
Փրկիչ և Բարերա՛ր,
Խնայի՛ր ինձ՝ մեղավորիս,
և ողորմի՛ր ինձ՝ բազմամեղիս:
(Կրկնիր երեք անգամ):

Կրկնիր երեք անգամ):

ԱՂՈԹՔ
Մանասէի թագաւորի
Տէր ամենակալ

Տէ՛ր ամենակալ, Աստուած Աբրահամու, Իսահակայ, Յակոբայ եւ զաւակի նոցա արդարոց. ամենակա՛լ Տէր, թո՛ղ զմեղս իմ:

Որ արարեր զերկինս եւ զերկիր եւ զամենայն զարդ նոցա.

ամենակա՛լ Տէր, թո՛ղ զմեղս իմ:

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի Քո, փակեցեր զխորս, կնքեցեր ահաւոր եւ փառաւորեալ անուամբ Քով սրբով.

ամենակա՛լ Տէր, թո՛ղ զմեղս իմ:

Որ ամենայն ինչ սարսի եւ դողայ յերեսաց ահի զօրութեան Քո.

ամենակա՛լ Տէր, թո՛ղ զմեղս իմ:

Անբաւ է մեծվայելչութիւն փառաց սրբութեան Քո, սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց Քոց ի վերայ մեղաւորաց, անչափ եւ անքնին են ողորմութիւնք աւետեաց Քոց.

ամենակա՛լ Տէր, թո՛ղ զմեղս իմ:

Դո՛ւ, Տէ՛ր, բարձրեալ, գթած, երկայնամիտ, բազումողորմ եւ զղջանաս ի վերայ չարեաց մարդկան.

ամենակա՛լ Տէր, թո՛ղ զմեղս իմ:

Դո՛ւ, Աստուած, ո՛չ եղեր ապաշխարութիւն

ԱՂՈԹՔ
Մանասե թագավորի
Տեր ամենակալ

Տէ՛ր ամենակալ, Աստված Աբրահամի, Իսահակի, Հակոբի և նրանց արդար զավակների. ամենակա՛լ Տէր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Որ արարեցիր երկինքն ու երկիրը և նրանց բոլոր զարդերը.

ամենակա՛լ Տէր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Որ ամեն ինչ սարսում է և դողում Քո զորության ահից.

ամենակա՛լ Տէր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Որ կապեցիր ծովը Քո հրամանի խոսքով, փակեցիր անդունդները, կնքեցիր Քո ահավոր և փառավորյալ սուրբ անվամբ.

ամենակա՛լ Տէր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Անբավ է Քո սրբության փառքի մեծավայելչությունը, սաստիկ է Քո սպառնալիքների բարկությունը մեղավորների հանդեպ, անչափ և անքննելի են Քո ավետիսների ողորմությունները.

ամենակա՛լ Տէր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Դո՛ւ, Տէ՛ր, բարձրյալ, գթած, համբերող, բազումողորմ ես և ափսոսում ես մարդկանց չարիքների համար.

ամենակա՛լ Տէր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Դո՛ւ, Աստված, չկարգեցիր ապաշխարութիւն

վասն արդարոցն Աբրահամու, իսահակայ եւ Յակոբայ, որք ոչ մեղան Քեզ.

ամենակա'լ Տէր, թո՛ղ զմեղս իմ:

Այլ եղեր ապաշխարութիւն վասն իմ՝ մեղաւորիս, զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծովու, եւ բազմացան անօրէնութիւնք իմ.

ամենակա'լ Տէր, թո՛ղ զմեղս իմ:

Զեմ արժանի Հայիլ եւ տեսանել զբարձրութիւնս երկնից ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ. ամենակա'լ Տէր, թո՛ղ զմեղս իմ:

Կորացեալ եմ ես ի բռնութենէ կապանաց երկաթից, եւ ո՛չ գոյ ինձ հանդիսատ. ամենակա'լ Տէր, թո՛ղ զմեղս իմ:

Բարկացուցի զսրտմտութիւն եւ զչար առաջի Քո արարի. կանգնեցի պատկեր եւ բազմացուցի զցասումն անձին իմոյ. ամենակա'լ Տէր, թո՛ղ զմեղս իմ:

Եւ արդ, Տէ՛ր, խոնարհեցուցանեմ զծունր սրտի իմոյ եւ հայցեմ ի քաղցրութենէ Քումմէ.

ամենակա'լ Տէր, թո՛ղ զմեղս իմ:

Մեղա'յ, Տէ՛ր, մեղա'յ, եւ զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամենակա'լ Տէր, թո՛ղ զմեղս իմ:

Աղաչեմ եւ խնդրեմ ի Քէն, թո՛ղ ինձ, Տէ՛ր, թո՛ղ ինձ եւ մի՛ կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ.

ամենակա'լ Տէր, թո՛ղ զմեղս իմ:

թյուն արդարների՝ Աբրահամի, իսահակի և Հակոբի Համար, որոնք չմեղանչեցին Քո հանդեպ.

ամենակա'լ Տէր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Այլ ապաշխարություն կարգեցիր ինձ՝ մեղավորիս Համար, քանզի մեղանչեցի ավելի քան ծովի պավագները, և բազմացան իմ անօրէնությունները.

ամենակա'լ Տէր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Արժանի չեմ նայելու և տեսնելու երկնքի բարձուները իմ բազում անօրէնությունների պատճառով.

ամենակա'լ Տէր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Կորացել եմ ես երկաթե կապանքների բռնությունից և չունեմ հանդիսատ.

ամենակա'լ Տէր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Սաստկացրեցի զայրույթդ և չարիք գործեցի Քո առջև, կուապատկեր կանգնեցրեցի և ավելացրեցի ցասումդ իմ անձի հանդեպ.

ամենակա'լ Տէր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Եվ արդ, Տէ՛ր, խոնարհեցնում եմ իմ սրտի ծունկը և հայցում Քո քաղցրությունից. ամենակա'լ Տէր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Մեղա'յ, Տէ՛ր, մեղա'յ, իմ անօրէնությունները ես ինքս գիտեմ. ամենակա'լ Տէր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Աղաչում և խնդրում եմ Քեզ, ների՛ր ինձ, Տէ՛ր, ների՛ր ինձ և կորսոյան մի՛ մատնիր ինձ ըստ իմ անօրէնության.

ամենակա'լ Տէր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Մի՛ յաւիտեան բարկանար ինձ, Տէ՛ր, եւ մի՛ յիշեր զչարիսն իմ եւ մի՛ պարտաւորեր զիս ընդ իջեալսն ի ներքոյ երկրի չարեօք.

ամենակա՛լ Տէր, թո՛ղ զմեղս իմ:

Զի Դո՛ւ, Աստուա՛ծ, Աստուած ապաշխարողաց ես, եւ յիս ցոյց զբարերարութիւնդ Քո, որ անարժան եմ.

ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ:

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ողորմութեան Քում, եւ ես օրհնեցից զՔեղ զամենայն աւուրս կենաց իմոց.

ամենակա՛լ Տէր, թո՛ղ զմեղս իմ:

ԶՔեղ, Տէ՛ր, օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից, եւ Քո են փառք յաւիտեանս. ամէն:

Փա՛ռք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Տէ՛ր, հավիտյան մի՛ բարկանա ինձ վրա և մի՛ հիշեր իմ չարիքները և մի՛ դատապարտի՛ր ինձ նրանց հետ, ովքեր չարիքներով գերեզման մտան.

ամենակա՛լ Տէր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Քանի որ Դու, Աստվա՛ծ, ապաշխարողների Աստվածն ես, ցույց տուր Քո բարերարությունը և ինձ՝ անարժանիս.

ամենակա՛լ Տէր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Ապրեցրո՛ւ ինձ ըստ Քո մեծ ողորմության, և ես կօրհնեմ Քեղ իմ կյանքի բոլոր օրերում.

ամենակա՛լ Տէր, ների՛ր իմ մեղքերը:

Քեղ են, Տէ՛ր, օրհնում երկնքի բոլոր հրեշտակները, և Քոնն է փառքը հավիտյանս. ամէն:

Փա՛ռք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամէն:

Եւ ի ծունկս անկեալ՝ սկսանին ողբաձայն

Շարական ԴԿ. ԱՏ

Ա- մե- նա- կա- լ, բա- ւ և գ- ե- ղ- ու- ս, ի- մ զ- ի Ա- ստ- ու- ա- ծ, օ- պ- ա- մ- ե- ա- լ, Ս- է- լ, ա- մ- ե- ն- ա- կ- ա- լ, Ա- ս- տ- ո- ւ- ա- ծ (էջ 81).

Շարական ԴԿ. ԱՏ

Ամենակա՛լ, քաւեա՛ զմեղս իմ,
զի Աստուած ես ապաշխարողաց:
(Երիցս կրկնեա):

Ապա դարձեալ ասեն աղօթք
Տէ՛լ ամենակալ, Աստուած (էջ 81):

† † †

Շարական ԴԿ. ԱՏ

Ամենակա՛լ, քավի՛ր իմ մեղքերը,
քանզի ապաշխարողների Աստվածն ես:
(Կրկնիր երեք անգամ):

Դարձեալ ասում են աղօթք
Ամենակա՛լ Տէլ, Աստված (էջ 82):

Շարական Դկ. ԱՏ

տ - ւ զին - զի - դ սու - ըբ մի
հա - օտ - ը յի - օտ - ը զի
ս - ստ ուա - ծ ե
ս - ստ ուա - ս ա -
պա - շ իւա - ըն - գ:

Շարական Դկ. ԱՏ

Եւ զՀոգիդ Սուրբ մի՛ հաներ յինէն.
զի Աստուած ես ապաշխարողաց:
(Երիցս կրկնեա):

Ապա դարձեալ ասեն աղօթք
Տէ՛ր ամենակալ, Աստուած (Էջ 81):

† † †

Շարական Դկ. ԱՏ

Եկ Քո Սուրբ Հոգին մի՛ հանիր ինձնից,
քանզի ապաշխարողների Աստվածն ես:
(Կրկնիր երեք անգամ):

Դարձեալ ասում են աղօթք
Ամենակալ Տէր, Աստված (Էջ 82):

Եւ ի ծունկս անկեալ՝ սկսանին ողբաձայն

Շարական Դկ. ԱՏ

Եւ ի ծունկս անկեալ՝ սկսանին ողբաձայն
Շարական Դկ. ԱՏ

t - լ փը- ր- կեա զի- ս

յա- հա- զին հը-

ռն յն զի Ա- ստ ուա- օ ե

սա- շ իսա- րո- դա- ս ա-

պա- շ իսա- րո- դա- գ.

Շարական Դկ. ԱՏ

Եւ փրկեա՝ զիս յահագին հրոյն,

զի Աստուած ես ապաշխարողաց:

(Երիցս կրկնեա):

† † †

Շարական Դկ. ԱՏ

Եկ փրկի՛ր ինձ սարսափելի հրից,

քանզի ապաշխարողների Աստվածն ես:

(Կրկնիր երեք անգամ):

Ապա ասեն

Աղաչեմ եւ խնդրեմ ի Քէն, Տէ՛ր, թո՛ղ ինձ
զմեղս իմ:

Բազումողո՛րմ Տէ՛ր, ողորմեա՛ ինձ:

Աստուա՛ծ, քաւեա՛ զիս՝ զմեղաւորս ի մեղաց
եւ կեցո՛:

Արարի՛չ իմ եւ յո՛յս Աստուած, գթա՛ յիս՝ ի մե-
ղուցեալ ծառայս, եւ ողորմեա՛ ինձ՝ բազմամեղիս:

Ամէնօրհնեալ սրբուհի եւ միշտ կոյս Աստուա-
ծածի՛ն Մարիամ, բարեխօսեա՛ առ Տէ՛ր վասն իմ՝
մեղաւորիս:

Ամենա՛յն սուրբք Աստուծոյ, բարեխօսեցէ՛ք
առ Հայր ի յերկինս վասն մեր՝ մեղաւորացս:

Քրիստո՛ս՝ Որդի՛ Աստուծոյ անոխակալ, ըն-
կա՛լ զաղաչանս մեր, զի ի Քեզ են ապաւինեալ
անձինք մեր:

Յաղթող զօրութեամբ՝ սուրբ եւ կենդանարար եւ
պատուական աչիւ Քով, Տէ՛ր, պահպանեա՛ զմեզ:

Առաքեա՛, Տէ՛ր, զհրեշտակ խաղաղութեան Քո, որ
եկեալ պահեսցէ զմեզ անխոռվս ի տուէ եւ ի գիշերի:

Եւ մարդասիրութեամբ Քո յիշեա՛ զմեզ, Տէ՛ր,
յիշեա՛ զմեզ, յորժամ գաս արքայութեամբ Քո, եւ
ողորմեա՛ մեզ:

Ապա ասում են

Աղաչում և խնդրում եմ Քեզ, Տէ՛ր, ների՛ր իմ
մեղքերը:

Բազումողո՛րմ Տէ՛ր, ողորմի՛ր ինձ:

Աստվա՛ծ, քավի՛ր ինձ՝ մեղավորիս մեղքերից
և ապրեցրո՛ւ ինձ:

Արարի՛չ և հո՛ւյս իմ Աստված, գթա՛ ինձ՝ մե-
ղավոր ծառայիս և ողորմի՛ր բազմամեղիս:

Ամենօրհնյալ սրբուհի և միշտ կույս Աստվա-
ծածի՛ն Մարիամ, բարեխօսի՛ր Տիրոջը ինձ՝ մեղա-
վորիս համար:

Աստծո բոլո՛ր սրբեր, բարեխօսե՛ք Հորը, որ
երկնքում է, մեզ՝ մեղավորներիս համար:

Անոխակալ Քրիստո՛ս՝ Որդի՛ Աստծո, ընդու-
նի՛ր մեր աղաչանքները, քանզի Քեզ են ապավի-
նել մեր անձերը:

Քո սուրբ, կենդանարար և պատվական աչի
հաղթող զորությամբ, Տէ՛ր, պահպանի՛ր մեզ:

Առաքի՛ր, Տէ՛ր, Քո խաղաղության հրեշտա-
կին, որ անխոռվ պահի մեզ օր ու գիշեր:

Եվ Քո մարդասիրությամբ հիշի՛ր մեզ, Տէ՛ր,
երբ գաս Քո արքայությամբ. հիշի՛ր մեզ, Տէ՛ր, և
ողորմի՛ր:

ՔԱՐՈԶ

Եկեալքս ի խոստովանութիւն ապաշխարութեան՝ հաւատով զյոյս Միածնի Որդւոյն Աստուծոյ դիցուք ի սիրտս մեր՝ խնդրելով ի Նմանէ զքաւութիւն եւ զթողութիւն յանցանաց մերոց:

Վասն զի նա ինքն է նախախնամողն Աստուած յաւիտենական, որ եկն կամաւ Հօր ի փրկել զարարածս եւ ասաց՝ զինքն լինել քաւիչ մեղաւորաց, յոյս ապաշխարողաց՝ չնորհելով զհանգիստ աշխատելոց, ընդունելով զծանրաբեռնեալքս եւ գտաժանեալքս մեղօք յապաշխարութիւն քաւութեան:

Արդ, եկա՛յք ամենեքեան, խոնարհեալ անձամբք, բեկեալ սրտիւք, անկցուք եւ լացցուք առաջի Տեառն Արարչին մերոյ, զի անցուսցէ ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութամբն իւրով:

Ամենակա՛լ Տէր Աստուա՛ծ մեր, կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

ՔԱՐՈԶ

Հավատով՝ ապաշխարության խոստովանության եկածներս, Աստծո Միածին Որդու Հույսը մեր սրտերում՝ Նրանից խնդրենք մեր հանցանքներին քավություն և թողություն:

Քանի որ նա ինքն է հավիտենական նախախնամող Աստված, որ Հոր կամքով եկավ արարածներիս փրկելու և ասաց, որ ինքն է մեղավորների քավիչը, ապաշխարողների Հույսը. տառապածներին հանգիստ չնորհելով՝ ընդունում է մեղքերով ծանրաբեռնվածներիս, տանջվածներիս ապաշխարությունը՝ որպես քավություն:

Այժմ եկեք բոլորս՝ խոնարհված Հոգով, փշրված սրտով, մեր Արարիչ Տիրոջ առջև խոնարհվենք և լաց լինենք, որ իր բարերարությամբ մեզնից հեռացնի մեր հանցանքների ահարկու սպառնալիքները:

Ամենակա՛լ Տէր Աստվա՛ծ մեր, ապրեցրո՛ւ և ողորմի՛ր:

ԱՂՈԹՔ

Տէ՛ր Աստուած փրկութեան մերոյ, որ ողորմած ես եւ գթած, երկայնամիտ, բազումողորմ եւ զղջանաս ի վերայ չարեաց մարդկան, որ ո՛չ կամիս զմահ մեղաւորին, այլ զդառնալ նորա ի չար ճանապարհէն եւ զկեալն:

Դու, Տէ՛ր, առատ ողորմութեամբ Քով մխիթարեա՛ զծառայսս Քո եւ տո՛ւր սոցա տեղի ապաշշարութեան: Հաշտեա՛ մարդասիրութեամբ Քով եւ արա՛ զսոսսա անդամս Եկեղեցւոյ Քում սրբոյ: Որպէս զի առողջացեալք Հոգւով՝ խոստովանութեամբ եւ ապաշխարութեամբ մտցեն յԵկեղեցի Քո սուրբ, եւ ընդ ժողովրդեան Քում Քեզ հանցեն զօրհնութիւն եւ զփառս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյդ Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ ապա ասեն ողբաձայն. ի լման

Սաղմոս 30 (էջ 10)

ԿՅ. Ցողեա՛ յիս մշտկաւ, եւ սուրբ եղէց, լուա՛, եւ քան զծիւն սպիտակ եղէց:
ՓԽ. Ողորմեա՛ ինձ...

ԱՂՈԹՔ

Տէ՛ր Աստված՝ Փրկի՛չ մեր, որ ողորմած ես և գթած, երկայնամիտ, բազումողորմ, ցավում ես մարդկանց չարիքների համար, չես կամենում մեղավորի մահը, այլ կամենում ես նրա դարձը չար ճանապարհից և ապրելը:

Դու, Տէ՛ր, Քո առատ ողորմությամբ մխիթարի՛ր Քո ծառաներին և տո՛ւր նրանց ապաշխարության հնարավորություն: Հաշտվի՛ր Քո մարդասիրությամբ և դարձրո՛ւ նրանց Քո սուրբ Եկեղեցու անդամները: Որպեսզի Հոգով առողջացածները՝ խոստովանությամբ և ապաշխարությամբ մտնեն Քո սուրբ Եկեղեցին, Քո ժողովրդի հետ միասին Քեզ առաքեն օրհնություն և փառք Հորը և Որդուն և Սուրբ Հոգուն այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

Եկ ապա ասում են ողբաձայն. լրիվ

Սաղմոս 50 (էջ 11)

ԿՅ. Ցողի՛ր ինձ մշտիկով, և մաքուր կլինեմ, լվա՛, և ձյունից էլ սպիտակ կլինեմ:
ՓԽ. Ողորմի՛ր ինձ...

Ընթերծուածս յԵսայեայ մարդարէ է
(Գլ. Կ. 20-22)

Եւ կատարեսցին աւուրք սգոյ քո:
Եւ ժողովուրդ քո ամենեքին արդար, եւ յաւի-
տեանս ժառանգեսցին զերկիր, պահել զնորա-
տունկ գործոց ձեռաց իւրեանց ի փառս:
Սակաւաւորն հազարաւոր եղիցի, եւ կրտսերն՝
յազդ մեծ, զի Ես՝ Տէր, ընդ ժամանակս ժամանակս
ժողովեցից զնոսա:

Ընթերցուածս յԵպեկիելէ մարդարէ է
(Գլ. Լ. 24-31)

Այսպէս ասէ Տէր.

Եւ առից զձեզ ի հեթանոսաց. եւ ժողովեցից
զձեզ յամենայն ազգաց եւ տարայց զձեզ յերկիրն
ձեր: Եւ ցանեցից ի վերայ ձեր ջուր սուրբ, եւ սր-
բեսջիք յամենայն պղծութեանց ձերոց. Եւ յամե-
նայն կոոց ձերոց սրբեցից զձեզ: Եւ տաց ձեզ
սիրտ նոր, եւ ոգի նոր նորոգեցից ի ձեզ, եւ հա-
նից զսիրտն քարեղէն ի մարմնոց ձերոց եւ տաց
ձեզ սիրտ մարմնեղէն:

Եւ զՈ՛գի իմ տաց ձեզ. Եւ արարից՝ զի յարդա-
րութիւնս իմ գնասջիք. Եւ զիրաւունս իմ պահի-
ցէք եւ առնիցէք զնոսա: Եւ բնակիցէք յերկրին
զոր ետու հարցն ձերոց, եւ դուք եղիջիք ինձ ի
ժողովուրդ, եւ Ես եղից ձեզ յԱստուած:

Ընթերցվածքը Եսայու մարդարեությունից է
(Գլ. 60, 20-22)

Քո սգո օրերը պիտի վերջանան:
Քո ժողովուրդը բոլորովին արդար պիտի լինի և
համիտենապես պիտի ժառանգի երկիրը՝ պահպանելով
իր նոր տունկը՝ իր ձեռքի գործը, հանուն իմ փառքի:
Սակավաթիվը հազարավոր պիտի դառնա,
փոքրը՝ մեծ ազգ, քանզի Ես՝ Տէրս, ժամանակ առ
ժամանակ պիտի հավաքեմ նրանց:

Ընթերցվածքը Եղեկիելի մարդարեությունից է
(Գլ. 36, 24-31)

Այսպես է ասում Տէրը.

Ես վերցնելու եմ ձեզ հեթանոսների միջից, հա-
վաքելու եմ ձեզ բոլոր ազգերի միջից ու տանելու
եմ ձեզ ձեր երկիրը: Ձեզ վրա սուրբ ջուր եմ ցա-
նելու, և դուք մաքրվելու եք ձեր բոլոր պղծու-
թյուններից. ձեր բոլոր կուռքերից մաքրելու եմ
ձեզ: Նոր սիրտ եմ տալու ձեզ, նոր հոգի եմ դնե-
լու ձեր մեջ. ձեր մարմիններից հանելու եմ քարե-
ղեն սիրտն ու մարմնեղեն սիրտ եմ տալու ձեզ:

Իմ Հոգին եմ տալու ձեզ. և այնպես եմ անելու, որ
իմ արդարության ճանապարհով ընթանաք, օրենք-
ներս պահեք ու կատարեք դրանք, բնակվեք այն երկ-
րում, որ տվել էի ձեր հայրերին, եւ դուք ինձ համար
ժողովուրդ կինեք, և Ես ձեզ համար՝ Աստված:

Եւ զերծուցից զձեղ յամենայն պղծութեանց ձերոց. եւ կոչեցից զցորեան եւ բազմացուցից զնա, եւ ոչ ածից ի վերայ ձեր սով: Եւ բազմացուցից զպտուղ ծառոց եւ զարդիւնս անդոց, զի մի՛ եւս ընդունիցիք զնախատինս սովոյ ի մէջ ազգաց: Եւ յիշեսջիք զճանապարհսն ձեր չարս եւ զգնացս ձեր զանբարիս, եւ տաղտկասջիք յերեսաց անօրէնութեանցն ձերոց եւ ի գարշելեացն ձերոց:

Պողոսի Առաքելոյն յԵբրայեցւոց թղթոյն է
Ընթերցուածս (Գլ. Ժ. 19-31)

Ունիմք այսուհետեւ, եղբա՛րք, համարձակութիւն ի մուտս սրբութեանցն արեամբն Յիսուսի, զոր նորոգեաց մեզ զճանապարհ նորոգ եւ կենդանի ի ձեռն վարագուրին, այսինքն Է՝ մարմնոյն իւրոյ: Եւ Քահանայ մեծ ի վերայ տանն Աստուծոյ՝ մատիցուք ճշմարիտ սրտիւք, լրութեամբ հաւատոց, լուացեալ զսիրտս ի խղճէ չարեաց եւ մկրտեալ զմարմին ի ջուրն սրբութեան: Պինդ կալցուք զիսստովանութիւն անշարժ յուսոյն, զի հաւատարիմ է, որ խոստացաւն: Եւ զգուշացուք միմեանց յորդորմամբք սիրոյ եւ գործոց բարեաց: Եւ մի՛ թողցուք զժողովս միմեանց, որպէս եւ սովոր են ոմանք. այլ միսիթարեսցուք, եւ այնչափ եւս առաւել՝ որչափ տեսանիցէք զօրն մերձեալ:

Ազատելու եմ ձեղ ձեր բոլոր պղծություններից. դիմելու եմ ցորենին ու բազմացնելու եմ այն, և ձեղ սովի չեմ մատնելու: Շատացնելու եմ ծառերի պտուղներն ու հանդերի բերքը, որպեսզի ազգերի մեջ այլևս սովի նախատինքը չստանաք: Հիշելու եք ձեր չար ճանապարհներն ու ձեր ոչ բարի ընթացքը, և դուք զզվելու եք ձեր բոլոր անօրենություններից ու գարշելի արարքներից:

Հնթերցվածք Պողոս առաքյալի՝ Եբրայեցիներին
ուղղված թղթից (Գլ. 10, 19-31)

Եղբայրնե՛ր, ուրեմն համարձակություն ունենք Հիսուսի արյամբ մտնելու սրբարանից ներս այն նոր և կենդանի ճանապարհով, որ Նա բացեց մեզ համար վարագուրի միջով, որ Է իր մարմինը. և մեծ Քահանա ունենալով Աստծու տան վրա՝ մոտենանք ճշմարիտ սրտով, հավատի լիությամբ, սրտներս մաքրած չար խղճմտանքից և մեր մարմինը լվացած մաքուր ջրով: Ամուր պահենք անխախտ հույսի դավանությունը, քանի որ հավատարիմ է Նա՝ Ով խոստացավ. և հոգ տանենք միմյանց՝ սիրո և բարի գործերի հորդորելով, և զանց չառնենք մեկտեղ հավաքվելը, ինչպես որ սովոր են անել ոմանք, այլ խրախուսենք միմյանց, և այդ այնքան ավելի, որքան տեսնում եք Տիրոջ օրվա մոտենալը:

Զի կամակար մտօք եթէ յանցանիցեմք յետ ընդունելութեան գիտութեան ճշմարտութեանն, այնուհետեւ ո՛չ եւս պիտոյ է վասն մեղաց պատարագ. այլ ահեղ ակնկալութիւն դատաստանին եւ նախանձ հրոյն, որ ուտիցէ զհակառակորդն: Արհամարհեալ ուրուք զօրէնսն Մովսիսի, առանց ողորմութեանց առ երկուք կամ երիւք վկայիւք մեռանէր: Իսկ արդ՝ ո՛րչափ սաստիկ պատժոց արժանի համարիցիք զայն, որ զՈրդին Աստուծոյ առ ոտն եհար եւ զարիւն Նորոյ Ուխտին խառնակ համարեցաւ որով եւ սրբեցաւն, եւ զՀոգին չնորհաց թշնամանեաց: Այլ գիտեմք զԱյն, որ ասացն. «Իմ են վրէժինդրութիւնք, եւ ես հատուցից»,՝ ասէ Տէր. եւ դարձեալ թէ՝ «Դատի Տէր զժողովուրդ իւր»: Ահ մեծ է անկանել ի ձեռս Աստուծոյ կենդանւոյ:

Ալէլուիա՝, ալէլուիա՝

Սաղմոս ԽԱ. (Էջ 66) ի լման ասա

Որպէս փափագի եղջերու...

Ալէլուիա՝ օրթի՝

Սրբոյ Աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի,

որ ըստ Ղուկասու (Գլ. է. 36-50)

զՏէրն մեր Յիսուս Քրիստոս

Քանզի եթե կամավոր կերպով ենք մեղանչում ճշմարտությունն իմանալուց և ընդունելուց հետո, ուրեմն մեղքերի քավության համար այլևս ուրիշ զոհ չի մնում, այլ մնում է դատաստանի ահեղ սպասումը և կրակի կատաղությունը, որ լափելու է Աստծու հակառակորդներին: Մովսէսի օրենքը արհամարհած մեկին անողորմաբար սպանում էին երկու կամ երեք մարդու վկայությամբ: Իսկ որչափ ավելի խիստ պատժի արժանի պիտի համարեք նրան, ով ոտնահարել է Աստծու Որդուն և անմաքուր համարել նոր Ուխտի արյունը, որով մաքրվել է ինքը և անարգել չնորհի Հոգին: Արդարեւ, ճանաչում ենք նրան, Ով ասաց. «Իմն են վրեժինդրությունները, և ես պիտի հատուցեմ»,՝ ասում է Տէրը: Եվ դարձյալ. «Տէրը պիտի դատի իր ժողովրդին»: Ահավոր է ընկնել կենդանի Աստծու ձեռքը:

Ալելուիա՝, ալելուիա՝

Սաղմոս 41 (Էջ 67) լրիկ ասա

ինչպես եղջերուն ջրի...

Ալելուիա՝ օրթի՝

Հիսուս Քրիստոսի Սուրբ Ավետարանը

ըստ Ղուկասի (Գլ. 7, 36-50)

Տէր մեր Հիսուս Քրիստոս

Աղաչէր զնա ոմն ի փարիսեցւոցն՝ զի կերիցէ
ճաշ ընդ նմա. եւ մտեալ ի տուն փարիսեցւոյն՝
բազմեցաւ: Եւ կին մի էր ի քաղաքին մեղաւոր.
իբրեւ գիտաց թէ բազմեալ է ի տան փարիսեց-
ւոյն, բերեալ շիշ մի իւղոյ նարդեան ազնուի՝ կայր
յետոյ առ ոտսն նորա, լայր. եւ արտասուօքն
սկսաւ թանալ զոտս նորա եւ հերով գլխոյ իւրոյ
ջնջէր. եւ համբուրէր զոտս նորա եւ օծանէր
իւղովն:

Եւ տեսեալ փարիսեցւոյն, որ կոչեաց զնա՝
ասէր ընդ միտս իւր. «Սա թէ մարդարէ ոք էր,
ապա գիտէր. թէ ո՞վ եւ ո՞րպիսի ոք կին մերձենայ
ի Սա. զի մեղաւոր է»:

Ատասախանի ետ ծիսուս եւ ասէ ցնա.

- Սի՛մօն, ունիմ ինչ ասել քեզ:

Եւ նա ասէ.

- Ասա՛, Վա՛րդապետ:

Եւ ասէ.

- Երկու պարտապանք էին ուրումն փոխա-
տուի. մինն պարտիւր հինգ հարիւր դահեկան, եւ
միւսն՝ յիսուն: Եւ իբրեւ ո՛չ գոյր նոցա հատու-
ցանել, երկոցունց շնորհեաց. արդ ասա՛ ո՞վ
առաւել սիրեսցէ զնա:

Ասէ Սիմօն.

- Ինձ այսպէս թուի, թէ որում զբազումն շնոր-
հեաց:

Եւ նա ասէ ցնա.

Փարիսեցիներից մեկը աղաչում էր նրան, որ
իր հետ ճաշ ուտի. և նա մտնելով փարիսեցու
տունը՝ սեղան նստեց: Եվ քաղաքում մի մեղավոր
կին կար. երբ նա իմացավ, որ փարիսեցու տանը
սեղան է նստել, մի շիշ ազնիվ յուղ բերելով՝
կանգնեց Հիսուսի ետև, նրա ոտքերի մոտ. և լաց
էր լինում ու սկսեց արտասուքներով թրջել նրա
ոտքերը և իր գլխի մազերով սրբում էր. համբու-
րում էր նրա ոտքերը և այդ յուղով օծում:

Իսկ փարիսեցին, որ նրան հրավիրել էր, տեսնե-
լով այդ, իր մտքում ասում էր. «Եթե Սա մարդա-
րե լիներ, ապա կիմանար, թե ո՞վ կամ ինչպիսի՝ մի
կին է մոտենում իրեն, որովհետեւ նա մեղավոր է»:

Հիսուս պատասխանեց նրան և ասաց.

- Սի՛մոն, քեզ ասելու բան ունեմ:

Եվ սա ասաց. «Ասա՛, Վա՛րդապետ»:

Եվ Հիսուս ասաց.

- Մի փոխատու երկու պարտապան ուներ. մե-
կը հինգ հարյուր դահեկան պարտք ուներ, իսկ
մյուսը՝ հիսուն: Եվ քանի որ նրանք հատուցելու
ոչինչ չունեին, երկուսին էլ պարտքը շնորհեց.
հիմա ասա՛ ո՞վ ավելի շատ կսիրի նրան:

Սիմոնն ասաց.

- Ինձ այնպէս է թվում, թե նա, ում ավելի շա-
տը շնորհվեց:

Եվ Հիսուս ասաց նրան.

- Ուղիղ դատեցիր:

- Ուղիղ դատեցար:

Եւ դարձեալ ի կինն կողմն, ասէ ցՍիմօն՝

- Տեսանե՞ս զայս կին. մտի ի տուն քո, ջուր ոտից իմոց ո՛չ ետուր. իսկ սա արտասուօք իւրվք եթաց զոտս իմ եւ հերով իւրով ջնջեաց: Համբոյր մի դու ո՛չ ետուր ինձ, սա աւասիկ յորմէ հետէ մտեալ եմ, ո՛չ դադարեաց ի համբուրելոյ զոտս իմ: Իւղով զգլուխ իմ ո՛չ օծեր, սա իւղով անուշ-իւ էօծ: Վասն որոյ ասեմ քեզ՝ թողեալ լիցին սմա մեղք իւր բազումք, զի յոյժ սիրեաց. զի որում շատ թողուցու՝ շատ սիրէ, եւ որում սակաւ՝ սա-կաւ:

Եւ ասէ ցնա.

- Թողեալ լիցին քեզ մեղք քո:

Եւ սկսան, որ բազմեալն էին ընդ նմա, ասել ընդ միտս իւրեանց. «Ո՞վ է Սա, որ զմելս թողու»:

Եւ նա ասէ ցկինն.

- Հաւա՛տք քո կեցուցին քքեզ, ե՛րթ ի խաղա-ղութիւն:

ՔԱՐՈԶ

Լուիցէ՝ Տէր ձայնի աղաչանաց մերոց.

Ամենակա՛լ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ եւ ողոր-մեա՛:

Տէ՛ր, ողորմեա՛, Տէ՛ր, ողորմեա՛, Տէ՛ր, ողորմեա՛:

Եվ դառնալով կնոջ կողմը՝ Սիմոնին ասաց.

- Տեսնու՞մ ես այս կնոջը. մտա քո տունը, ոտքերիս համար ջուր չտվի՛ր, իսկ սա իր արտա-սուքներով թրջեց իմ ոտքերը և իր մազերով սր-բեց: Դու ինձ մի համբույր էլ չտվի՛ր, սակայն սա ահա տուն մտնելուցս ի վեր չի դադարում ոտ-քերս համբուրելուց: Դու յուղով իմ գլուխը չօծե-ցի՛ր, սա անուշ յուղով ոտքերս օծեց: Դրա համար քեզ ասում եմ. իր անհամար մեղքերը կներվեն սրան, որովհետեւ ուժգին սիրեց. քանզի ում շատ է ներփում, շատ է սիրում, և ում սակավ՝ սակավ:

Եվ ասաց այն կնոջը.

- Քո մեղքերը քեզ ներփած են:

Եվ նրանք, որ Նրա հետ սեղան էին նստել, սկ-սեցին ասել իրենց մտքում. «Ո՞վ է Սա, որ մեղքե-րին թողություն է տալիս»:

Եվ նա ասաց այդ կնոջը.

- Քո՛ հավատը քեզ փրկեց, գնա՛ խաղաղու-թյամբ:

ՔԱՐՈԶ

Թող լսի՛ Տէրը մեր աղաչանքները.

Ամենակա՛լ Տէր Աստված մեր, ապրեցըո՛ւ և ողորմի՛ր.

Տէ՛ր, ողորմի՛ր, Տէ՛ր, ողորմի՛ր, Տէ՛ր, ողորմի՛ր:

**Եւ ապա կարդա զաղօթս զայս
Սրբոյն Բարսղի**

Տէ՛ր Աստուած, Հա՛յր ամենակալ, Արարի՛չ երկնի
եւ երկրի, որ յակնարկել բարերար կամաց Քոց՝ գո-
յացուցեր զամենայն արարածս՝ զերեւելիս եւ զանե-
րեւոյթս, զերկնայինս եւ զերկրայինս. եւ նախախնա-
մութեամբ Քով ստեղծեր զմարդն ի հողոյ. եւ ըստ
պատկերի բարերարութեանդ պատուեալ մեծարեցեր
զնա՝ չնորհելով նմա զանմահութիւն եւ զանապա-
կան կենդանութիւն, եւ ինքնիշխան կամօք եւ փա-
ռօք զարդարեալ պսակեցեր՝ պարզեւելով նմա զվա-
յելումն ուրախութեան դրախտին փափկութեան՝
գործել զնա եւ պահել. եւ հանապազ մշտնջենաւորիլ
յանանց եւ յանձառ պարզեւմն, եւ յառաջանալ
օրըստօրէ ի գործս բարիս. եւ յաւելեր նմա զպատու-
իրանարութիւն կենարեր հրամանի բարերար կա-
մաց Քոց. զի յաւելուածով մեծի պատուիրանին
դրութեամբ՝ առաւել յաւելուածով մեծի փառաց եւ
պատույ՝ զնա ճոխացուցանէիր. եւ ի ձեռն բարեյօ-
ժար կամացն հնազանդութեան, յեւս առաւել ի գե-
րակատար կեանսն զնա վերափոխէիր՝ յիմանալի
կայանս բնակութեան վերինն երուսաղեմի:

Իսկ նա ի ձեռն օձապատիր չարին խաբէութե-
ան, զգործի կենացն եւ զպատճառս բարեացն՝
անձնիշխան յօժարութեամբն ի կողմն բանսարկու-
ին դարձուցեալ, եւ ինքնայօժար կամօքն գործակ-

**ԱՂՈԹՔ
Սուրբ Բարսղի**

Տէ՛ր Աստված, Հա՛յր ամենակալ, Արարիչ
երկնքի և երկրի, որ Քո բարերար կամքի ակնար-
կությամբ գոյացրիր բոլոր արարածներին՝ երկելի
և աներեւույթ, երկնային և երկրային. Քո նա-
խախնամությամբ ստեղծեցիր մարդուն հողից և
բարերարիդ պատկերով մեծարեցիր նրան՝ չնոր-
հելով անմահ և անապական կյանք: Ինքնիշխան
կամքով ու փառքով պսակեցիր նրան՝
պարզելով փափկության դրախտի ուրախու-
թյան վայելքը, որպեսզի նա մշակի և պահպանի
այն, մշտնջենապես վայելի անանց ու անձառելի
պարզեները և օրըստօրե առաջադիմի բարի գոր-
ծերի մեջ: Եվ ի հավելումն դրա Քո բարերար
կամքի հրամանով կենսարեր պատվիրանը տվե-
ցիր նրան, որպեսզի Քո մեծ պատվիրանադրու-
թյամբ առավել մեծ փառքով ու պատվով ճոխաց-
նեիր նրան և իր բարեհոժար կամքի հնազանդու-
թյան միջոցով վերափոխէիր առավել գերակա-
տար կյանքի՝ Վերին երուսաղեմի իմանալի կա-
յաններում:

Իսկ նա օձապատիր չարի խաբեությամբ,
կյանքի ու բարիքների պատճառը անձնիշխան
հոժարությամբ բանսարկուի կողմը դարձրեց և
ինքնահոժար կամքով գործակցելով չարի խաբե-

ցեալ խաբէութեան չարին՝ ի բաց շեղեցաւ ի Քումմէ արարչադիր եւ ի կենսաբեր պատուիրանադրութենէդ. եւ ի ներքոյ անկեալ չարին հնազանդութեան՝ նախամեծար առնելով զվրիպական բանս պատրող թշնամւոյն քան զՔո աստուածային օրէնսդրութիւնն. կնոջն լսելով խրատու, կորոյս զտիրական վեհ իմաստութիւնն՝ ոտիջն հնազանդեալ գլխոյն առաջնորդական տէրութեամբն՝ անհանձարաբար եւ անխորհրդապէս ի բաց մերկացեալ զբոցաճաճանչ եւ զլուսեղէն զարդարանսն. եւ հակառակաբար հայթայթանօք ջանայր ծածկել զամօթալիր մերկութիւնն պատառուտուն տերեւովն անյուսացեալ ի զօրութիւն ամենակալիդ՝ կարծէր թաքչիլ յամենատես գիտութենէ աստուածութեան Քոյ՝ պատճառելով զպատճառս մեղացն, թէ՝ «Կինս, զոր ետուր ինձ, սա եղեւ պատճառ»:

Վասնորոյ զանիծից եւ զցաւոց ժառանգեաց զկեանս, ի ներքոյ անկեալ մահու եւ ապականութեան. ըստ անսուտ եւ աստուածական Քումմ հրամանիդ, ասելով թէ՝ «Յորում աւուր ուտիցես ի նմանէ, մահու մեռանիցիս». որով եւ թագաւորեալ տիրեաց ի վերայ մեր իշխանն մահու. եւ զբնութիւնս մեր գրաւեալ ինքեան հնազանդութեամբ պահակն կորստեան. եւ զամենեսեան ծառայս իւր արարեալ, վարեաց ի գործս խիստս ծառայութեան դժոխոց:

Իսկ Դու՝ Հա՛յր բարեգութ, յառատ եւ յանբաւ մարդասիրութենէ Քումմէ յաղթեալ, ո՛չ հանդուր-

ությանը՝ հեռացավ Քո արարչադիր և կենսաբեր պատվիրանից և հնազանդվելով չարին՝ թշնամութեանդապատիր խոսքերը նախընտրեց Քո աստվածային օրինադրությունից: Կնոջ խրատին անսալով՝ կորցրեց տիրական վեհ իմաստությունը, ոտքին հնազանդեցնելով գլխի առաջնորդական իշխանությունը՝ անմտորեն և անխոհեմաբար մերկացավ բոցաճաճանչ ու լուսեղեն զարդարանքից, և հույսը կտրելով Ամենակալի զորությունից, հակառակաբար ջանաց ծածկել ամոթալի մերկությունը պատառուտված տերեւով՝ կարծելով, թե թաքնվում է Քո Աստվածության ամենատես գիտությունից և իր մեղքի համար պատճառ բոնեց, թե. «Կինը, որ տվեցիր ինձ, նա՛եղավ պատճառ»:

Այդ պատճառով էլ անեծքով ու ցավով կյանքը ժառանգեց և ընկապ մահվան ու ապականության գիրկը՝ ըստ Քո աստվածային և անսուտ հրամանի, որ ասում է. «Այն օրը, երբ ուտես դրանից՝ կմեռնես»: Ըստ որի և մեզ վրա թագավորեց մահվան իշխանը՝ կորույալների պահակը, իր ենթակայության տակ առնելով մեր բնությունը, ամենքին դարձրեց իր ծառաները և լծեց դժոխքի ծառայության խիստ գործին:

Բայց Դու՝ բարեգութ Հա՛յր, հաղթվելով Քո առատ ու անբավ մարդասիրությունից՝ չդիմացար՝ տեսնելով Քո անարատ ձեռքով ստեղծածին

ժեցեր տեսանելով զանարատ ձեռաց Քոց ստեղծուած՝ յայնպիսի վտանգաւոր աղէտս տարակուսանաց։ Այլ բարեգորովկեալ հայրախնամ սիրով Քո՝ գթացար յորդիս մարդկան եւ յայց ելեր կորուսելոյն. առաքեցեր ի խնդիր զՄիածին եւ զէակից Քո՝ զծոցածին եւ զանբաժանելի Բանն Աստուած, որ եկն եւ էառ զկերպարանս գձձութեան աղքատացեալ բնութեանս մերոյ՝ ներմարդացեալ ի սուրբ եւ յանարատ կուսէն Մարիամայ Աստուածածնէն. եւ յանձն իւր էառ զյանցանս սխալման մեղանացն Աղամայ. եւ աստուածախնամ տեսչութեամբն իւր տնօրինեալ զամենայն կիրս մարդկայինս յանձին իւրում, բաց ի մեղաց, եղեւ պտուղ մարդկութեանս։

Հովիւն երկնաւոր եկն խնդրել զոչխարն մոլորեալ ի վերայ լերին բարձու. եւ առեալ զնա եղ ի վերայ կենսաբեր ուսոյն իւրոյ, դարձուցանելով ի հայրենի բնակութիւնն, ուստի արտաքսեցաւն արդարութեամբ. եւ զանիծիցն եւ զցաւոցն ելոյժ զդատապարտութիւն իւրով անպատճապարտ մահուամբն. եւ զանկեալն ի ձեռս աւազակացն՝ վերստին ողջացոյց՝ պատելով զվէրս նորա, արկանելով ի վերայ նորա ձէթ եւ գինի, եւ աւանդելով ի պանդոկի ամէնընկալ կաթուղիկէ սուրբ Եկեղեցւոյ Քոյ, որ ժողովէ զամենայն ցրուեալս եւ զկեղեքեալս, եւ միաւորէ յորդէգրութիւն Հօրդ երկնաւորի. եւ հաշտարար եւ մեղսաքաւիչ իւրով պատարագաւն՝ որ ի վերայ սուրբ խաչին, բոլորապտուղ զինքն Քեզ ընծայեաց

տարակուսանքների այդպիսի վտանգավոր աղետի մեջ։ Այլ Քո հայրախնամ սիրով հույժ գորովելով՝ գթացիր մարդկանց որդիներին և ելար փնտրելու կորուսյալին. առաքեցիր Քո Միածնին ու Էակցին՝ Քո ծոցածին ու անբաժանելի Բան Աստծուն, որ եկավ և մեր աղքատացած բնության կերպարանքն առավ, ճշմարտապես մարդացավ սուրբ և անարատ կույս Մարիամ Աստվածածնից, իր վրա վերցրեց Աղամի մեղքերը և աստվածախնամ տեսչությամբ իր անձի մեջ կրեց մարդկային բոլոր կարիքները, բացի մեղքից, և եղավ մարդկության պտուղ։

Երկնավոր Հովիվը եկավ փնտրելու մոլորված ոչխարին բարձր լեռան վրա և վերցնելով նրան՝ դրեց իր կենսաբեր ուսին և վերադարձրեց նրան իր հայրենի բնակավայրը, որտեղից արդարացիորեն արտաքսվել էր. իր անպատճապարտ մահվամբ լուծեց անեծքի ու ցավի դատապարտությունը և ավագակների ձեռքն ընկածին վերստին առողջացրեց՝ կապելով նրա վերքերը, վրան դինի և ձեթ լցնելով և նրան պահպանության տալով Քո ամենընկալ ընդհանրական սուրբ Եկեղեցու պանդոկում, որ ժողովում է բոլոր ցրվածներին ու կեղեքվածներին և միավորում Երկնավոր Հօրդ որդեգրության մեջ։ Եվ սուրբ խաչի վրա իր հաշտարար և մեղսաքավիչ պատարագով իրեն ամբողջովին Քեզ ընծայեց մեր փոխարեն

ընդ մեր, եւ վասն մերոց պարտեաց զանձն իւր փոխանակելով։ Եւ դարձեալ վերստին ստացաւ զմեզ սուրբ արեամբն իւրով եւ ազատեաց ի ծառայութեանէ բանսարկուին՝ պատառելով զմուրհակ դատապարտութեան յանցանաց մերոց. որ կայր մեզ հակառակ, եբարձ զայն ի միջոյ. Եւ բեւեռեաց զնա ընդ խաչափայտին. մերկեաց զիշխանութիւնս եւ զպետութիւնս մեքենաւոր զօրութեան նորա. յայտ յանդիման խայտառակեալ նշաւակեաց զնոսա յանձին իւրում՝ զօրութեամբ աստուածութեան իւրոյ։

Եւ իշխանական պետութեամբն իջեալ ի ստորին սանդարամետս դժոխոց՝ աղարտելով զգօրութիւն բռնութեան՝ կարձեալ իշխանին աշխարհի, որ բարձրացեալ եւ լեռնացեալ ամբարտաւանութեամբ ունէր գրաւեալ ընդ ինքեամբ զբնութիւն մարդկութեանս. որով ժամանեալ եհաս թագաւորն ի բարձանց՝ հզօրն ի պատերազմի, եւ ել ի բարձունս հապարտացելոյն. Եւ կապեաց զհսկայն՝ աւերելով զամուրս նորա, եւ յափշտակեաց զգանձս նորա. Եւ դարձեալ եմոյծ զարքունական պատկերն ի դրախտն, ուստի եհան՝ զեօթնեկին շնորհսն տալով, զոր կորոյսն եօթնեակ յանցանօք։ Քանզի «շինեաց իմաստութիւնն զհօրն տուն»՝ զխորանն Դաւթի, զանկեալն եւ զկործանեալն՝ վերստին նորոգեաց եւ կանգնեաց. վասն լինելոյ նորա ծաղիկ յարմատոյն Յեսսեայ. Եւ հանգեաւ ի վերայ նորա Հոգին Սուրբ՝ որ ի մեզ խորհրդածի.

և իրենով փոխանակեց մեր պարտքերը։ Եվ իր սուրբ արյամբ վերստին ստացավ մեզ և ազատեց բանսարկուի ծառայությունից՝ պատոելով մեր հանցանքների դատապարտության մուրհակը, որ մեր դեմ էր, վերացրեց այն մեջտեղից և գամեց խաչափայտին, զինաթափ արեց իշխանություններին ու պետություններին, հրապարակավ խայտառակելով՝ նրանց պարտության մատնեց իր անձի միջոցով՝ իր Աստվածային զորությամբ։

Եվ իշխանական տերությամբ իջնելով դժոխքի ստորին սանդարամետները՝ ոչնչացրեց աշխարհի կարծեցյալ իշխանի բռնության զորությունը, որ բարձրացած ու լեռնացած ամբարտավանությամբ իրեն էր ենթարկել մարդկային բռնությունը։

Բարձունքներից եկավ հասավ Թագավորը՝ Հզորը պատերազմում, ելավ հպարտացածի բարձունքներն ու կապեց հսկային՝ ավերելով նրա ամրոցները, հափշտակեց նրա գանձերը և արքայական պատկերը կրկին մտցրեց դրախտ, որտեղից հանել էր՝ տալով յոթ շնորհները, որոնք կորցրել էր յոթ հանցանքներով։ Քանզի իմաստությունը շինեց Հոր տունը՝ Դավթի խորանը, ընկածին և կործանվածին վերստին նորոգեց ու կանգնեցրեց, որովհետեւ Նա ծաղիկ էր Հեսսեի արմատից, և իջավ նրա վրա Սուրբ Հոգին, Որին անվանում ենք իմաստության և հանճարի, գիտության և աստվածպաշտության Հոգի։ և լցվեց

Հոգի իմաստութեան եւ հանճարոյ, Հոգի գիտութեան եւ աստուածպաշտութեան. եւ լցեալ եղեւ Հոգով երկիւղիւ եւ սրբութեամբ: Վասն զի՝ ուր երկիւղ Տեառն է, անդ պատուիրանաց պահպանութիւն. եւ ուր պատուիրանաց պահպանութիւն, անդ եւ ո՛չ մի յանցանք. քանզի զյանցանս մեր էառ եւ զցաւս մեր երարձ. եւ զՔեզ միայն ծանոյց մեզ հաւաստեաւ Աստուած, կենդանեաց եւ մեռելոց՝ առնելով խաղաղութիւն արեամբ խաչին իւրոյ յերկինս եւ յերկրի. եւ հաճեցոյց զկամս քաղցրութեան սիրոյ Քոյ առ արարածս. քանզի բարձաւ միջնորմն, եւ լուծաւ կրծիմն, որ կայր խափան եւ արգել մերոյ փրկութեան. եւ տեղի տուեալ սրովբէիցն շրջապատեալ բոցեղէն սրոյն որ պահէր զճանապարհս ծառոյն կենաց. վասն զի ընդ մեզ եղաւ ճանապարհն եւ ճշմարտութիւնն եւ կեանքն՝ Քրիստոս Յիսուս, որ առաջնորդեաց մեզ ընդ երկնաչու ճանապարհն՝ փրկաւէտ կենացն. եւ անցոյց գերիվերոյ իշխանութեանց եւ պետութեանց. եւ խրախոյս տուեալ հաւատացելոց՝ ասէ. «Քաջալերեցարո՛ւք՝ Ես յաղթեցի աշխարհի եւ ետու ձեզ իշխանութիւն՝ կոխել զօծս եւ զկարիճս եւ զամենայն զօրութիւնս թշնամւոյն»: Առ որս եւ ասել մեզ համարձակապէս, թէ՝ «Ո՞ւր է, մա՛հ՝ յաղթութիւն քո, ո՞ւր է, դժո՛խք՝ խայթոցն քո. քանզի եղաք փրկեալք եւ ազատեալք արեամբ Միածնի Որդույ Քոյ Յիսուսի Քրիստոսի՝ Տեառն

Հոգով, երկյուղով ու սրբությամբ: Որովհետեւ ուր Տիրոջ երկյուղն է, այնտեղ էլ պատվիրանապահությունն է, այնտեղ չկա ոչ մի հանցանք: Քանզի վերցրեց մեր հանցանքներն ու վերացրեց մեր ցավերը և Քե՛զ միայն ճանաչել տվեց որպես ճշմարիտ Աստված՝ ողջերի ու մեռածների, խաչի վրա Իր արյամբ խաղաղություն հաստատելով երկնքում ու երկրի վրա, և Քո քաղցր սիրո կամքը հաճելի դարձրեց արարածներին, քանզի քանդեց պատնեշը, վերացրեց միջնորմը, որ խափանում և արգելում էր մեր փրկությունը: Հեռացրեց բոցեղեն սուրը, որով սերովեները շրջապատած էին պահում կենաց ծառի ճանապարհը, քանզի մեզ հետ եղավ ճանապարհը, ճշմարտությունը և կյանքը՝ Հիսուս Քրիստոս, որ առաջնորդեց մեզ փրկավետ կյանքի՝ երկինք տանող ճանապարհով և անցկացրեց պետություններից և իշխանություններից էլ վեր և խրախուսելով հավատացյալներին՝ ասաց. «Քաջալերվեցե՛ք, Ես հաղթեցի աշխարհին և ձեզ իշխանություն տվեցի ոտնակոխ անելու օձերին ու կարիճներին և թշնամու ամբողջ զորությունը»: Որի համար էլ համարձակվում ենք ասել. «Ո՞ւր է, մա՛հ, քո հաղթանակը. ո՞ւր է, դժո՛խք, քո խայթոցը», քանզի փրկվեցինք և ազատվեցինք Քո Միածնի Որդու և մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի արյամբ, Որի հետ Քեզ՝ Հորդ,

մերոյ. ընդ որում Քեզ, Հօր եւ Հոգւոյդ Սրբոյ վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

**Խաղաղութիւն ամենեցուն,
Աստուծոյ երկրագեցուք**

Եւ արդ, Տէ՛ր Աստուծած մեր, բարերար եւ բազմագութ, որ այսպիսի անձառ փառաց եւ անպատում բարեաց հաղորդ, զագգս մարդկան արարեր. որով մեծարեցեր զմեզ ի ձեռն Միածնի Քոյ տնօրէնութեան՝ որ եկեալ կատարեաց զամենայն գրեալսն օրինաց եւ մարդարէից. եւ քաղցրուսոյց վարդապետութեամբն իւրով՝ ժողովեաց զցրուեալ ազգս մարդկան եւ միաւորեալ՝ միացոյց զամենեսեան միաբան սիրով՝ ի մի հաւատս եւ ի մի յոյս կոչման Քում արարչական խնամոց գթութեանցդ. եւ հորդեաց ճանապարհ փրկութեան ամենայն տիեզերաց՝ պարգեւելով զառհաւատչեայ կենդանութեան Հոգւոյն Սրբոյ, նորածնելոց ժողովրդոց՝ մանկանց առագաստի, կազմելով զդեղ եւ զսպեղանիս ապաշխարութեան՝ իւրով առատ մարդասիրութեամբն ասելով թէ՝ «Ո՛չ եկի կոչել զարդարս, այլ զմեղաւորս յապաշխարութիւն». եւ դարձեալ թէ՝ «Եկա՛յք առ իս, ամենա՛յն աշխատեալք՝ եւ որք ունիք բեռինս ծանունս մեղաց, եւ ես հանդուցից զձեզ». եւ յորդորական աս-

և Սուրբ Հոգուդ վայել է փառք, իշխանություն և պատիվ այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

**Ամենքին խաղաղություն,
Աստծուն երկրագենք**

Եվ արդ, Տէր Աստված մեր՝ բարերար և բազմագութ, որ այսպիսի անձառ փառքի ու անպատում բարիքների հաղորդ դարձրիր մարդկային ազգին, որով մեծարեցիր մեզ Քո Միածնի տնօրինության միջոցով, որ դալով՝ լրումին հասցրեց օրենքում ու մարդարենություններում բոլոր դրվածները, իր քաղցր վարդապետությամբ ժողովեց մարդկանց ցրված ազգերը և միավորելով՝ միացրեց բոլորին միաբան սիրով մի հավատի և մի հույսի մեջ՝ ի կոչումն արարչական խնամքի գթության Քո, և բացեց ողջ տիեզերքի փրկության ճանապարհը՝ պարգեւելով Սուրբ Հոգու կենդանության առհավատչյան նորածին ժողովրդին՝ առագաստի մանուկներին, պատրաստելով ապաշխարության դեղն ու սպեղանին, իր առատ մարդասիրությամբ ասելով, թե. «Զեկա կանչելու արդարներին, այլ մեղավորներին՝ ապաշխարության», և դարձյալ, թե. «Եկե՛ք ինձ մոտ, բոլոր հոգնածներդ ու մեղքերով ծանրաբեռնվածներդ, և ես կհանգստացնեմ ձեզ»: Եվ միսիթարող աստվածախոս ձայնով հոր-

տուածախօս ձայնիւն՝ յորդորեալ քաջալերեաց զամենեսեան ի հնագանդութիւն աստուածահաճոյ լծոյն ծառայութեան՝ ասելով. «Առէ՛ք զլուծ իմ ի ձեզ եւ ուսարո՛ւք յինէն, զի հեզ եմ եւ խոնարհ սրտիւ. եւ գտջիք հանգիստ անձանց ձերոց, զի լուծ իմ քաղցը է, եւ բեռն իմ թեթեւ»:

Եւ արդ, մեք՝ ծառայք Քո եւ ժողովուրդք եւ խաշն արօտի Քոյ՝ գինք արեան Միածնի Որդւոյ Քոյ, ժողովեալքս ի գաւիթ սուրբ Եկեղեցւոյ, խոնարհեալ աղաչեմք զբազմագութ եւ զառատ մարդասիրութիւնդ Քո. եւ հայցեմք ի քաղցրութենէդ Քումէ՝ զքաւութիւն եւ զթողութիւն մեղաց մերոց:

Խոնարհեցո՛ւ, Տէ՛ր, զունկն Քո եւ լո՛ւր աղաչանաց ծառայից Քոց. եւ գթութեամք եւ ողորմութեամք Քո թո՛ղ մեզ զյանցանս մեր՝ զկամայ եւ զակամայ. եւ արա՛ զմեզ որդիս լուսոյ եւ որդիս տունջեան զորս գրեցեր ի գիր որդէզրութեան ժառանգութեան սրբոցն ի լոյս. եւ չարին պատրանօք՝ որսացեալ եղաք կամօք մերովք՝ ի մեղսասէր եւ ի կամակոր նորա կամսն. որոշելով ի հայրախնամ սիրոյ արարչական գթոյ Քոյ՝ տարագիր առնելով զանձինս մեր յորդէզրութենէ ժառանգութեան Հօրդ Երկնաւորի. եւ ո՛չ պահեցաք զգուշութեամք զստացուածս եւ զգանձս հայրենատուր մեծութեան Քոյ, զոր սուրբ աւազանաւն ստացաք՝ զմաքրութիւն, եւ զանմեղութիւն, եւ

դորելով՝ քաջալերեց ամենքին՝ հնագանդվելու աստվածահաճո ծառայության լծին՝ ասելով. «Իմ լուծը ձեզ վրա վերցրե՛ք և սովորեցե՛ք ինձանից, որ հեզ եմ և սրտով խոնարհ. և ձեզ համար հանգիստ պիտի գտնեք, որովհետև իմ լուծը քաղցր է և իմ բեռը՝ թեթեւ»:

Եվ արդ, մենք՝ Քո ծառաներն ու ժողովուրդը, Քո հոտի գառները, Քո Միածնի Որդու արյան գինը, ժողովկելով սուրբ Եկեղեցու գավթում, խոնարհվելով՝ հայցում ենք բազմագութ ու առատ մարդասիրությունդ և խնդրում Քո քաղցրությունից մեր մեղքերին քավություն ու թողություն:

Խոնարհեցո՛ւ, Տէ՛ր, Քո ականջը և լսի՛ր ծառաներիդ աղաչանքները, Քո գթությամբ և ողորմությամբ ների՛ր մեր կամա և ակամա գործած հանցանքները, դարձրու մեզ լույսի ու ցերեկվա որդիներ, որոնց գրեցեր Քո որդեզրության ժառանգության գրքում՝ սրբերի հետ լույսերի մեջ: Սակայն մենք, խարվելով չարից, մեր իսկ կամքով ընկանք նրա մեղսասեր ու կամակոր կամքի թակարդը՝ հեռանալով Քո հայրախնամ սիրո արարչական գթությունից ևտարագրվելով Երկնային Հօրդ ժառանգության որդեզրությունից: Եվ զգուշությամբ չպահեցինք Քո հայրենատուր մեծության ու հոգեւոր մեծաշահ փարթամության գանձերը՝ մաքրությունը, անմեղությունը, ար-

զարդարութիւն հոգեւոր մեծաշահ փարթամութեանն, այլ՝ անառակ վարուք մերովք ծախեցաք զհոգեւոր մեծութիւնն, մինչեւ ժամանեալ եհաս մեզ յետին աղքատութիւն եւ սովամահ չքաւորութիւն։ Նուազեցան անձինք մեր, եւ յոյս ակնկալութեան մերոյ չիք այլ ոք, բաց ի Քէն, Տէ՛ր, զի Դո՛ւ ես Աստուած մեր, եւ զանուն Քո անուանեմք զօրհանապագ։ Հա՛յր Երկնաւոր, գթա՛ ի դարձումն ծառայից Քոց եւ ընկա՛ զզղումն խոստովանութեան մերոյ, որպէս զանառակ որդւոյն ընկալար զդարձումն, եւ վերստին զարդարեցեր զնա արփիազարդ եւ լուսեղէն զգեստիւն՝ առաջին պատմուճանին ծածկութիւ, զոր ինքեան կամակոր եւ անառակ վարուքն մերկացաւ։ Վասն որոյ եւ մեք՝ նորին յօժարութեամբ՝ զղացեալ սրտիւ եւ բեկեալ անձամբք դառնամք առ Քո գթուրիւնդ՝ ասելով. «Հա՛յր, մեղաք յերկինս եւ առաջի Քո. ոչ եւս եմք արժանի կոչիլ որդի սուրբ անուանդ Քոյ. արա՛ զմեզ իբրեւ զմի ի վարձկանց Քոց. Հայեա՛ց, Տէ՛ր, ողորմութեամբ եւ քաղցրութեամբ կամօք Քովք, եւ Հայրական գթով եւ սիրով բարերարութեան Քո ե՛լ ընդ առաջ մեր եւ զգեցո՛ մեզ զառաջին պատմուճանին լուսափայլ վերարկուն, զոր զգեստաւորեալ զարդարեցաք աւազանին պայծառութեամբն։

Մերկեա՛ ի մէնջ, Տէ՛ր, զհնացեալ պատմուճան չարին ծածկութից՝ զոր ծուլութեամբ եւ անառակ

դարությունը, որ սուրբ Ավազանով ստացանք։ Այլ մեր անառակ վարքով վատնեցինք հոգեւոր հարըստությունը, մինչև մեզ վրա եկավ հասավ հետին աղքատությունն ու սովամահ անող չքավորությունը, տկարացան մեր անձերը, և չունենք ակնկալության հույս, բացի Քեզանից, Տէ՛ր, քանզի Դո՛ւ ես մեր Աստվածը, և Քո անունն ենք կանչում անդադար։ Հա՛յր Երկնավոր, գթությամբ ընդունիր Քո ծառաների դարձն ու զղման խոստովանությունը, ինչպես ընդունեցիր անառակ որդու դարձը և վերստին զարդարեցիր նրան արփիազարդ ու լուսեղեն զգեստով՝ առաջին պատմուճանով, որից մերկացել էր իր կամակոր և անառակ վարքով։ Որի համար էլ մենք նույն հոգարությամբ, զղացող սրտով ու փշրված հոգով դառնում ենք դեպի Քո գթությունը՝ ասելով. «Հայ՛ր, մեղանչեցինք Երկնքի դեմ և Քո առաջ, Քո սուրբ անվան որդիները կոչվելու այլես արժանի չենք, դարձրու մեզ Քո վարձկաններից մեկը, Քո ողորմությամբ ու քաղցրությամբ նայի՛ր, Տէ՛ր, Քո Հայրական գթով բարերարությանդ սիրով ելի՛ր մեզ ընդառաջ և հազցրու մեզ լուսափայլ վերարակուն՝ առաջին պատմուճանը, որ Հագնելով՝ զարդարվեցինք ավազանի պայծառությամբ։

Մերկացրո՛ւ մեզ, Տէ՛ր, հին պատմուճանից՝ չարի ծածկույթից, որ ծուլությամբ և մեր անառակ

վարուք մերով զգեցաք եւ օտարացաք ի հայրական խնամոց Քոց: Տո՛ւր մեզ, Տէ՛ր Աստուած մեր, զՔո զուրախական եւ զմարդասիրական համբոյրդ՝ տալով զկնիք սրբութեան ի յոգիս մեր. եւ զմատանին արդարութեան տպաւորեա՝ յաջոյ ձեռին մերում՝ միշտ ունելով զնշան եւ զդրոշմն ուխտին սրբութեան՝ զոր ուխտեցաք միջնորդութեամբ արեան Որդւոյ Քոյ սիրելոյ: Արբո՛ մեզ զբաժակն ուրախարար՝ զոր խառնեցեր ի խառնարան սրբութեան աստուածընկալ սեղանոյ քառաթեւ խաչին. յորում զեներ զզենումն ճշմարիտ պատարագին եղինն պարարակի. եւ հրաւիրեցեր ի պատրաստեալ ճաշ հարսանեաց Միածնի Որդւոյ Քոյ սիրելոյ՝ զպակասամիտսն ի հանճարոյ աստուածային երկիւղին եւ պատուիրանին զգուշութեան. եւ անզգամացն պատուիրեցեր՝ թողով զանզգամութեան ճանապարհն: Եւ արդ՝ տո՛ւր մեզ զհացն անմահութեան Մարմնոյ Միածնի Քոյ, որով կեցցուք. եւ արբո՛ զմեզ գինեաւ անուշութեան սուրբ բաժակին, զի արբեալ՝ միշտ ուրախացուք յանսպառ ուրախութիւնսդ. եւ վայելեսցուք զանկապուտ ճոխութիւնսդ՝ յերջանիկ օթեւանսդ Հօրդ Երկնաւոի, զոր պատրաստեցեր ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց Քոց: Եւ ընդ նոսին գոհանալով՝ փառաւորեսցուք զՔեզ ընդ Որդւոյ եւ ընդ Արբոյ Հոգւոյդ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն»:

վարքով հագանք ու օտարացանք Քո հայրական խնամքից: Տո՛ւր մեզ, Տէ՛ր Աստված մեր, Քո ուրախարար և մարդասիրական համբույրը՝ սրբության կնիք տալով մեր հոգիներին և արդարության մատանին դի՛ր մեր աջ ձեռքին, որպեսզի միշտ ունենանք սուրբ ուխտի նշանն ու դրոշմը, որ ուխտեցինք Քո սիրելի Որդու արյան միջնորդությամբ: մեցրո՛ւ մեզ ուրախարար բաժակը, որ խառնեցիր քառաթեւ խաչի՝ աստվածընկալ սեղանի սուրբ խառնարանում, որտեղ զոհեցիր պատարագի ճշմարիտ զոհը՝ պարարտ եզը, և հրավիրեցիր Քո սիրելի Միածնի Որդու հարսանյաց ճաշին՝ նրանց, ովքեր չգիտեին Աստծո երկյուղը և պատվիրանի պահպանությունը, իսկ անզգամներին պատվիրեցիր թողնել անզգամության ճանապարհն: Եւ արդ՝ տո՛ւր մեզ զհացն անմահութեան Մարմնոյ Միածնի Քոյ, որով կեցցուք. եւ արբո՛ զմեզ զինեաւ անուշութեան սուրբ բաժակին, զի արբեալ՝ միշտ ուրախացուք յանսպառ ուրախութիւնսդ. Եւ վայելեսցուք զանկապուտ ճոխութիւնսդ՝ յերջանիկ օթեւանսդ Հօրդ Երկնաւոի, զոր պատրաստեցեր ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց Քոց: Եւ ընդ նոսին զոհանալով՝ փառաւորեսցուք զՔեզ ընդ Որդւոյ եւ ընդ Արբոյ Հոգւոյդ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն»:

Աշխարհաբարի վերածեց՝ Նանա Գրիգորյանը

Սաղմոս ՃԺԷ

թիւ ասա

ԿՅ. Բացէ՛ք ինձ զդրունս արդարութեան, զի
մտից ընդ այն եւ խոստովան եղէց Տեառն:

ՓԽ. Խոստովա՞ն եղերուք Տեառն, զի բարի է,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ասասցէ տունն Իսրայելի, զի բարի է, զի յաւ-
իտեան է ողորմութիւն նորա:

Ասասցէ տունն Ահարոնի, զի բարի է, զի յաւ-
իտեան է ողորմութիւն նորա:

Ասասցեն երկիւղածք Տեառն, զի բարի է, զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի, եւ
լուաւ ինձ յանդորր:

Տէր է իմ օգնական, եւ ես ոչ երկեայց. զի՝
արասցէ ինձ մարդ:

Տէր է իմ օգնական, եւ ես տեսից ի թշնամիս
իմ:

Բարի է յուսալ ի Տէր, քան յուսալ ի մար-
դիկ:

Բարի է յուսալ ի Տէր, քան յուսալ յիշ-
խանս:

Ամենայն ազինք շրջեցան զինեւ, եւ անուամբ
Տեառն յաղթեցի նոցա:

Շրջելով շրջեցան զինեւ, պաշարեցին զիս ի մի-
ասին, եւ անուամբ Տեառն վանեցի զնոսա:

Սաղմոս 117

ասա

ԿՅ. Բացէ՛ք արդարության դռներն իմ առաջ,
որ մտնեմ ներս ու Տիրոջը գոհություն մատուցեմ:

ՓԽ. Գոհություն մատուցեցէք Տիրոջը, քանզի
բարի է նա, քանզի հավերժ է ողորմությունը նրա:

Տունն Իսրայելի թող ասի, որ բարի է նա, որ
հավերժ է ողորմությունը նրա:

Տունն Ահարոնի թող ասի, որ բարի է նա, որ
հավերժ է ողորմությունը նրա:

Տիրոջից երկյուղ կրողները թող ասեն, որ բա-
րի է նա, որ հավերժ է ողորմությունը նրա:

Նեղության ժամանակ ես Տիրոջը կանչեցի. Նա
լսեց ինձ և հանդարտության առաջնորդեց:

Տերն օգնականն է իմ, և ես չեմ երկնչի. մարդն
ինձ ի՞նչ կարող է անել:

Տերն օգնականն է իմ, և ես կտեսնեմ վախճանն
իմ թշնամիների:

Լավ է հույսը դնել Տիրոջ վրա, քան հույսը
դնել մարդկանց վրա:

Լավ է հույսը դնել Տիրոջ վրա, քան հույսը
դնել իշխանների վրա:

Բոլոր ազգերը շրջապատեցին ինձ, բայց Տիրոջ
անվամբ հաղթեցի նրանց:

Շուրջբոլորս բռնեցին, միահամուռ պաշարե-
ցին ինձ, բայց Տիրոջ անվամբ վանեցի նրանց:

Շուրջ եղեն զինեւ որպէս մեղուք, վառեցան,
բորբոքեցան որպէս փուշը ի հուր. եւ անուամբ
Տեառն մերժեցի զնոսա:

Ի մերժելն դրդուեցայ եւ եղէ մերձ ի գլորել, եւ
Տէր ընկալաւ զիս:

Զօրութիւն իմ եւ օգնութիւն իմ Տէր, եւ եղեւ
ինձ ի փրկութիւն:

Զայն ցնծութեան եւ փրկութեան ի յարկս ար-
դարոց:

Աջ Տեառն արար զօրութիւն, աջ Տեառն բարձր
արար զիս, եւ աջ Տեառն արար զօրութիւն:

Ոչ մեռայց, այլ կեցից եւ պատմեցից զգործս
Տեառն:

Խրատելով խրատեաց զիս Տէր եւ ի մահ ոչ
մատնեաց:

Բացէ՛ք ինձ զգրունս արդարութեան, զի մտից
ընդ այն՝ եւ խոստովան եղէց Տեառն:

Մեղուների պես շուրջս լցվեցին, վառվեցին,
բորբոքվեցին ինչպես հրաճարակ փուշ, բայց
Տիրոջ անվամբ վանեցի նրանց:

Երբ ինձ հրեցին, ես սասանվեցի և մոտ էի
գլորվելու, բայց Տերը բռնեց ինձ:

Իմ զորությունն ու օգնությունն է Տերը, նա իմ
փրկությունը եղավ:

Ցնծության և փրկության ձայն կա արդարնե-
րի սրահներում:

Տիրոջ աջը զորություն գործեց, Տիրոջ աջը
բարձրացրեց ինձ, և Տիրոջ աջը զորություն գործեց:

Զպիտի մեռնեմ, այլ պիտի ապրեմ և Տիրոջ
գործերը պիտի պատմեմ:

Տերն ինձ խրատելով պատժեց, բայց չմատնեց
մահվան:

Բացէ՛ք արդարության դռներն իմ առաջ, որ
մտնեմ ներս ու Տիրոջը գոհություն մատուցեմ:

Եւ մտեալ յեկեղեցին սկսանիցին

Շարական Դկ

The musical score consists of seven staves of music in common time (indicated by 'C') and G major (indicated by 'G'). The first staff begins with 'Ա- դո- նո- մո- թեան' and continues with lyrics in Armenian. The second staff begins with 'ա- րա զա մեզ' and continues with lyrics. The third staff begins with 'ի պատ-րաս-տեալ' and continues with lyrics. The fourth staff begins with 'եւ զա մեզ' and continues with lyrics. The fifth staff begins with 'ի նը- տիլ քո' and continues with lyrics. The sixth staff begins with 'յա- տե- նի դա- տո' and continues with lyrics. The seventh staff begins with 'Սուրբ ճո- նա-' and ends with a fermata over the 'g' note.

Շարական Դկ

Զողորմութեան Քո զղուռն բա՛ց մեզ, Տէ՛ր, եւ արժանի արա զմեզ լուսեղէն յարկաց Քոց ընդ սուրբս Քո:

Ի պատրաստեալ Քո յօթեւանս սրբոց Քոց ընկա՛լ եւ զմեզ, Փրկի՛չ, յորդէգրութիւն ի դպրութեան կենաց:

Ի նստիլ Քո յատենի, Դատաւո՛ր ահեղ, Խնայեա՛ յարարածս Քո, բարեխօսութեամբ եւ աղօթիւք սուրբ ճգնաւորացն:

Եւ մտնելով եկեղեցի սկսում են

Շարական Դկ

Տէ՛ր, բա՛ց մեզ Քո ողորմության դուռը և արժանի՛ արա մեզ Քո լուսեղեն հարկեղին Քո սուրբերի հետ:

Քո սուրբերի համար օթևաններ պատրաստելիս մեզ ևս ընդունիր, Փրկի՛չ, որդեգրվելու կյանքի Գրքում:

Ահե՛ղ Դատավոր, երբ նստես Քո ատեանում, Խնայի՛ր Քո արարածներին՝ սուրբ ճգնավորների բարեխօսությամբ և աղոթքով:

Սաղմոս Ղթ

Աղաղակեցէ՛ք առ Տէր, ամենա՛յն երկիր, ծառայեցէ՛ք Տեառն ուրախութեամբ:

Մտէ՛ք առաջի Նորա ցնծութեամբ, ծաներո՛ւք, զի Նա՛ է Տէր Աստուած մեր:

Նա՛ արար զմեզ, եւ ո՛չ մեք էաք, մեք ժողովուրդք եւ խաշն արօտի Նորա:

Մտէ՛ք ընդ դրունս Նորա խոստովանութեամբ, եւ օրհնութեամբ ի յարկս Նորա:

Խոստովա՛ն եղերուք Տեառն եւ օրհնեցէ՛ք զանուն Նորա:

Քաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն Նորա. յազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւն Նորա:

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք զՏէր, զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց. եւ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ:

Ամենակա՛լ Տէր Աստուած մեր՝ կեցո՛ եւ ողորմեա՛:

Սաղմոս 99

Աղաղակեցէ՛ք Տիրոջ առջև, երկրի բոլո՛ր բնակիչներ, ծառայեցէ՛ք Տիրոջն ուրախութեամբ:

Նրա առջև ելե՛ք ցնծութեամբ, իմացե՛ք, որ Նա՛ է Տէր Աստվածը մեր.

Նա՛ ստեղծեց մեզ, և ո՛չ թե մենք եղանք.

Նրա ժողովուրդն ենք մենք ու ոչխարները Նրա արոտի:

Մտէ՛ք Նրա դռներով խոստովանությամբ և մտէ՛ք Նրա սրահները օրհնությամբ:

Գոհությո՛ւն մատուցեցեք Տիրոջն ու օրհնեցէ՛ք անունը Նրա:

Քաղցր է Տէրը, Նրա ողորմությունը հավերժ է, Նրա ճշմարտությունը՝ սերնդից սերունդ:

ՔԱՐՈԶ

Սուրբ եկեղեցիով աղաչենք Տիրոջը, որ փրկի մեզ մեղքերից, և իր ողորմության շնորհով ապրեցնի:

Ամենակա՛լ Տէր Աստված մեր՝ ապրեցըրո՛ւ և ողորմի՛ր:

ԱՂՈԹՔ

Ի մէջ տաճարիս, եւ առաջի աստուածընկալ եւ պայծառացեալ սուրբ նշանացս եւ սուրբ սեղանոյս՝ խոնարհեալ երկիւղիւ երկիր պագանեմք. զսուրբ եւ զհրաշալի եւ զյաղթող զգալուստդ Քո փառաւորեմք. եւ Քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն եւ զփառս ընդ Հօր եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԱՂՈԹՔ

Այս տաճարում, աստվածընկալ և պայծառացած սուրբ նշանների և սուրբ սեղանի առջև՝ երկյուղով խոնարհվելով երկրպագում ենք. սուրբ, հրաշալի և հաղթող Քո գալուստը՝ օրհնում և փառավորում. և Քեզ ընծայում ենք օրհնություն և փառք Հոր և Սուրբ Հոգուդ հետ այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

Եւ ապա ընթեռնուցու եպիսկոպոսն կամ աւագ երէցն
զաղօթս օրհնութեան ի վրայ ապաշխարողայ

Աղօթք եւ օրհնութիւն
Սրբոյն Յոհաննու Ոսկեբերանին. զոր
ասացեալ է վասն քահանայից եւ ժողովրդեան

Օրհնեալ է Ամենասուրբ Երրորդութիւնն ի
բարձունս՝ Հայր եւ Որդի եւ Հոգին Սուրբ. մեծ
գոհութիւն երից Անձնաւորութեանց եւ միոյ
Աստուածութեանն՝ անեղանելւոյ, անփոփոխել-
ւոյ, անսահմանելւոյ, ամենակարողի, ամենատե-
սողի՝ ամենապարզելողի, ամենակեցուցանողի,
անմահի, անբաւի, անճառի, պատիւ եւ երկրպա-
գութիւն եւ մշտնջենաւոր փառաբանութիւն
յերկնաւորաց եւ յերկրաւորաց. ի հրեղինաց եւ ի
հողեղինաց. ի սերովբէից եւ ի քերովբէից. ի
հրեշտակաց եւ ի հրեշտակապետաց. էակ Երրոր-
դութեանն եւ Մի Աստուածութեանն. որ էն յէու-
թեան յիսկութեան համագոյական Աստուածու-
թեանն՝ հարթ եւ հաւասար ի խորութիւն, ի
բարձրութիւն, ի լայնութիւն եւ յերկայնութիւն:
Որ Իւրով կանխագէտ զօրութեամբն՝ արար զեր-
կինս եւ զերկիր, եւ զբիւրաւոր զօրս հրեշտակաց.
ձգեաց զերկինս առանց հիման, խորանարդ գմբէ-
թաձեւ հաստատութեամբն. եւ արկ ի վերայ նորա
զբագմութիւն ջուրցն. գնան հրեղէնքն ընդ
ջուրսն, եւ ո՛չ շիջանին. զի նմա ամենայն ինչ

եկ ապա եպիսկոպոսը կամ ավագերեցը
ապաշխարողների վրա ընթերցում է օրհնության աղոթք

Սուրբ Հովհան Ոսկեբերանի
աղոթքն ու օրհնություն՝ ասված
քահանաների եկ ժողովրդի համար

Օրհնյալ է Ամենասուրբ Երրորդությունը բար-
ձունքներուն՝ Հայրը, Որդին և Սուրբ Հոգին. մեծ
գոհություն երեք Անձերին և Մի Աստվածու-
թյանը՝ անեղին, անփոփոխելիին, անսահմանելի-
ին, ամենակարողին, ամենատեսին, ամենա-
պարզեին, ամենքին ապրեցնողին, անմահին, ան-
բավին, անճառին. պատիվ, երկրպագություն և
մշտնջենավոր փառաբանություն երկնավորներից
և երկրավորներից, հրեղեններից և հողեղեննե-
րից, սերովբեներից և քերովբեներից, հրեշտակ-
ներից և հրեշտակապետերից է Երրորդությանը և
Մի Աստվածությանը, որ ճշմարիտ էությամբ հա-
մագոյակից ու հավասար են միմյանց խորու-
թյամբ, բարձրությամբ, լայնությամբ ու երկա-
րությամբ: Որ իր կանխագետ զորությամբ ստեղ-
ծեց երկինքն ու երկիրը և հրեշտակների բյուրա-
վոր զորքերը, տարածեց երկինքն առանց հիմքի՝
խորանանման գմբեթաձև հաստատությամբ և
ծածկեց այն առատ ջրերով. հրեղենները գնում են
Ջրերի միջով և չեն հանգչում, քանզի Նրա համա-
րամեն ինչ հնարավոր է:

կարելի է. սահմանեաց զծով աւազով. բուսոյց յերկրէ զծառս եւ զծաղիկս՝ հանդերձ ամենայն սերմանեօք. զարդարեաց զերկինս աստեղօք. ճառագայթեաց ի նմա զարեգակն եւ զլուսին. պսակեաց չորիւք եղանակօք զբոլոր շրջանակս տարւոյն. եղ զնոսա ի հակառակ անհաշտելի եւ ի սէր անքակտելի. արար եւ ազգի ազգի զեռունս ի ծովու. բազում գազանս եւ անասունս եւ սողունս եւ թոչունս թեւաւորս ի վերայ երկրի:

Ապա՝ յետ ամենեցուն արար զմարդն ձեռօք իւրովք՝ ըստ պատկերի իւրում. եւ փչեաց ի նա շունչ կենդանի, եւ եղեւ մարդն ի հոգի կենդանի. եւ զամենայն ինչ հնազանդ արար՝ ի ներքոյ ոտից նորա, եւ կացոյց միջասահման՝ կենաց եւ մահու. եւ ետ նմա պատուէր՝ չճաշակել ի պտղոյ ծառոյն գիտութեան. եւ ի պահիլ պատուիրանին՝ խոստացաւ նմա զվերնայարկ Վերինն երուսաղեմի:

Իսկ բանսարկուն գործի իւրոյ չարութեան գտեալ զօձն, եւ նովաւ խօսեցաւ ընդ կնոջն՝ ի պատճառ աստուածանալոյ եւ պատրեաց զնա եւ ետ ուտել ի ծառոյն գիտութեան. եւ եթող ամօթալից եւ մերկ ի լուսեղին փառացն:

Իսկ Բարերարին քաղցրաձայնեալ ասէ. «Ուր ես, Աղա՛մ». եւ գալստեամբն նորա ի դրախտն, նկարեցաւ գալուստն Միածին Բանին իւրոյ յաշ-խարհս. եւ ձայն ոտից նորա՝ դրոշմեաց զթովհաննէս Մկրտիչն. իսկ Աղամայ անզղութեամբ դիմե-

Ծովը շրջապատեց ավազով, հողից ծառեր ու ծաղիկներ բուսցրեց իրենց սերմերով, երկինքը զարդարեց աստղերով, ճառագայթեցրեց նրանից արեգակն ու լուսինը. պսակեց տարին չորս եղանակով, դրանք սահմանեց անհաշտելի հակառակությամբ և անքակտելի սիրով. ստեղծեց ծովային զանազան զեռուններ, բազում գազաններ, կենդանիներ, սողուններ, թևավոր թռչուններ երկրի վրա:

Ապա այդ ամենից հետո ստեղծեց մարդուն իր ձեռքով ըստ իր պատկերի և կենդանի շունչ փչեց նրա մեջ, և մարդը եղավ կենդանի հոգի: Ամեն ինչ հնազանդեցրեց նրա ոտքերի տակ և նրան դրեց կյանքի ու մահվան միջասահմանում՝ պատվիրելով չճաշակել գիտության ծառի պտղից: Եվ պատվիրանը պահելու դեպքում խոստացավ նրան բնակեցնել Վերին երուսաղեմի վերնահարկում:

Իսկ բանսարկուն իր չամար իրբեգործիք գտավ օձին և նրա միջոցով խոսեց կնոջ հետ՝ խաբելով, թե. «Աստվածներ կլինեք», և ուտել տվեց նրան գիտության ծառից, թողնեով ամոթալից և մերկացնելով լուսեղեն փառքից:

Իսկ Բարերարը քաղցր ճայնով ասում է. «Ուր ես, Աղա՛մ», և իր՝ դրախտ գալով՝ պատկերեց Միածին Որդու աշխարհ գալը, իր ոտքերի ճայնը նախանշեց Հովհաննես Մկրտչին: Բայց Աղամը անզղությամբ դնաց դեպի մահ և անմեղ

ալ ի մահ, զանպարտականն Աստուած՝ պատճառ
իւրոյ կորստեանն համարեալ՝ ասէր թէ. «Կինս,
զոր ետուր ցիս, սա՛ յանցոյց զիս». իսկ Դատաւ-
որն արդարութեան անէծ զնոսա՝ եւ զվնասակարս
նոցա. եւ եհան զնոսա արտաքոյ դրախտին. սա-
կայն ո՛չ ժուժկալեալ ողորմութեամբն՝ ընկալաւ
զպատարագն Աբելի. անմահացոյց ի զաւակէ նո-
ցա զենովք. պահեաց զնոյ ի տապանին՝ բազմա-
հոյլ կենդանեօք. եւ զամբարշտեալն Կայէն իւրովք
ծննդովքն՝ սահանաբաց անձրեւօք ջնջեաց: Օրհ-
նելով զտասներորդն զԱբրահամ՝ խոստանալով
նմա երդմամբ, թէ. «Բազմացուցից զզաւակն քո՛
որպէս զաստեզս երկնից». բազում նշանօք եւ
արուեստիւք խօսեցաւ առ Հարսն մեր՝ որք արա-
րին ազգի ազգի նշանս. եւ առաքեաց զհրեշտակս
վերակացուս: իսկ իբրեւ եկն լրումն ժամանակի,
խօսեցաւ ընդ մեզ Որդւովն՝ որ եկն եւ մարմնա-
ցաւ ի սրբոյ Կուսէն՝ եւ եմուտ ընդ օրինօք, զի
զորս ընդ օրինօքն իցեն՝ ազատեսցէ. կատարեաց
զօրէնս, ելից զտառս մարգարէիցն:

Արար նշանս եւ արուեստո. լուսաւորեաց զկոյրս.
առողջացոյց զանդամալոյծս. հալածեաց զղեւս:

Ապա, ի կատարումն նշանացն՝ չնորհեաց զյա-
րութիւն Ղազարու՝ չորեքօրեայ կոչմամբ ի թաղ-
մանէ. նստաւ ի վերայ յաւանակի իշոյ, որ է խոր-
հուրդ կոչման հրէից եւ հեթանոսաց. վասն որոյ
եւ մանկտին երգէին. «Ովսա՛ննա, օրհնութիւն

Աստծուն համարելով իր կորստյան պատճառը՝
ասաց. «Այդ կինը, որ տվեցիր (ինձ), նա՛ ինձ դր-
դեց հանցանքի»: իսկ արդարության Դատավորը
անիծեց նրանց և նրանց վնասողներին և հանեց
դրախտից դուրս, սակայն ողորմությունից չզրկե-
լով՝ ընդունեց Աբելի պատարագը, անմահացրեց
նրանց զավակներից Ենովքին, Նոյին բազմաթիվ
կենդանիների հետ պահեց տապանում, իսկ ամ-
բարիշտ Կայենին իր ծնունդների հետ վերացրեց
Ջրհեղեղով: Օրհնելով տասներորդին՝ Աբրահա-
մին՝ երդումով խոստացավ նրան, թե. «Պիտի
բազմացնեմ քո զավակներին երկնքի աստղերի
պես». բազում նշաններով և կերպերով խոսեց
մեր հայրերի հետ, որոնք պես-պես հրաշքներ
գործեցին, և առաքեց պահապան հրեշտակներին:
իսկ երբ ժամանակը հասավ, խոսեց մեզ հետ
Որդու միջոցով, որ եկավ և մարմնացավ Սուրբ
Կույսից, մտավ օրենքի տակ, որպեսզի օրենքի
տակ եղողներին ազատի. կատարեց օրենքները,
լրացրեց մարգարեների գրվածքները, գործեց
հրաշքներ, լուսավորեց կույրերին, բժշկեց անդա-
մալույծներին, հալածեց դեերին:

Ապա, ի լրումն նշանների, հարություն չնոր-
հեց չորսօրյա թաղյալ Ղազարոսին, նստեց էշի
քուռակի վրա, որը հրեաներին և հեթանոսներին
կանչելու խորհուրդն ունի, որի համար էլ մա-
նուկները երդում էին. «Օվսա՛ննա, օրհնութիւն

Որդւոյ Դաւթի»:

Իսկ ի սերկեան աւուրս՝ գայ կամաւորութեամբ ի չարչարանս. յանձն առնու մատնիլ յանօրէն աշակերտէն: Յերեկոյ հասեալ ժամու աւուրն, երկոտասանիցն զիսոնարհութիւն ուսուցանելով, զթուղային յառաջ լուանայր զոտս. որ աշխատեցաւ մինչեւ ցգաւիթ քահանայապետին. որ եւ ի միտս իւր ասէր. «Թէ բիւր անդամ մեծարես զիս, ո՞չ եմ մոռանալոց զերեսուն արծաթիսն»:

Արդ՝ ի յայսմ ահաւոր եւ սքանչելագործ տոնիս՝ եղեւ ուրախութիւն հրեշտակաց եւ մարդկան:

Այսօր՝ բարձաւ ցանկ անիծիցն Աղամայ:

Այսօր՝ ազատեցաք ի ծառայութենէ սատանայի:

Այսօր՝ Արարիչն արարածոց ի յերկրի երեւեցաւ:

Այսօր՝ Աստուածն սերօբէից՝ ծառայի զգենու զկերպարանս:

Այսօր՝ Անտեսն քերօբէից՝ խոնարհի եւ լուանայ զոտս աշակերտացն:

Այսօր՝ Արկօղն զլոյս որպէս զօթոց՝ զգենու զղենջակ:

Այսօր՝ Աթոռակիցն Հօր՝ ընդ հողեղէնս բազմի:

Այսօր՝ Փառակիցն Սուրբ Հոգւոյն՝ յանձն առնու մատնիլ ի դատաստան մահու:

Դավթի Որդուն»:

Իսկ այսօր գալիս է կամավոր չարչարվելու՝ հանձն առնելով մատնվել անօրեն աշակերտի կողմից: Երեկոյան ժամին խոնարհություն սովորեցնելով տասներկու աշակերտներին՝ նախ լվաց հուղայի ոտքերը, որը գնաց մինչև քահանայապետի գավիթը և իր մտքում ասում էր՝ հազար անդամ էլ մեծարես ինձ, միեւնույնն է՝ չե՛մ մոռանալու երեսուն արծաթը»:

Արդ, այս ահավոր և սքանչելի տոնին ուրախություն եղավ հրեշտակներին և մարդկանց:

Այսօր վերացվեց Աղամի անեծքը:

Այսօր ազատվեցինք սատանայի ծառայությունից:

Այսօր արարածների Արարիչը երևաց երկրի վրա:

Այսօր սերովբեների Աստվածը ծառայի կերպարանք հազար:

Այսօր քերովբեների համար Անտեսանելին խոնարհում և լվանում է աշակերտների ոտքերը:

Այսօր լույսն իբրև թիկնոց Կրողը սրբիչ է կապում:

Այսօր Հոր Աթոռակիցը հողեղենների հետ է բազմում:

Այսօր Սուրբ Հոգու Փառակիցը հանձն է առնում մահվան դատաստանին մատնվել:

Այսօր՝ կենագործողն ամենեցուն՝ ընդ մահու-
ամբ սահմանի:

Այսօր՝ Վէմն, առանց ձեռին հատեալ, լեռնա-
ցեալ՝ ելից զտիեզերս:

Այսօր՝ բաշխէ զմարմին եւ զարիւնն՝ եւ յայտ-
նէ զանօրէն աշակերտին զխորհուրդն:

Այսօր՝ կապեալ լինի Արձակիչն կապելոց՝ զոր
երկինք ո՛չ բաւէին տանիլ:

Այսօր՝ օրհնէ զառաքեալսն ի դպրութիւն քա-
հանայութեան:

Այսօր՝ գտանի դրամն կորուսեալ՝ այսինքն
թագաւորական պատկերն:

Այսօր՝ եղեւ ուրախութիւն հրեշտակաց՝ վասն
գիւտի մոլորեալ ոչխարին:

Այսօր՝ ծշմարտապէս հաղորդեցաք՝ մարմնոյ
եւ արեան Տեառն:

Այսօր՝ օրհնեցան քահանայապետք՝ հանդերձ
ամենայն քահանայիւք:

Այսօր՝ լուսազարդեցան թագաւորք՝ հան-
դերձ ամենայն զօրութեամբն իւրեանց եւ իշխա-
նութեամբ՝ ընդ Դաւթի եւ ընդ դասագլուխս
նորա:

Այսօր՝ օրհնեցան ծերք եւ տղայք՝ երի-
տասարդք եւ կուսանք, ի ձեռն կապողին եւ
Արձակողին:

Այսօր՝ դրախտն բանի՛ մարդկութեանս՝ եւ
ամենայն արարածք ցնծան յանմահական կեանս:

Այսօր ամենքին կյանք Տվողը մահվան է
մատնվում:

Այսօր Վեմը ելնելով՝ լցնում է տիեզերքը:

Այսօր բաշխում է իր մարմինն ու արյունը և
անօրեն աշակերտին հայտնում խորհուրդը:

Այսօր կապվում է կապվածներին Արձակողը,
Ում երկինքն ու երկիրը անկարող էին տանել:

Այսօր օրհնում է առաքյալներին՝ կոչելով քա-
հանայության:

Այսօր գտնում է կորած դրամը, այսինքն՝ թա-
գավորական պատկերը:

Այսօր հրեշտակները ուրախացան՝ մոլորված
ոչխարի գտնվելու համար:

Այսօր ճշմարտապես հաղորդվեցինք Տիրոջ
մարմնին և արյանը:

Այսօր օրհնվեցին քահանայապետները բոլոր
քահանաներով հանդերձ:

Այսօր լուսազարդվեցին թագավորները իրենց
ամբողջ զորությամբ և իշխանությամբ, Դավթի և
նրա զորավարների հետ միասին:

Այսօր օրհնվեցին ծերերն ու մանուկները, երիտա-
սարդներն ու կույսերը կապողի և Արձակողի ձեռքով:

Այսօր դրախտն է բացվում մարդկության
առջև, և բոլոր արարածները ցնծում են անմահ
կյանքով:

Այսօր թոթափվեցինք հին տրտմություններից
և ամենքս նորոգվեցինք Քրիստոսով:

Այսօր՝ ի հին տրտմութեանց փոխեցաք՝ եւ ամենեքեան նորոգեցաք ի Քրիստոս:

Այսօր՝ ետ իշխանութիւն՝ կոխել զօձս եւ զկարիճս՝ եւ զամենայն զօրութիւնս թշնամւոյն:

Այսօր՝ ի ձեռն Աւազանին լուսազարդեալք՝ մաքրեցան հաւատացեալք յաղտոյ մեղաց:

Արդ՝ եկեսցէ մխիթարութիւնն Երուսաղեմի ի վերայ ձեր՝ որ ասէ. «Մխիթարեցէք, մխիթարեցէք զժողովուրդ իմ, -ասէ Աստուած, -քահանա՝ յըդ, խօսեցարուք ի սիրտ Երուսաղեմի. մխիթարեցէք զազգն, զի լի եղեւ տառապանօք. թողեալ լիցին նմա մեղք իւր»:

Դարձեալ՝ եթէ. «Զծանապարհս սրտի նորա տեսի եւ բժշկեցի. եւ ետու նմա մխիթարութիւն. եւ փոխանակ մոխրոյն՝ օծումն ուրախութեան»: Արդ՝ Բարեգութն Աստուած ուրախացուսցէ զեեզ զամենեսեան. եւ երկնաւոր պարզեւացն արժանի արասցէ:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զհայրապետս՝ ընդ սրբոյն Գրիգորի՝ եւ ընդ այլ սրբոց հայրապետացն մասնակցս արասցէ:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զքահանայսդ՝ ընդ քահանային Մելքիսեդեկի, եւ զարդարեսցէ՝ ընդ տեսլեանն Մովսեսի՝ ի զարդ անկողոպտելի, ըստ պատմուճանին Ահարօնի. եւ հոգիազարդեսցէ ըստ առաքելոցն խորանակցութեան. եւ արասցէ մշակս առանց ամօթոյ. զի յերեւիլ Հօտապետին՝

Այսօր իշխանություն տվեց ոտնակոխ անելու օձերին ու կարիճներին և թշնամու ամբողջ գորությունը:

Այսօր Ավազանի միջոցով հավատացյալները լուսազարդվելով՝ մաքրվեցին մեղքերի ախտից:

Արդ, թող ձեզ վրա գա Երուսաղեմի մխիթարությունը, որ ասում է. «Մխիթարեցէք, մխիթարեցէք իմ ժողովրդին, -ասում է Աստված, - դուք քահանաներդ, խոսեցեք Երուսաղեմի սրտից, մխիթարեցէք ազգին, քանզի լցվեց տառապանքներով, թող ներվեն նրանց մեղքերը»: Դարձյալ, թե. «Նրա սրտի ճանապարհները տեսա և բժշկեցի, և տվեցի նրան մխիթարություն ու մոխրի փոխարեն ուրախության օծումը»:

Արդ, թող Բարեգութն Աստված ուրախացնի ձեզ բոլորիդ և արժանացնի երկնավոր պարզեներին:

Թող Տե՛ր Աստված օրհնի հայրապետներին և սուրբ Գրիգորի և մյուս սուրբ հայրապետների հետ կցորդի:

Թող Տէր Աստված օրհնի քահանաներիդ Մելքիսեդեկ քահանայի հետ և զարդարի անկողոպտելի զարդով՝ Ահարօնի պատմուճանի նման՝ ըստ Մովսեսի տեսիլքի. Հոգով զարդարի և առաքյալների հետ բնակեցնի նույն խորանում. դարձնի առանց ամոթի մշակներ, որպեսզի երբ Հովվապետը երևա, ընդունեք փառքի անթա-

ընդունիցիք զանթառամ փառաց պսակն:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զկրօնաւորսդ՝ ընդ սրբոյն Եղիայի եւ ընդ սրբոյն Անտօնի, եւ ժառանգակիցս եւ մասնակիցս արասցէ նոցա:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զծերսդ՝ որպէս զծերսն իսրայէլեան բանակին, եւ որպէս զծերունին Սիմէօն՝ որ Աստուածորդին ի գիրկս իւր ընկալաւ՝ եւ հայցէր արձակիլ ի խաղաղութիւն:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զկանայս՝ որպէս զկանայս իւղաբերս, որք եկին ի գերեզման Փրկչին՝ եւ լցան աւետեօք Սուրբ Յարութեան Տեառն:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զտղայս ձեր՝ որպէս զտղայս եբրայեցւոց, որք առին ոստու արմաւենեաց՝ եւ ելին ընդ առաջ նորա, աղաղակէին եւ ասէին. «Ովսաննա, օրհնեալ որ գաս յանուն Տեառն»:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զամենեսեան՝ զժողովուրդս Սուրբ Եկեղեցւոյս մերոյ՝ առ հասարակ զարսդ, եւ զկանայսդ. զծերսդ, եւ զտղայսդ, զերիտասարդսդ, եւ զկուսանսդ. եւ փրկեցէ զծեզ յամենայն չարեաց. եւ ամրացուսցէ ընդ հովանեաւ աջոյն իւրոյ՝ եւ երկնից արքայութեանն արժանիս արասցէ. եւ զանմատչելի լոյս երես իւր երեւցուսցէ ձեզ:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զտունս զայս եւ զբնակութիւնս՝ եւ զհիմունս Եկեղեցւոյս, ըստ

ուամ պսակը:

Թող Տէր Աստվածն օրհնի կրոնավորներիդ սուրբ Եղիայի և սուրբ Աստոնի հետ և դարձնի ձեզ նրանց ժառանգակիցները:

Թող Տէր Աստված օրհնի ծերերիդ՝ ինչպես իսրայէլի բանակի ծերերին, ինչպես Սիմեոն ծերունուն, որ Աստվածորդուն իր գիրկն ընդունեց և հայցում էր արձակվել խաղաղությամբ:

Թող Տէր Աստված օրհնի երիտասարդներին, ինչպես երանելի Հովսեփին, որ հաճելի եղավ Աստծուն և օրհնվեց Նրանից:

Թող Տէր Աստված օրհնի կանանց՝ ինչպես յուղաբեր կանանց, որոնք եկան Փրկչի գերեզմանին և լցվեցին Տիրոջ Սուրբ Հարության ավետիսով:

Թող Տէր Աստված օրհնի ձեր երեխաներին՝ ինչպես եբրայեցիների երեխաներին, որոնք վերցրին արմավենու ճյուղերը և ելան Նրան ընդառաջ և ասում էին. «Օվսաննա՛, օրհնյալ է Տիրոջ անունով Եկողը»:

Թող Տէր Աստված օրհնի բոլորին՝ մեր Սուրբ Եկեղեցու ժողովրդին՝ տղամարդկանց և կանանց, ծերերին և մանուկներին, երիտասարդներին ու կույսերին, և փրկի ձեզ բոլոր չարիքներից, ամրացնի իր Աջի հովանու ներքո, արժանացնի երկնքի արքայությանը և իր անմատչելի լույս երեսի տեսությանը:

Թող Տէր Աստված օրհնի այս տունն ու բնա-

այնմ որ ասէ. «Այսօր եղեւ փրկութիւն տանս
այսորիկ»,՝ ըստ աւետեացն Աբրահամու՝
Հաներձ ազգաւ եւ ժառանգակցօք իւրովք:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զսպասաւոր տանս
այսորիկ՝ զլուսարարս, զդոնաբացս, եւ անթա-
ռամ պսակացն արժանիս արասցէ:

Օրհնեսցէ՛ տէր Աստուած զվերակացու տանս՝
զմշակս. զեզինս, զխաշինս. եւ զհօտս սորա:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զանդաստանս մեր՝
եւ բուսուսցէ զամենայն բոյսս շահեկանութեան,
ի բաց արասցէ զամենայն վնաս զբիծ,

զհրայրեաց եւ զդալուկն, զժանտ, զկարկուտ,
զմարախ, զջորեակ, զսառն եղեմնածին. եւ զամե-
նայն ցաւս եւ զխաշնամահ՝ ի մարդոյ եւ յանաս-
նոյ. եւ հալածեսցէ զլէգէօնն ամենայն զօրօքն իւ-
րովք յանդունդս. եւ զհրեշտակ խաղաղութեան
առաքեսցէ:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զժամակոչ քաղա-
քիս մերոյ՝ զի որպէս ձայն հրեշտակապետի յաղ-
թող է առ ի զարթուցանել զննջեցեալս ի մահա-
հանգիստ քնոյ, նոյնպէս եւ ձայն սորա՝ յաղթող
է առ ի հալածել զլէգէօնն ամենայն զօրօք
իւրովք:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զբնակութիւն
քաղաքիս մերոյ. եւ հալածեսցէ զամենայն չար
զօրութիւն՝ բռնացեալ թշնամւոյն:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զմիաբան ժողո-

կավայրը և Եկեղեցու հիմքերը՝ ըստ այն խոսքի,
որ ասում է. «Այսօր այս տանը փրկություն
եղավ», ըստ Աբրահամին տրված ավետման՝ նրա
ազգատոհմի և ժառանգակիցների հետ:

Թող Տեր Աստված օրհնի այս տան սպասա-
վորներին՝ լուսարարին, դուռ բացողին, և անթա-
ռամ պսակների արժանացնի:

Թող Տեր Աստված օրհնի այս տան վերակացու
մշակներին. սրա եզները, խաչները և հոտերը:

Թող Տեր Աստված օրհնի մեր անդաստաները և
ածեցնի ամեն տեսակ վնասակար բաներից՝ հրդեհներից,
հիվանդություններից, ժանտախտից, կարկուտից,
մորեխից, զորյակից, ցրտահարությունից. և մարդ-
կանց ու անստունների բոլոր ցավերից ու համաճա-
րակից. հալածի լեզեռնին իր բոլոր զորքերով դեպի
անդունդները և առաքի խաղաղության հրեշտակին:

Թող Տեր Աստված օրհնի մեր քաղաքի ժամկո-
չին, քանզի, ինչպես հրեշտակապետի ձայնն է
հաղթող՝ զարթնեցնելու ննջեցյալներին մահա-
հանգիստ քնից, այնպես էլ սրա ձայնն է հաղ-
թող՝ հալածելու լեզեռնին իր բոլոր զորքերով:

Թող Տեր Աստված օրհնի մեր քաղաքի բնա-
կիչներին և հալածի բռնակալ թշնամու ամբողջ
չար զորությունը:

Թող Տեր Աստված օրհնի միաբան ժողովրդիդ
և թեթևացնի ձեր մեղքերի բեռը:

վուրդսդ եւ թեթեւացուսցէ զբեռինս մեղաց ձերոց:

Օրհնեսցէ՛ Տէր Աստուած զխոստովանօղսդ եւ զապաշխարօղսդ, եւ թողցէ զյանցանս ձեր՝ որպէս զպոնկին եւ զմաքսաւորին. եւ արժանի արասցէ զձեզ լուացման սուրբ առաքելոցն ի փերնատանն:

Եւ փոխանակ սրբապահութեան ձերոյ, գերկնայինն պարգեւեսցէ ձեզ կերակուր:

Եւ փոխանակ ժուժկալութեան ծարաւակրութեան ձերոյ, յանմահական աղբերէն տացէ ձեզ ըմպէլ զջուր:

Եւ փոխանակ գիշերային տքնութեան ձերոյ, ընդ հրեշտակս դասեսցէ զձեզ:

Եւ փոխանակ լուակացութեան ձերոյ, անթառամ պսակօք զարդարեսցէ զձեզ: Եւ փոխանակ ողորմութեան ձերոյ՝ որ առ աղքատս, յաշակողմեան դասն բազմեցուսցէ:

Արդ՝ ո՛վ աստուածասէր ժողովուրդք՝ եւ հաւատացեալք Քրիստոսի, պահեցէ՛ք զպատուիրանս Տեառն՝ եւ զիրաւունս Նորա. Եւ մի՛ դադարիք եւ ձանձրանայք՝ առնել ողորմութիւն. մինչդեռ ժամանակս ի ձեռս է, գործեցէ՛ք զբարիս. զի զփոխարէնն՝ ի Փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ՝ զյաւիտենական կեանսն առնուցուք:

Արդ՝ Հատուցողն բարեաց՝ ամենեցուն, տացէ եկեղեցեացս շինութիւն. քահանայիցս ուղղութիւն. թագաւորաց եւ իշխանաց վայելչութիւն. ձերոց միմիթարութիւն. կրօնաւորաց ժուժկալու

Թող Տէր Աստված օրհնի խոստովանողներիդ և ապաշխարողներիդ և թողնի ձեր հանցանքները՝ ինչպես պոռնիկին ու մաքսավորին, և արժանացնի ձեզ սուրբ առաքյալների լվացմանը՝ վերնատան մեջ:

Ձեր ծոմապահության փոխարեն երկնային կերակուր ձեզ պարգեկի:

Եվ ծարավին տոկալու փոխարեն թող անմահական աղբյուրից ջուր ըմպել տա ձեզ:

Եվ ձեր գիշերային տքնության փոխարեն՝ հրեշտակների հետ դասակցի ձեզ:

Եվ ձեր լուակեցության փոխարեն թող անթառամ պսակներով զարդարի ձեզ:

Եվ աղքատների հանդեպ ձեր ողորմածության փոխարեն աշակողմյան դասում բազմեցնի ձեզ:

Արդ, ո՛վ աստվածասէր ժողովուրդք և Քրիստոսի հավատացյալներ, պահեցէ՛ք Տիրոջ պատվիրանները և Նրա իրավունքը և մի՛ դադարեք և մի՛ ձանձրացեք ողորմություն անելուց. քանի դեռ ժամանակը ձեր ձեռքին է՝ բարին գործեցեք, որպեսզի փոխարենը՝ մեր փրկիչ Հիսուս Քրիստոսից հավիտենական կյանք ընդունեք:

Արդ, բոլորին բարիքներ Պարգևողը թող տա եկեղեցիներին շինություն, քահանաներին՝ ուղղություն, թագավորներին և իշխանավորներին՝ վայելչություն, ծերերին՝ միմիթարություն, կրօնավորներին՝ ժուժկալություն, երիտասարդնե-

թիւն. երիտասարդաց ողջախոհութիւն. մեղաց լուծումն. հիւանդաց բժշկութիւն. դիւաց խորտակումն. ախտաժետաց առողջութիւն. եւ փրկութիւն հոգւոց եւ մարմնոց:

Եւ արդ՝ լսելով զայս՝ ի բա՛ց ընկեցէք յանձանց ձերոց զչարութիւն եւ զամենայն խարդախութիւն. թողէ՛ք իւրաքանչիւր եղբօր իւրում զյանցանս, եւ զամենայն խէժ՝ զոր ունիք ընդ միմիանս, եւ զամենան չարութիւն. գործք բարիք բոլորովիմք ի կատարումն. սիրեցէ՛ք զՏէր յամենայն սրտէ, եւ զկամս նորա կատարեցէ՛ք. ընդ ամենայն մարդոյ զխաղաղութիւն ունիցի՛ք. հե՛զ լիջիք, եւ խոնարհ ունկն դնելով ձայնին որ ասէ. «Ես յո՞ք բնակեցայց, եթէ ոչ ի հեզս, եւ ի խոնարհս, եւ որք դողան ի բանից իմոց»: Խնդրեցէ՛ք զխաղաղութիւն. եւ երթիջի՛ք զհետ արդարութեան. յուսոյ ակնկալջի՛ք՝ յաւիտեանս յաւիտենից:

Եւ Տէր Աստուած՝ Արարիչն ամենայնի, հաստատեսցէ զձեզ եւ տացէ առատաբոյս բարիս՝ աստ եւ ի հանդերձելումն. եւ արժանի արասցէ զձեզ դասիլ յաջակողմեանն. եւ ննջեցելոց՝ ծանօթից եւ անծանօթից, զերկնից արքայութիւնն պատրաստեսցէ. որ է օրհնեալ եւ փառաւորեալ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եին՝ ողջախոհություն, մեղքերին՝ թողություն, հիվանդներին՝ բժշկություն, դևերին՝ խորտակում, ախտաժետներին՝ առողջություն և հոգիներին ու մարմիններին՝ փրկություն:

Արդ, լսելով այս՝ հեռո՛ւ վանեցեք ձեր անձերից չարությունն ու խարդախությունը. յուրաքանչյուրդ ներեցէ՛ք ձեր եղբօր հանցանքները և թողե՛ք միմյանց հանդեպ ունեցած թշնամությունն ու չարությունը. միայն բարի՛ն գործեցեք, սիրեցէ՛ք Տիրոջը ամբողջ սրտով և նրա կա՛մքը կատարեցեք. բոլոր մարդկանց հետ խաղաղություն ունեցեք. եղեք հեզ ու խոնարհ՝ անսալով ձայնին, որ ասում է. «Ես որտե՞ղ պիտի բնակվեմ, եթե ոչ հեզերի ու խոնարհների մեջ, և նրանց մեջ, որոնք երկնչում են իմ խոսքերից»: Փնտրեցէ՛ք խաղաղություն և արդարության ճանապարհով գնացեք. հուսացե՛ք հավիտյանս հավիտենից:

Եվ Տէր Աստված՝ ամենայնի Արարիչը, թող հաստատուն պահի ձեզ և առատ պարգևներ տա՝ այստեղ և հանդերձյալ կյանքում, թող արժանացնի ձեզ դասվելու աջակողմյան դասում, ննջեցյալներին՝ ծանոթ ու անծանոթ, երկնային արքայությունը պատրաստի, Ով օրհնված և փառավորված է այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից, ամէն:

Աշխարհաբարի վերածեց՝ Նանա Գրիգորյանը

ՔԱՐՈԶ

Խնդրեացուք հաւատով միաբանութեամբ ի Տե-
առնէ, զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ ի վե-
րայ մեր. Տէրն ամենակալ կեցուցցէ եւ ողորմեացի:
Կեցո՛, Տէ՛ր:
Տէ՛ր, ողորմեա՛: (Ասասցէ երեսուն անգամ)

ԱՂՋԹՔ

Քում ամենազօր եւ հրաշալի տէրութեանդ,
Քրիստո՛ս Աստուած մեր, երկիր պատանեն զօրք
Հրեշտակաց, զի Դու միայն ունիս զանմահու-
թիւն՝ Բնակեալդ ի լոյս անմատոյց:

Եւ մեք՝ հողեղէն արարածքս, խոնարհեալ եր-
կիւղիւ երկիր պատանեմք. զսուրբ, զհրաշալի եւ
զյալթող զտէրութիւնդ Քո օրհնեմք եւ փառաւո-
րեմք. եւ ընդ երկնային զօրսն մատուցանեմք զօրհ-
նութիւն եւ զիառս ընդ Հօր եւ ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հա՛յր մեր, որ յերկինս ես...

Եւ դիցեն զսուրբ խաչն եւ զԱւետարանն առաջի բե-
մին եւ համբուրեսցեն. եւ տացեն զչորեքդրամեանն՝ զոր
կարգեաց Մովսէս ղեւտացւոցն: եւ օրհնեսցէ քահանայն
զապաշխարողսն, եւ արձակեսցէ:

ՔԱՐՈԶ

Հավատով միաբան խնդրենք Տիրոջից, որ իր
ողորմության շնորհները պարգևեն մեզ:
Ամենակալ Տէրը թող ապրեցնի և ողորմի մեզ:
Ապրեցրո՛ւ, Տէ՛ր:
Տէ՛ր, ողորմի՛ր: (Կրկնել 30 անգամ)

ԱՂՋԹՔ

Քրիստո՛ս Աստված մեր, Քո ամենազօր և
հրաշալի տերությանը երկրպագում են հրեշտակ-
ների զորքերը, քանի որ միայն Դու՝ անմատույց
լույսերի մեջ Բնակվողդ, ունես անմահություն:

Եվ մենք՝ հողեղեն արարածներս, երկյուղով խո-
նարհվելով երկրպագում ենք Քեզ. Քո սուրբ հրաշ-
ալի և հաղթող տերությունը օրհնում և փառավո-
րում ենք. և երկնային զորքերի հետ մատուցում
Քեզ օրհնություն և փառք Հոր և Սուրբ Հոգուոդ
հետ այժմ և միշտ և հավիտեանս հավիտենից. ամէն:

Օրհնյալ մեր Տէր Հիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հա՛յր մեր, որ երկնքում ես ...

Սուրբ խաչն ու Ավետարանը դնում են բեմի առջեւում
եւ համբուրում. տալիս են չորեքդրամյանը, որ սահմանեց
Մովսէս ղեւտացիների համար: Քահանան ապաշխարող-
ներին օրհնում է եւ արձակում:

**Բան Սրբոյն Բարսղի նախ քան
զՍուրբ Հաղորդութիւնն**

Լուարո՛ւք ինձ, որդեա՛կը իմ. եւ ես գերկիւղ Տեառն ուսուցանեմ ձեզ աննախանձաբար, իբրեւ սիրելի եւ հարազատ որդւոց. քանզի հարկ ի վերայ կայ, եւ վա՛յ է ինձ՝ եթէ ո՛չ աւետարանեցից ձեզ հանապազօր. զի կարացից ծանուցանել ձեզ, եթէ զի՛նչ են կամքն Աստուծոյ՝ բարին եւ հաճոյն եւ կատարեալն:

Զի մարգարէն Եղեկիէլ հանապազօր զարհուրեցուցանէ զիս յասելն իւրում բանիւ Աստուծոյ՝ ի վերայ քահանայից այսպէս. «Որդի՛ մարդոյ՝ դէտ կացուցի զքեզ ի վերայ ժողովրդեանդ այդորիկ. եթէ տեսանիցես զսուրն եկեալ եւ ո՛չ ազդ առնիցես փողով. եւ նոքա ո՛չ զգուշանայցեն. եւ եկեալ սուրն եւ գտանիցէ զոք անպատրաստ. նա յանօրէնութեան իւրում մեռցի. եւ զարիւն նորա ի ձեռաց քոց խնդրեցից»:

Արդ՝ սուրն, գեհենին սպառնալիքն են. եւ փողն՝ պատուիրանն Աստուծոյ, զոր զեկուցանեմ ձեզ ահաւասիկ, եղբա՛րք իմ. ես մարդ եմ իբրեւ զձեզ, եւ առաւել եւս մեղօք զառածեալ, բայց զի կարգեցայ ձեզ տեսուչ եւ խրատող, արտասուօք եւ բազում հառաչանօք սրտի իմոյ՝ սիրով առաջի առնեմ ձեզ զհաճոյսն Աստուծոյ:

**Սուրբ Բարսղի խոսքը
Սուրբ Հաղորդությունից առաջ**

Լսե՛ք ինձ, իմ սիրելի՛ որդիներ, և ես աննախանձաբար Տիրոջ երկյուղը կուսուցանեմ ձեզ՝ իբրև հարազատ որդիների. որովհետեւ պարտականություն է դրված ինձ վրա, և վա՛յ է ինձ, եթե ձեզ հանապազօր չավետարանեմ, որպեսզի թերևս կարողանամ ճանաչել տալ ձեզ, թե ի՛նչ է Աստծո կամքը՝ բարին, հաճելին ու կատարյալը:

Որովհետեւ Եղեկիել մարգարէն Աստծո խոսքով հանապազ զարհուրեցնում է ինձ՝ քահանաների վերաբերյալ այսպես ասելով. «Մարդո՛ւ որդի, քեզ այդ ժողովրդի վրա տեսուչ եմ նշանակել. եթե տեսնես, որ սուրը գալիս ու վրա է հասնում, և փողով չազդարարե՛ս, և նրանք չզգուշանան, և սուրը գալով՝ որևէ մեկին անպատրաստ գտնի, և նա մահանա իր անօրենության մեջ, նրա արյունը քո՛ ձեռքից կպահանջեմ»:

Արդ, սուրը՝ գեհենի սպառնալիքն է, իսկ փողը՝ Աստծո պատվիրանը, որն այսօր զեկուցում եմ ձեզ բեմի վրա: Ես, ո՛վ եղբայրներ, ձեզ նման մարդ եմ և առավել ևս ծանրաբեռնված եմ մեղքերով, բայց քանի որ ձեզ տեսուչ ու խրատող կարգեցի, ուստի արտասուքներով և սրտի բազում հառաչանքով՝ սիրով ձեզ եմ ներկայացնում Աստծուն հաճելի բաները:

Ո՞չ եթէ նորաձայն ինչ՝ մտացածին բանիւք առնել զձեղ վտարանդիս, քանզի ստուգապէս եւ ես համարս տալոց եմ վասն ձեր առաջի Աստուծոյ. վասն որոյ եւ զվաղնջուցն դրոշմեալ կանոնս ի սրբոց հարցն, դիւրալուր բանիւք ձեղ գեկուցանեմ:

Բայց զայս նախ գիտասջիք, զի ո՞չ հրեշտակաց հաւատացաւ քահանայութեան պատիւն, զի անմեղք են. այլ մարդկանց, զի որպէս մեք մեղանչեմք եւ յուսամք թողութեան ի Քրիստոսէ. նոյնպէս եւ ձեղ տացուք յոյս թողութեան եւ ապաշշարութեան:

Եւ արդ, աղաչեմ զձեղ զամենեսեան՝ երկայնամտութեամբ լսել ինձ:

Աչա բանին երկինք ի վերուստ, եւ Քրիստոսիջեալ՝ բազմի ի վերայ սրբոյ սեղանոյս. եւ ամենայն զօրք երկնից՝ յերկիր ծաւալին աներեւութապէս՝ ի սպաս Որդւոյն Աստուծոյ, եւ շուրջ զսեղանւովն բոլորին. եւ Սուրբ Հոգին առատապէս բաշխէ զշնորհս բարեաց, մերձեցելոցն սրբութեամբ:

Եւ արդ, դուք՝ եղբա՛րք, բազում զգուշութեամբ եւ երկիւղիւ՝ դի՛ք ի սիրտս ձեր, մի՛ զտեսանելիդ եւեթ նկատել հաց եւ գինի. այլ զմեծ խորհուրդն որ ծածկեալ է ի մարմնաւոր աչաց տեսութենէ. որ միայն հոգւոյ աչօք տեսանի, որք սրբութեամբ խնդրեն զնա. որով կերակրի հոգին, եւ

Ո՞չ, ինչ-որ նորաձայն մտացածին խոսքերով եմ ձեղ վտարանդի դարձնում, քանզի ես ստուգապէս հաշիվ եմ տալու ձեղ համար կենդանի Աստծո առջեւ. որի պատճառով սուրբ հայրերի վաղուց անտի դրոշմված կանոնը՝ դյուրալուր խոսքերով ձեղ եմ մատուցում. բայց նախ սահմացեք, որ քահանայության պատիվը չվստահվեց հրեշտակներին, քանզի անմեղ են, այլ՝ մարդկանց, որպեսզի ինչպես որ մենք ենք մեղանչում և հույս ենք դնում Քրիստոսից թողության վրա, նույնպես և ձե՛զ տանք թողության ու ապաշխարության հույսը:

Եվ արդ, աղաչում եմ ձեղ բոլորիդ՝ համբերությամբ լսել ինձ:

Աչա բացվում է երկինքը, և Քրիստոս իջնելով՝ բազմում է սուրբ սեղանի վրա, և երկնքի ողջ զորքերը աներեւութապէս երկրի վրա են ծավալվում՝ սպասավորելու Աստծո Որդուն, և բոլորվում են սեղանի շուրջ. և Սուրբ Հոգին առատապէս շնորհներ է բաշխում սրբությամբ մերձեցողներին:

Արդ, դուք՝ ի՛մ եղբայրներ, բազում զգուշությամբ ու երկյուղով ձեր սրտերում դրեք հետեւյալը՝ չնկատել միայն տեսանելի հացն ու գինին, այլ այն մեծ խորհուրդը, որ ծածկված է մարմնավոր աչքի տեսությունից, որ միայն հոգու աչքով է երեսում նրանց, ովքեր սրբությամբ

ուրախանայի ի ցնծութիւնս աստուածայինս. քանզի կարօղ է Աստուած ի միս հում եւ յարիւն դարձուցանել. որպէս եղեւ միում ի սրբոցն:

Այլ վասնզի զգալիքս ո՛չ կարեն տանիլ զմիս հում եւ զարիւն, վասն այնորիկ հացիւ եւ գինւով տպաւորեաց Աստուած. այլ մի՛ իբրեւ ի հաց հայիք, եւ մի՛ իբրեւ զգինի նկատէք. քանզի սա՛ է՝ ճշմարիտ Մարմին եւ Արիւն Քրիստոսի. մի՛ սովորական ընդելութեամբ ոք հարեալ արհամարհանօք մերձեսցի ի դոյզն ինչ, զի հուր կիզող է այրիչ եւ սպառիչ մեղաւորաց. ուստի պարտ է նախ սրբիլ ի մեղաց ի ձեռն ապաշխարութեան. զի մի՛ յոլովութեամբ մեղացն կիզիցիմք ի հուրն. զի սպառին ոգիք այնոցիկ, որք ո՛չ նախ մեկնին ի մեղաց, այլ բեւեռեալ կան ի նոսա:

Եւ մի՛ դարձեալ անյուսաբար ոք հեռանայցէ, եւ զերկիւղ սնոտի ի մէջ բերեսցէ, զի ո՛չ է այն երկիւղ՝ այլ Աստուծոյ արհամարհանք. զի սա՛ է դուռն երկնից արքայութեան, եւ նոյն ինքն արքայութիւն, որ է Քրիստոս Որդի Աստուծոյ եւ Աստուած մեր. եւ մերձեցելոցն սրբութեամբ՝ զորդէզրութիւն անջինջ գրէ երկնաւորի Հօրն: Հարազատ զնմանութիւն կերպարանաց Հօրն բերէ յինքեան. եւ դու, յորժամ ասես՝ «Հա՛յր մեր, որ յերկինս», եւ զխնդրուածս մատուցանես, արժան է զնմանութիւն նորին ի քեզ բերել. զի լսելի լինիցի. ապա եթէ զնմանութիւն ո՛չ ունիցիս

փնտրում են այն, որից ճաշակելով՝ ուրախանում են աստվածային ցնծությամբ, որովհետև Աստված այն կարող է վերածել հում մսի և արյան, ինչպես եղավ սրբերից մեկի հետ:

Սակայն քանի որ մեր զգայարանները չեն կարող տանել հում ու արյունը, այդ պատճառով Աստված հացով ու գինով տպավորեց, սակայն մի նայեք որպես հացի, և ոչ էլ որպես գինի նկատեք, քանզի սա՛ է Աստծո Որդու ճշմարիտ Մարմինն ու Արյունը. որևէ մեկն արհամարհանքով, սովորական ընդունելությամբ թող չմերձենս որպես մի ինչ-որ կերակրի, որովհետև մեղավորներին՝ այրող ու սպառող կիզիչ հուր է, ուստի նախ ապաշխարության միջոցով պետք է սրբվել մեղքերից, որպեսզի մեղքերի բազմությամբ չկիզվենք հրի մեջ. որովհետև սպառվում են հոգիները նրանց, ովքեր նախապես չեն բաժանվում մեղքերից, այլ բեւեռված են մնում նրանց վրա:

Եվ գարճյալ՝ թող ոչ ոք անհույս կերպով չհեռանա և սնոտի երկյուղ առաջ չբերի, որովհետև դա երկյուղ չէ, այլ արհամարհանք, քանզի սա՛ է երկնքի արքայության դուռն ու նույն ինքը արքայությունը, որ է Քրիստոս՝ Աստծո Որդին և մեր Աստվածը, և սրբությամբ մերձեցողներին գրանցում է որպես երկնավոր Հոր անջնջելի որդեգիրներ: Այլ պետք է նկատի ունենալ, որ յուրաքանչյուր հարազատ որդի իր մեջ հոր կերպարանքի նմանությունն է կրում. և դու, երբ ասում ես՝ «Հա՛յր մեր, որ երկնքում ես», և ինդ-

Երկնաւոր Հօրն կատարելոյ եւ բարերարի, ո՛չ լսէ
Նա քեզ եւ ո՛չ խոնարհի յաղաշանս քո. այլ լսէ
քեզ հայրն չարեաց, զորոյ կերպն գործոյն ունիս,
որ ի սանդարձամետսն է:

Արդ, լսելով զայս՝ ի բա՛ց փարատեցէք յան-
ձանց ձերոց զչարութիւն եւ զամենայն խարդա-
խութիւն. թողէ՛ք ի սրտէ իւրաքանչիւր ոք զյան-
ցանս եղբօր ձերոյ, եւ զամենայն խէ՛թ զոր ունիք
առ միմեանս. զի եւ ձեզ գտեալ զողորմութիւն
յերկնաւոր Հօրէն՝ արժանի լինիջիք զենմանս
այսորիկ:

Ի բա՛ց մերժեցէք ի ձէնջ ամենեքեան զանհաւ-
ատութիւն, եւ զիսիզ բծաւորութեան եւ զթերա-
հաւատութիւն, իրիք ի սոյնպիսեացն:

Սրբեցէ՛ք ի ձէնջ զնախանձ, զնենգութիւն,
զչարութիւն, զկեղծաւորութիւն, զհպարտութիւն,
զամբարտաւանութիւն, զամբարհաւաճութիւն,
զմարդահաճութիւն, զհակառակութիւն, զոխս,
զվաշխս, զտոկոսիս եւ զամենայն չարեաց ար-
մատ՝ զարծաթասիրութիւնն եւ զագահութիւն. եւ
զկանացի փաթեթանս, եւ զկախարդասար դեղա-
տութիւնս. եւ զամենայն բան չար եւ զթշնա-
մութիւն. եւ զցաւս ցանկութեան. մանաւանդ՝
զտգեղն եւ զտիսեղծ հայհոյիչ բանն ի բերանոյ
ձերմէ, որով զմիմեանս նախատէք. եւ զանօրէն
կոապաշտութիւն, եւ զանկարգ եւ զանառակ մո-
լորութիւնն. զորս ի յիշումն ածելն՝ ապականէ եւ

բանք ես մատուցում, պետք է նույն նմանությունը
քո մեջ ունենաս, որպեսզի լսելի լինի. ապա եթե չու-
նենաս բարերար ու մարդասեր Երկնավոր Հոր նմա-
նությունը, Նա չի լսի քեզ և չի խոնարհվի դեպի քո
աղաշանցները, այլ քեզ կլսի նա, որի գործի կերպա-
րանքն ունես, և որն անդունդներում է:

Արդ, այս լսելով՝ ձեր անձերից հեռացրե՛ք չարու-
թյունն ու ամեն տեսակի խարդախությունը. յուրա-
քանչյուրիդ ի սրտե ներե՛ք ձեր եղբոր հանցանքներն
ու ամեն տեսակի անհամաձայնություն, որ ունեք
միմյանց հետ, որպեսզի և զուք թողություն գտնելով
Երկնավոր Հորից՝ արժանի լինեք այս զենմանը:

Ամենքդ հեռո՛ւ վանեցեք ձեզանից անհավա-
տությունը, արատավոր խիզճն ու թերահավա-
տությունը:

Սրբեցէ՛ք ձեզանից նախանձը, նենգությունը,
չարությունը, կեղծավորությունը, հպարտությունը,
ամբարտավանությունը, մնապարծությունը, մար-
դահաճությունը, հակառակությունը, ոխը, վաշխա-
ռությունը, տոկոսատվությունը և բոլոր չարիքների
արմատ՝ արծաթասիրությունը, ագահությունը,
այլև կանացի դյութանքներն ու կախարդիչ հրա-
պույրները. և ամեն տեսակի չարախսոսությունները,
թշնամությունը, ցանկության ցավերը, մանավանդ՝
սրբեցէք ձեր բերանից տգեղ ու տիսեղծ հայհոյիչ
խոսքերը, որով միմյանց եք նախատում, նաև անօ-
րեն կոապաշտությունը և անկարգ ու անառակ մո-

գարշեցուցանէ զմիտս, նախ՝ զիւրն, եւ ապա՝ զլսողացն. քանզի յաւուրն դատաստանի՝ որդնաւից լինին գարշելի բերանքն այնոցիկ՝ որք ո՛չ մեկնին ի նոցանէ. զի ասաց Տէր. «Որ ասէ ցեղբայրն իւր մորոս, պարտաւոր լիցի գեհեան հրոյ»։ Արդ, պարտ է արմատախիլ առնել զնա ի մէնջ. մի՛ ոք չուն, մի՛ ոք պոռնիկ, մի՛ արուագէտ. մի՛ գող, մի՛ յափշտակող, մի՛ գէճ, մի՛ որովայնամոլ, մի՛ արբեցօղ, մի՛ չարակամ, մի՛ չարայոյզ, մի՛ սպանօղ, մի՛ խոռվարար, մի՛ անողորմ, մի՛ բանսարկու, մի՛ պիղծ, մի՛ թշնամանօղ. մի՛ երդմնահար, մի՛ ուխտադրուժ. մի՛ անօրէն, մի՛ անիրաւ. մի՛ բամբասօղ եւ մի՛ այլովք մեղօք. զի են մեղք որ մահու չափ են. զորս ո՛չ իսկ արժանի համարիմ յիշել ի տեղւոջս։

Եւ ի վերայ այսր ամենայնի մի՛ ոք հերձուածօղ, զայս ասելով պատուիրեմ՝ ամենեւին զհին մարդն ի բա՛ց ընկեցէք ամենայն չար գործովքն իւրովք։

Այլ զգաստացեալք՝ զգեցարո՛ւք ամենեքեան վարս պարկեշտս, սուրբս, բարեխոհս, հեզս, քաղցունս, անոխակալս, խաղաղարարս. ողորմածս ի վերայ հիւանդաց եւ վշտացելոց. գթածս ի վերայ տնանկաց, աղքատաց եւ կարօտելոց. զարդարեալ ամենայն առաքինութեամբ՝ սիրով, հաւատով, յուսով. ունել զսէր կատարեալ առ Աստուած եւ առ մարդիկ. քանզի լրումն ամենայն առաքինու-

լրությունը, որոնց հիշելը ապականում ու գարշեցնում է նախ՝ իր, ապա՝ լսողների միտքը, քանզի դատաստանի օրը որդնալից են լինելու գարշելի բերանները նրանց, ովքեր չեն բաժանվում դրանցից. որովհետև Տերն ասաց. «Նա, ով իր եղբօրը հրմար է անվանում, դատապարտվելու է գեհենի հրին»։ Արդ, պետք է մեզանից արմատախիլ անել այդպիսի չարիքները. թող ո՛չ ոք չլինի չուն, պոռնիկ, արփագետ, գող, հափշտակող, ցանկասեր, որովայնամոլ, հարբեցօղ, չարակամ, կովարար, սպանող, խոռվարար, բարկացող, անողորմ, բանսարկու, պիղծ, թշնամացող, երդմնազանց, ուխտադրուժ, անօրեն, անիրավ, բամբասօղ և ուրիշ մեղքերով ծանրաբեռնված, որովհետև կան մեղքեր, որ մահվան հավասար են, որոնք այստեղ հիշելու իսկ արժանի չեմ համարում։

Եվ այս ասելով՝ պատվիրում եմ, որ հին մարդն ամբողջովին գեն նետեք իր բոլոր չար գործերի հետ միասին։

Այլ զգաստանալով՝ ամենքդ զգեստավորվե՛ք պարկեշտ, սուրբ, բարեմիտ, հեզ, քաղցր, անոխակալ, խաղաղարար վարքով. հիվանդների ու վշտացածների նկատմամբ՝ ողորմած. տնանկների, աղքատների ու կարույալների հանդեպ՝ գթացող. զարդարված ամեն տեսակի արդարությամբ, սիրով, հավատով, հույսով. կատարյալ սեր ունենալով առ Աստված և դեպի մարդիկ.

թեան սէր է՝ ի սուրբ սրտէ եւ յանկեղծաւոր հաւատոց:

Պատուեցէ՛ք զհարս եւ զմարս ձեր. սիրեցէ՛ք զկանայս ձեր իբրեւ զանձինս ձեր. եւ դուք՝ կանայք, հնազա՞նդ լերուք արանց ձերոց իբրեւ տեսառն. միաբան երկերուք յԱստուծոյ, պատուեցէ՛ք զօր միաշաբաթին:

Երիտասարդք եւ կուսանք՝ զսրբութիւն սիրեցէ՛ք. զի ընդունելով զսրբութիւնս զայս՝ լուսաւորեսջիք որպէս լուսափայլ հայելի, յորժամնշոյլք արեգականն ճառագայթեն ի նա. եւ աճեցեալք սովաւ յառաքինութիւնս՝ կեցջիք եւ ո՛չ դատապարտեսջիք՝ ըստ առաքելոյն բանի. «Զի արդարեւ են մահտարաժամք եւ յոլով աշխատութիւնք անըմբերելի ցաւոց՝ ուրկութիւնք, եւ այլն ամենայն, յանարժան հաղորդութենէ լինի»:

Մի՛ կեղծաւորեալ որ ի ներքս մտցէ՛ կարծելով յարտաքս կացելոցն, եթէ ի հաղորդելոցն իցէ. վասն զի երկմիտն ոչինչ ունի յԱստուծոյ. վասն զի Աստուած ո՛չ փորձի. մի՛ զմարդկային ամօթս պատկառիք, զի ոչ ինչ է այս իսկ ամօթ. այլ այն է մեծ ամօթ, որ ի տիեզերական հրապարակին է. զոր այժմ յինէն թագուցանես եւ ո՛չ խոստովանիս, եւ ո՛չ ապաշխարես. անդ՝ առաջի մեծի Դատաւորին հրապարակեալ բացայայտի. որ ո՛չ եւս կարես թագուցանել զգործս քո. քանզի հոգիդ քո՝ ինքնին լինի քեզ դատախազ:

Քանզի բոլոր արդարությունների լրումը սերն է՝ սուրբ սրտից և անկեղծ հավատքից բխած:

Պատվեցէ՛ք ձեր հայրերին ու մայրերին. տղամարդիկ'կ, սիրեցէ՛ք ձեր կանանց՝ ձեր անձեռի նման. և դուք՝ կանայք, հնազա՞նդ եղեք ձեր ամուսիններին. ամենքդ երկյուղ ունեցեք Աստծուց, պատվեցէ՛ք կիրակի օրը:

Երիտասարդներ և կույսեր, սրբություն սիրեցեք, որպեսզի այս սրբությունն ընդունելով՝ լուսավորվեք ինչպես լուսափայլ հայելին, երբ արեգակի շողերը ճառագայթում են նրա վրա. և աճելով առաքինությունների մեջ՝ ապրեք արդարությամբ և չդատապարտվեք ըստ առաքյալի խոսքի. «Որովհետեւ, արդարե, մահտարաժամներն ու անտանելի ցավերի բազում հոգնությունները, բորոտություններն ու մնացած ամեն ինչ՝ անարժան հաղորդությունից են լինում»:

Որևէ մի կեղծավոր թող ներսում չմնա՝ կարծիք ստեղծելով դրսում կանգնածների մեջ, թե իբր հաղորդվողներից է, որովհետեւ երկմիտը Աստծուց ոչինչ չի ստանում, քանզի Աստված չի փորձվում. մարդկային ամոթը պատճառ մի՛ բերեք, որովհետեւ այս ամոթը ոչինչ է, այլ այն է մեծ ամոթ, որը տիեզերական հրապարակի վրա է, այն, որ այժմ թաքցնում ես ինձնից և չես խոստովանում ու ապաշխարում. այնտեղ՝ մեծ Դատավորի առջև հրապարակվելով՝ կբացահայտվի, և այլս չես կարող թաքցնել քո գործե-

Արդ, ահա ասացի ձեզ զամենայն աննախանձաբար. յայսմհետէ ես անպարտ եմ. արիւն ձեր ի գլուխս ձեր. քաւեալ եմ ես յարենէ ձերմէ. զի յիմ վերայ՝ այս եւեթ կայր:

Բայց գիտեմ ես՝ զի են ոմանք ի ձէնջ, որ արհամարհեն զասացելովքս. վասն որոյ վկայութիւն դնեմ ձեզ զբանս զայս՝ զոր խօսեցայ ընդ ձեզ այսօր ի վերայ բեմիս. յաւուրն դատաստանի առաջի բեմին Քրիստոսի՝ յանդիման կացուցանեմ ձեզ վկայութեամբ սուրբ Աւետարանիս. ապա՝ յայնժամ ո՛չ եւս կարէ արհամարհել արհամարհողն. այլ կշտամբեալ պատուհասակօծ լինի եւ առաքի ի հուրն անշէջ:

Այժմ բանիս աւարտումն արարից. զի զամենայն ինչ որ վասն Խորհրդոյս էր, ասացաք սակաւուք ըստ պատշաճի իրին:

Արդ, որք արժանաւորապէս հաղորդին՝ զարդարեալք գործովք բարեաց, ընդ Պետրոսի եւ ընդ այլոց սրբոց առաքելոցն պատուեալ պսակին ի Քրիստոսէ Աստուծոյ մերմէ. եւ որք ապստամբութեամբ հաղորդին, կրկին ի խաչ հանեն զՈրդին Աստուծոյ. եւ որք լրբենի երեսօք եւ անարժանութեամբ հաղորդին, մասն եւ բաժին զՅուդայի մատնչի եւ զխաչահանուացն ընկալնուն. զօդուտն ձեր՝ դո՛ւք գիտէք:

Այլ Հոգին Սուրբ՝ որ սրբոցն է բնակարան եւ աղբիւր է ամենայն բարեաց. մաքրեսէ զՀոգիս

ըլ, որովհետև քո Հոգին քեզ դատախազ կլինի:

Արդ, ահա այս բոլորն աննախանձաբար ասացի ձեզ. այսուհետև անպարտ եմ. ձեր արյունը՝ ձեր գլուխը, քավկած եմ ես ձեր արյունից, որ մինչև հիմա կար ինձ վրա:

Սակայն գիտեմ, որ ձեր մեջ կան ոմանք, որ արհամարհում են ասածներս. ուստի ձեզ ի վկայություն եմ զնում այս խոսքերը, որոնք այսօր բեմի վրա խոսեցի ձեզ. դատաստանի օրը՝ Քրիստոսի ահավոր բեմի առջև, ձեզ զեմհանդիման կըերեմ Սուրբ Ավետարանի վկայությամբ. ապա այն ժամանակ այլևս արհամարհողը չի կարող արհամարհել, այլ կշտամբվելով՝ պատուհասակօծ կլինի և կուղարկվի գեպի գեհեն՝ դեպի հուրն անշեջ:

Այժմ խոսքիս ավարտն անեմ, որովհետև Խորհրդի մասին ամեն ինչ ասացի ձեզ՝ համառոտ ու պատշաճ կերպով:

Արդ, նրանք, ովքեր արժանաբար են հաղորդվում՝ զարդարված բարի գործերով, Պետրոսի և մյուս սուրբ առաքյալների հետ պսակվում են մեր Աստծուց՝ Քրիստոսից. իսկ ովքեր ըմբռստությամբ են հաղորդվում, կրկին խաչ են հանում Աստծո Որդուն. և ովքեր լիրը երեսով ու անարժանությամբ են հաղորդվում՝ մատնիչ Հուդայի և խաչողների մասն ու բաժինն են ստանում: Ձեր օգուտը դուք գիտեք:

Եվ Սուրբ Հոգին, որ սրբերի բնակարան է և ամենայն բարիքի աղբյուր, թող մաքրի ձեր Հոգիւ-

եւ զմարմինս ձեր, եւ զՀաղորդութիւն փրկական
խորհրդոյս, ի թողութիւն մեղաց արասցէ ձեզ:

Որում ընդ Հօր եւ ընդ Որդւոյ Միածնի
Յիսուսի Քրիստոսի՝ Տեառն մերոյ փա՛ռք յաւի-
տեանս. ամէն:

ներն ու մարմինները, և փրկական խորհրդի Հա-
ղորդությունը թող ձեզ համար մեղքերի թողու-
թյան վերածի:

Որին Հոր և մեր Տիրոջ՝ Միածին Որդի Հիսուս
Քրիստոսի հետ փա՛ռք հավիտյանս. ամեն:

Աշխարհաբարի վերածեց՝
Միքայել վարդապետ Աջապահյանը:
«Եջմիածին» ամսագրից 1994 թ, (Բ-Գ)

ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՅՅ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ

ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻ

Արարատյան Հայրապետական Թիեմ

ԱՊԱՇԽԱՐՈՂՆԵՐԻ

ԱՐՁԱԿՄԱՆ ԿԱՐԳ

ի Քրիստոս ննջած եղբորս՝
Մելս-Մեսրոպ Մինասյանի հիշատակին.
Ողորմի Աստված
Մեկենասությամբ՝ Ա. Մ.

Կազմեց և սրբագրեց՝ Էլմիրա Մինասյան
Խմբագրեց՝ Մարթա Արաբյան
Նոտագրեց՝ Ժասմինա Մեհրաբյան

Համակարգչային օպերատորներ՝
Դավիթ Մինասյան, Հասմիկ Սահակյան,
Մանվել Հարությունյան

Համակարգչային ձեռվորումը՝
Լեվոն Իսրայելյան, Նունե Մարգարյան
Շապիկի նկարը՝ Արման Այվազյան